ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

10. 12. 1982 • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLIII • 20 ДИН

БРОЈ 1615

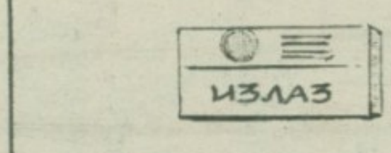
Веровали или не!

Фирџер

МОНА ЛИЗА

ЧУВЕНА СЛИКА ЛЕОНАРДА ДА ВИНЧИЈА УКРАДЕНА ЈЕ ТРИ ПУТА, ПОСЛЕДЊИ ПУТ 1917. ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ВРАЋЕНА 1919, ФАЛСИФИКАТОРИ СУ НАПРАВИЛИ 8 КОПИЈА И ПРОДАЛИ ИХ КАО ОРИГИНАЛ.

~знак излаза~

КОЈИ ПРОДАЈЕ ЈЕДНА ФИРМА ИЗ КОНЕКТИКАТА (САД) ИМА МИКРОФОН ПРЕКО КОЈЕГ ЈЕДАН ГЛАС УМИРУЈЕ ЉУДЕ У ЗГРАДИ ЗАХВАЋЕНОЈ ПОЖАРОМ И УПУЋУЈЕ ИХ КА СИГУРНИЈЕМ ИЗЛАЗУ.

13 ЏОЗЕФ ТРАФАГАН

ИЗ САН СИТИЈА (КАЛИФОРНИЈА) ЈЕДАН ЈЕ ОД ТРИНАЕСТОРО ДЕЦЕ СВОЈИХ РОДИТЕЉА. И РОДИТЕЉИ ЊЕГОВОГ ОЦА И МАЈКЕ ТАКОЂЕ СУ ИМАЛИ ПО ТРИНАЕСТОРО ДЕЦЕ.

РИМСКИ ПЕХАР

ИЗ ГРОБНИЦЕ У ТРИРУ (С.Р. НЕМАЧКА) ЕКСПЛОЗИЈА БОМБЕ У II СВЕТСКОМ РАТУ. ПЕХАР СТАР **1600** ГОДИНА ЕКСПЛОЗИЈА НИЈЕ ОШТЕТИЛА И ОН СЕ САДА ЧУВА У МУЗЕЈУ.

НАПРАВЉЕН ИЗ ЈЕДНОГ КОМАДА СТАКЛА, ИЗБАЦИЛА ЈЕ

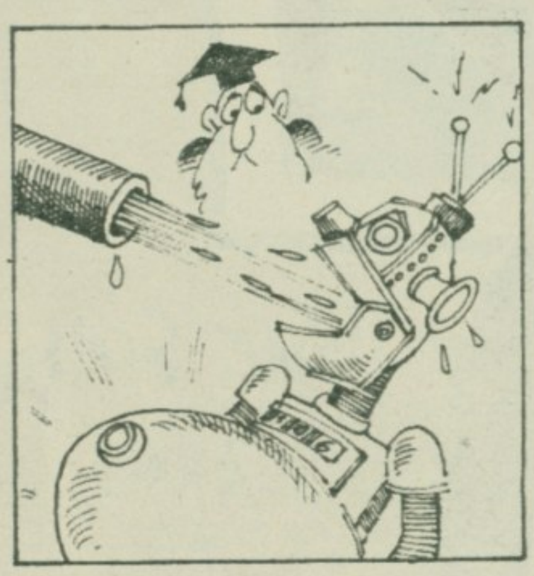

Ретким књигама

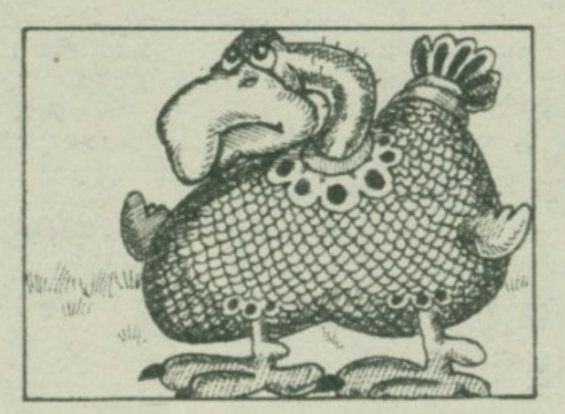
ЈЕ ЗА ПРОТЕКЛИХ 20 ГОДИНА ПОРАСЛА ЦЕНА ОКО 30 ПУТА. ТОЛИКО ПУТА НИЈЕ ПОРАСЛА ЦЕНА НИ ЗЛАТУ НИ ДИЈАМАНТИМА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● у свету робота појавио се још један: робот дегустатор воде за пиће. У Берлину је постављено шест таквих робота који у одређеним временским размацима узимају воду из водоводне мреже и анализирају је за свега неколико секунди. Добијени подаци аутоматски се исписују у диспечерском центру.

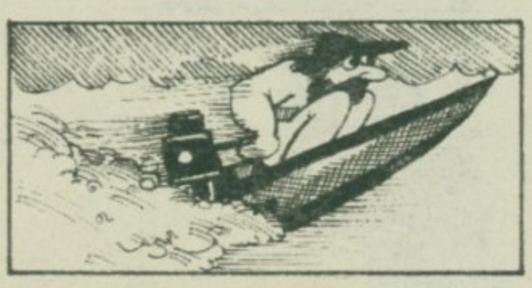

●●● пре него што су постали бестселери „Даблинце" Џемса Џојса, „МАШ" Ричарда Хукера и „Кон-Тикија" Тора Хајердала одбијо је ни мање ни више него шест издавача...

●●● дијатрима је праисторијска птица која није могла да лети. Била је висока два метра и имала је снажан кљун.

●●● најдуже путовање моторним чамцем извео је Данац Ханс Толструп кад је од 11. маја до 25. јула 1971. опловио Аустралију у чамцу од фибергласа дугачком пет метара, с ванбродским мотором марке „меркури" од 80 KS (58,88 KW).

●●● Амурадапура је био главни град на Цејлону од 5. века пре наше ере до 8. века наше ере и у то време сматран је исто толико важним као и Вавилон. Данас су од њега остале само рушевине.

●●● у августу 1958. откривена је највећа подземна река и то помоћу радиоизотопских трагача. Она тече испод Нила и има годишњи прилив воде већи и од самог Нила.

●●● када је прошле године ураган „Ален" прелетео острво Јамајку брзином од 300 km на час, биљни и животињски свет у приобалном делу потпуно су уништени. Да би природа ту била као некад, треба да прође десет година

●●● први кројеви за одећу појавили су се у модним часописима крајем 18. века.

●●● постоји око 8.000 врста трава. Ту спадају све наше житарице: пшеница, кукуруз, овас, јечам, раж, пиринач, али и бамбусова и шећерна трска и др. Значајне су за људски род јер већина служи као храна људима и животињама.

●●● мачке су постале домаћи љубимци пре више од 4.000 година у старом Египту где су сматране за божанство.

●●● Енглез Најџел Мур је 1974. само за 30 минута појео 1832 зрна пасуља (набадајући зрно по зрно на чачкалицу) да би ушао у „Гинисову књигу рекорда". Труд му се исплатио.

ЈА ЧУЈЕМ!

РЕШЕНА »СЛУШНА ЗАГОНЕТКА«

У ДВАДЕСЕТ СЕДМОЈ ГОДИНИ КЕРИЛ ЈЕ ПРВИ ПУТ ЧУЛА НОРМАЛАН ЗВУК ЗАХВАЉУЈУЋИ ЈЕДНОЈ ЧУДЕСНОЈ СПРАВИЦИ.

Кем са ухофоном у руци. Доктор Берлин тврди да су бар још двадесетак хиљада Американаца — аудиометрици: чују само звуке високе фреквенце.

Када је имала три године, Керил Ен Мермелстеја добила је као толика деца мале богиње против којих у то време (1952. година) није постојала вакцина. Мала Кем, како су је родитељи звали, прележала је болест, али је постала некако чудна: повукла се у себе: кад би је нешто питали ћутала је. Мајка Рона водила ју је од лекара од лекара али ниједан није могао да установи шта је девојчици. Изводили су разне закључке: да је Кем љубоморна на млађу сестру и да зато тако реагује, да је сувише равнодушна чак и — умно заостала!

Међутим, мајка је била уверена да је њена девојчица бистра, па чак и више него већина остале деце. Настазила је да Кем води разним специјалистима. Звучи невероватно, али тек када је девојчица напунила шест година установило се да је она готово сасвим глува! У ствари, Кем је чула на неки чудан и потпуно необјашњив начин. Реаговала је на оштре и продорне звуке као што је звоњава телефона или звонце на вратима. Све ниже и пригушеније звуке није чула, што значи — већину. Препоручено јој је да носи апарат за глуве, међутим, за Кем он није вредео и тако је она научила да „чита" говор са усана.

Како помоћи?

Кем је и поред тешког оштећења слуха успела да заврши гимназију. Није више одлазила лекарима, помирила се с чињеницом да је, како јој је један од њих рекао, „слушна загонетка". Удала се за једног адвоката и из родног Њупорт Њуза у држави Вирџинија преселила се на њујоршки Лонг Ајленд.

И тада, у њеној двадесет седмој години, догодило се „чудо". Срела је Чарлса Берлина, ушног лекара, изузетног стручњака који руководи истраживачком лабораторијом клинике Крезге у Њу Орлеансу, специјализоване само за ушне болести. Берлин је позвао Кем на испитивање и брло брзо поставио дијагнозу: ултрааудиометрик. То је назив за особе које чују само високофреквентне тонове.

Загонетка је била решена. Али како помоћи?

Људи са оваквом слушном манном, објаснио је доктор Берлин, обично се рађају са нормалним слухом, али постају глуви за све звуке ниских регистара ако у детињству прележе неку вирусну болест са високом температуром или менингитис. Међутим, уобичајеном опремом оваква дијагноза, као што се показало и код Кем, не може да се постави из простог разлога што инструменти којима се испробава слух бележе само ниже регистре. Они не производе баш оне регистре на којима ултраудиометрици тек почињу да чују! А стандардни апарати за слушање код оваквих особа могу да изазову само супротно, чак и „акустичку трауму".

Доктор Берлин је и пре Кеминог случаја имао пацијенте са истим проблемом и почео да ради на слушном апарату који би могао да им помогне. Уз помоћ инжењера електронике начинио је мали магнетни „ухофон", како би се могао превести назив тог помагала.

Свемогућа електроника

Ухофон садржи два канала. Један појачава високофреквентне тонове, а други преводи нискофреквентне у високофреквентне то јест оне које аудиометрици једино чују. Апарат ради на батерије, а има и микрофон.

Када је Кем добила ухофон, најједном се нашла у раскошном свету звукова који је њу изненадио и запрепастио. Забележила је у свој дневник:

„Могла сам да разумем чак и свог рођака мада он има дубок глас и носи бркове..."

А када је први пут ставила плочу на грамофон и почела да слуша, Кем се толико узбудила да није могла зауставити сузе. Једва је снаге да запише: „Музика је била тако потресно дирљива да сам најједном почела да грцам."

ШТО ЈЕ РАЗМАК ИЗМЕЂУ УШИЈУ ВЕЋИ...

Здраво и нормално људско ухо чује звуке у границама између 16 и 20 хиљада херца (херц је мера за фреквенцу звучних таласа). Неке животиње као пси, мишеви, други ситни глодари, слепи мишеви, затим рибе или птице, чују високофреквентне звуке, то јест оне чија је таласна дужина изнад 20 хиљада херца. Последња испитивања научника показала су да индијски слон, обрнуто, чује звуке и испод доње људске границе, до 10 и по хиљада херца. Пажљивим проучавањем и употребљавањем података о многим сисарима стручњаци су дошли до закључка: уколико је веће растојање између ушију, утолико је нижа граница примања високих учестаности. То

значи да у области високих учестаности слух често не зависи само од процеса прилагођавања сисара током еволуције, већ је одређен геометријским размерама главе. Људи по правилу не чују звуке такозваног инфра подручја (испод 16 хиљада херца) као ни звуке ултра подручја (изнад 20 хиљада херца).

Тек у последње време откривено је да неки људи после појединих болести прележаних у детињству постају ултрааудиометрици: чују само у области ултра подручја.

Тако је Кем после двадесет четири године изишла из света тишине. Њен случај се ипак срећно окончао. Али, од 20 милиона Американаца са оштећеним слухом, према проценама доктора Берлина, њих двадесетак хиљада има исти проблем као што је био Кемин. Да би се њима помогло требало би поново прегледати свих двадесет милиона људи, што је готово немогуће. Први корак ка томе сигурно би био опремање клиника за уво, грло и нос потребним инструментима. Дотле — многи неће моћи, попут Кем, која је успела и да се запосли у једној школи за глувонеме, да кажу:

— Ухофон ми је омогућио да имам своје занимање. Без њега то би било немогуће!

М. К.

ОДРЖАНА СЕДНИЦА ИЗДАВАЧКОГ САВЕТА

Политикин Забавник

ПОДРШКА НАПОРИМА РЕДАКЦИЈЕ

На редовној седници, одржаној ових дана, чланови Издавачког савета „Политикиног забавника" расправљали су о остваривању уређивачке политике листа и анализирали писање у периоду од прошлог састанка. У живој дискусији, у којој су учествовали сви присутни чланови, подржан је концепт листа који својим читаоцима сазнања и информације пружа на специфичан начин: популаран, једноставан и занимљив. Садржај листа, речено је, подређен је основним принципима нашег друштва: социјалистичким односима, братству и јединству, несврстаности, а гради код младих читалаца људске вредности. Посебно признање добила је редакција за неговање патриотизма и праћење науке.

Поздрављено је што у „Забавнику" има све више домаћих тема и у том правцу треба наставити. Лист мора да остане привлачан и озбиљан и за млађу и за старију публику, у чему и лежи основна формула листа који око себе окупља целу породицу.

И поред свих тешкоћа са којима се суочава не само „Политикин забавник" већ и целокупна штампа (недостатак папира и осталог материјала) лист је све садржајнији и богатији из недеље у недељу што показује и повећање тиража. За редакцију је го, закључио је Савет, обавеза више да настави тако, како би лист био још читанији и утицајнији.

За једну од следећих седница предвиђен је разговор о стрипу.

ИСТИНЕ И ЗАБЛУДЕ О ЛУНИ

МЕСЕЧЕВО ЛУДИЛО

Археолози су до данас пронашли хиљаде лунарних календара који потичу из периода између четрдесетог и осмог хиљадугодишта пре наше ере! Пећински људи су своје „белешке“ о Сунчевим данима и младом (новом) и пуном Месецу урезивали на мамутовој слоновачи, костима ирваса, зидовима пећина. Чувени енглески мегалитски споменик Стоунхенџ, као и други у Великој Британији и Француској, по свој прилици је служио и за праћење кретања Месеца. Индијанци Анасази у Новом Мексику подигли су сличну, али мању камену „структуру“ у кањону Чако. Кинески, хебрејски и исламски календари још увек се заснивају на кретању Месеца.

Извор празноверја

У многим људским културама Месец је сматран за Сунчеву жену и краљицу ноћи која влада у одсуству свога мужа. Латински назив за Месец — Луна — заправо је име римске богиње Месеца, чији је култ у Рим донео сабињански краљ Тит Тације. Ова богиња је у римском календару, као и у приватном и јавном култу, заузимала скромно место. На републиканском новцу после Ханибалових ратова Луна је представљена на једној страни, а Сол (Сунце) на другој. Овој богињи био је посвећен храм на Авентину и још два места у Риму.

Пун месец појављује се на небу сваких 29 дана, 12 часова, 44 минута и 3 секунде. Тај најсјајнији објект на небу одувек је био извор чуђења, магије и празноверја. Према неким легендама, пун Месец подстиче месечарство — ходање у сну (сомнабулизам). Посреди је психомоторни немир у току сна који се испољава тиме што особа, без знакова страха или узнемирености, устане из кревета, хода по соби и обавља неке радње; понекад изађе из куће, лута извесно време и поново се врати у кревет.

Веровања да пун Месец изазива кошмаре и лудило има дугу традицију. У седамнаестом веку енглески суд је објавио да је лудило последица пуног Месеца; отуда и назив за лудило (lunecy) а два столећа касније та тврдња је уграђена у енглески закон. У њему се, између осталог, тврди да лунатик (умоболник, месечар), има редовне месечне нападе лудила. Мишљење да пун Месец изазива лудило одражава се и у многим језицима, нарочито енглеском. Тако на пример, moonstruck значи луцкаст или шашав, moony — расејан или смушен, mocning — бесцильно лутање, loony — лудак, lune — наступ лудила (на енглеском се Месец каже Moon, као и Luna).

Према једној легенди Месец је извор влаге. Веровање се приказује ведром воде у популарној песмици „Џек и Џил“ коју зна свако енглеско дете, поеми која заправо описује Месечеве мене. Док Месец расте (креће се од младог ка пуном), ведро се прво јавља као тамно Море кризе. Џек (чија је глава Море ведрине, тело Море тишине, једна нога Море плодности, а друга Море нектара) у првој четврти „иде узбрдо“. Како се Месец приближава пуном, појављује се Џил (чија је глава Море кише, једна нога Море таме, а друга Море влаге). После пуног Месеца Џек „опада“ и нестаје у последњој четврти, а за њим опада и Џил.

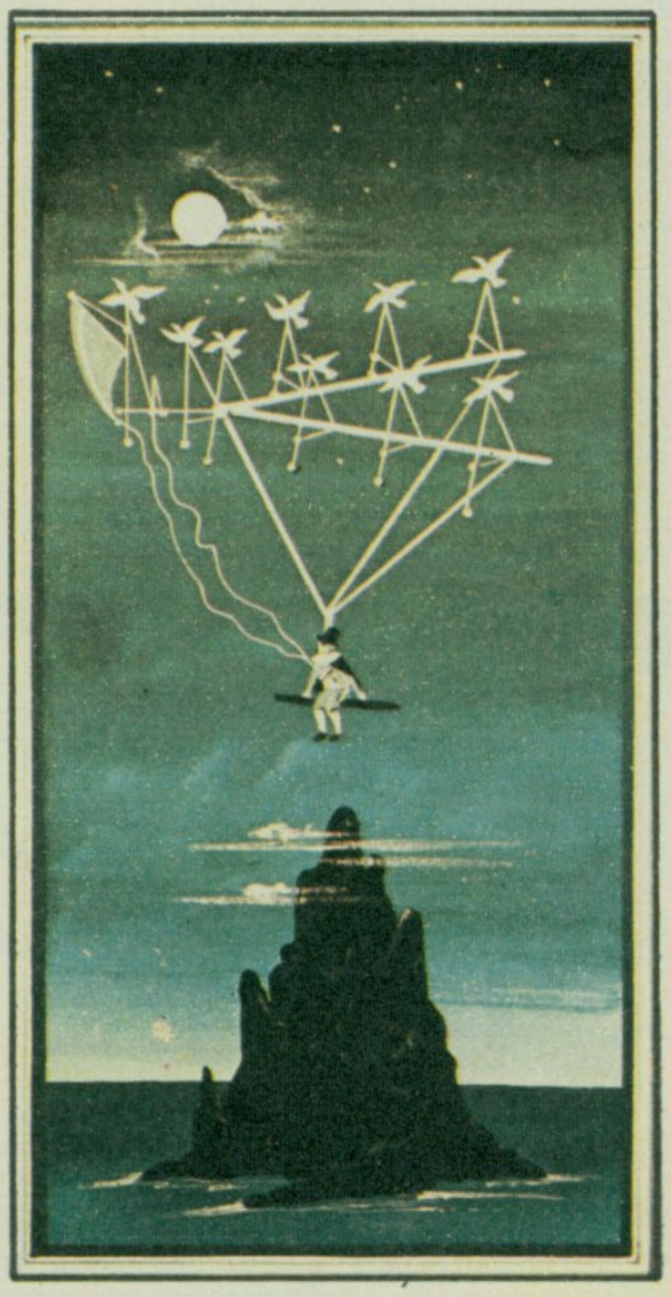
Сребро против вунодлана

У нашим народним веровањима велика пажња обраћа се Месечевим менама. Како изгледа, словенско кружно коло симболички приказује фазе Месеца. Млади (нови) Месец поштује се као биће које даје срећу, здравље и весеље. Веровање у његову мистичну снагу огледа се у забрани да се млад Месец помиње у кући или показује прстом. За младог Месеца не ваља прати хаљине, белити платно, бојити прећу. Пун Месец је добро поминьати. Дете се не одбија од сисе при новом, него при пуном Месецу. Пуни Месец је благотворан и за болесно дете које се износи напоље уз речи: „Месече, или ову тикву налиј или разбиј.“

Мрље на Месецу наш народ објашњава као слику човека, као главу Шарца Краљевића Марка, или као лик пса. Верује се да се горе налази ковач или анђео коме је ђаво направио удубљење на табану. У неким крајевима Месец се назива „дедо“, а у другим му се обраћају као оцу: „Млад Месече мој по богу оче...“

Месечеве мене у дечијој песмици: илустрација за популарну енглеску песмицу „Џек и Џил“.

Измаштани претходници астронаута: јато лабудова односи Доминга Гонзалеса на Месец.

Под лупом науке: астронаут Едвин Олдрин на Месецу 21. јула 1969. године.

Древна опсерваторија за праћење Месеца: мегалитски споменик Стоунхенџ у Енглеској.

Веровање да Месец изазива зло: средњовековни приказ вукодлака са жртвом.

Прастаре „белешке“ у камену: још су пећински људи пратили кретање Месеца.

Скандинавска вилинска прича „Чаробно огледало“ казује о краљу Алтингу који се за сваког пуног Месеца понаша као звер. Ово веровање среће се и код других народа и представља основу легенде о вукодлацима. Према тим предањима, људи које мучи ликантропија — лудило у коме болесник уображава да се претворио или може да се пресбрази у вука — искачу из кревета и трче напоље из куће кад се појави пун Месец. Пошто се баце у неку воду, из ње излазе обрасли крзном. Потом, вели легенда, они лутају наоколо да би угризли сваког ко се појави. Против њих помаже једино сребрни метак, пошто је посреди месечев метал.

Ипак не гризу

У многим „извештајима“ вукодлаци се описују као бића која су увек жедна и тешко дишу, чији су длanови длакави, руке савијене као канџе, а лица обрасла гривом попут лавље. Савремена наука нам објашњава да у тим записима има и зрно истине: „вукодлаци“ су заправо обични људи који пате од ретке болести зване порфирија — углавном наследног поремећаја метаболизма порфирина, које карактерише преосетљивост на светлост. Болесници, међутим, не добијају длаку и никога не гризу!

За неке азијске народе рођење Месеца највећи је празник у току године. Славље пада у време такозваног „жетвеног месеца“ — што обично представља пун Месец у септембру. Сматра се да је те ноћи Месец изузетно леп. Од црног брашна праве се округли „месечеви колачи“, који се стављају у средину прстена начињеног од округлих плитких тањира испуњених воћем. После молитви служи се празнични ручак.

Бедуини у северноафричким пустињама сматрају да гледање у пун Месец може од снажног човека да начини слабића. Немачке домаћице верују да то чини људе равнодушним и — неспретним.

У античко доба мислило се да Месец изазива менструацију код жене и утиче на ток порођаја. Сматрало се да прва четврт олакшава порођај, а последња отежава. У Калабрији и данас сматрају да ће жена која затрудни у првој четврти родити дечака а у последњој — девојчицу. Код нас је било распрострањено веровање да девојка може да занесе ако нага проведе ноћ на отвореном простору при пуном Месецу. Таква версвања проистичу из чињенице да је Месец, због тога што се сматрало да повољно утиче на рађање, поистовећиван са божанствима плодности: грчка богиња Артемида (Артемис) и римска богиња Дијана биле су заштитнице породиља.

Поклони се три пута

Неки научници тврде да пун Месец утиче на све нас. Према неким истраживањима, у време његове појаве повећава се број злочина у свету. Друге студије показују да су крварења до којих дође за пуног Месеца обилнија од оних у неко друго време. Постоје и наговештаји да неки лекови делују успешније кад је Месец пун. Међутим, научници нису склони да ове знаке о неким „утицајима“ прогласе за чињенице.

Све Месечеве мене, у ствари, окружене су празноверјем. За растући Месец претпостављало се да доноси срећу и добро здравље. Многи људи верују да у време раста Месеца све цвета, а у доба пуног Месеца све боље напредује. Насупрот томе, све постаје слабије и рањивије када Месец опада (креће се од пуног ка младом). Индијанци Дакота сматрају да Месец опада зато што га једе — миш!

Пољопривредници у многим крајевима света тврде да је оно што треба да се конзервира или суши најбоље сећи у фази опадања Месеца. У нашем народу било је раширено веровање да за младог Месеца не ваља сећи, косити, или резати виноград. Пољске радове уопште треба обављати док Месец расте, а не ваља се њима бавити кад Месец опада. Стари Римљани су ово веровање у извесној мери проширили и на људе. Тако је цар Тиберије сматрао да у то време не треба кратити косу зато што се повећава опасност од ћелавости!

Некада се веровало да је млад Месец погодно доба да се пожели нешто лепо. Да би се то учинило, потребно је наклонити се Месецу три пута и зазвецкати сребрним новцем. Сребро, наиме, као Месечев метал, повећава изгледе за успех. Млад Месец симболизује предмете које желимо, па када он расте жеља постаје све ближа стварности. Када се приближи пун Месец, жеља се претвара у стварност. Тако бар каже легенда.

Претече астронаута

Многи људи су жарко желели да оду на Месец. Овај вековни сан се први пут испунио 20. јула 1969, када је астронаут Нил Армстронг ступио у Море тишине. Али још у другом веку наше ере римски писац Лукијан упутио је једног јунака на Месец у воденом млазу. Преко хиљаду година касније, један такође измаштани астронаут кренуо је ка Месецу уз помоћ јата лабудова. Био је то Доминго Гонзалес, главна личност романа „Човек на Месецу“ Френсиса Годвина, 1638. године.

Једна од најчуднијих идеја за путовање на Месец предвиђала је да се око летачевог појаса веже низ боца напуњених — росом. Пошто се роса ујутро диже, речено је, она ће путника однети до Месеца. Енглески књижевник Херберт Велс у роману „Први људи на Месецу“ послао је своје јунаке на чудесно путовање помоћу тајанственог материјала каворита који поништава дејство гравитације. Француски писац Жил Верн (1828—1905) у роману „Од Земље до Месеца“ (код нас преведено као Путовање на Месец) одлучио се за једну много реалнију замисао. Његови астронаути испаљени су у ракетном броду из огромног топа. Интересантно, топ је био постављен у флоридској пустињи, прилично близу места са којег су 1969. године први астронаути доиста упућени на Месец!

Ми данас знамо много о Земљином природном сателиту и научили смо доста о његовом утицају на наш свет и на нас саме. Али без обзира колико ћемо још тога сазнати, увек ће преостајати нешто магично и мистериозно у тој најсјајнијој светлости ноћног неба — за коју је Џозеф Конрад једном написао: „Има нечег узнемирујућег у светлости Месеца“.

Есад Јакуповић

ЗЛОЧИНАЦ — ХЕРОЈ

ШПИЈУН СА ДВА ЛИЦА

— ЖЕЛИТЕ ДА ПРОЂЕТЕ ОБУКУ ЗА ОБАВЕШТАЈЦЕ И ДА СЕ ПАДОБРАНОМ СПУСТИТЕ У ХОЛАНДИЈУ! — РЕКАО ЈЕ ПУКОВНИК ИНТЕЛИЦЕНС СЕРВИСА ЛЕПОМ СНАЖНОМ МЛАДИЋУ КОЈИ ЈЕ СЕДЕО ПРЕКО ПУТА ЊЕГА. — КО МИ ГАРАНТУЈЕ ДА ВАС НЕ ШАЉУ НЕМЦИ? — СТАВИТЕ МЕ НА ПРОБУ, ГОСПОДИНЕ ПУКОВНИЧЕ. ИОНАКО НЕМАМ ШТА ДА ИЗГУБИМ!

Лондон, новембра 1942. Пуковник Оресте Пинто из Интелиценс сервиса (британска обавештајна служба) радознало посматра високог, атлетски грађеног момка који седи у његовој канцеларији.

— Име вам је Јан Рибеек. Кажете да сте рођени у Утрехту и да сте побегли из Холандије. Кад је Немачка окупирала вашу земљу, били сте студент. А шта ако су вас у Лондон послали Немци у покушају да вас убаце у холандски покрет отпора? Тражите да прођете обуку за обавештајце, а затим да се падобраном спустите у Холандију? И чим се тамо нађете, ви одајете читаву мрежу чланова покрета отпора у коју смо вас увели, саопштавате Немцима шифру порука и тако сечете антинацистичке акције и саботаже. Ко ми гарантује да није тако?

— Ставите ме на пробу, пуковниче. Ионако немам шта да изгубим...

— Лако је то рећи. А откуд знате да бисте у Холандији успели као обавештајац?

Младић је из новчаника извадио једну фотографију и ставио је на пуковников сто.

— Шта је сад ово? Слика хотела?

— То је хотел мог ујака у Лубеку где сам провео детињство. Тај хотел је сад штаб немачке армије. Треба само да се вратим тамо и запослим се као собар. Мој ујак је родољуб и пристаће. Разумем немачки и довољно је да слушам шта причају њихови официри. Од вас тражим да ме упутите како да вам шаљем обавештења.

— Глупости. У Лубеку ће вас сви препознати. План вам је наиван што говори у прилог ваше искрености. Ипак, морам да вас одбијем.

Унаказите ме!

— Постоји један начин да ме нико не препозна. Промените ме!

— Штаааа?

— Па, пластична хирургија може да ми промени лице. Нико, осим ујака, неће имати појма ко сам.

— Младићу, под претпоставком да прихватимо ваш предлог једно мора да вам буде јасно: рат је и немамо времена за дотеривање, ризикујете да останете наказни до краја живота!

— То ми је сасвим свеједно, унаказите ме!

— Не разумем због чега толико инсистирате.

— Већ сам казао: немам више шта да изгубим!

Јан Рибеек је рекао истину, он заиста нема шта да изгуби. Али, није казао због чега.

Пуковник Пинто с разлогом не верује младом Холанђанину. Немци су провалили холандски покрет отпора, позната им је шифра порука из Лондона, знају унапред где и када ће се извршити акције саботаже, кључне личности отпора су похапшене, у холандском покрету завладало је неповерење, нико ником више не верује.

Али, после дужег размишљања пуковник ипак прихвата понуду Јана Рибеека. Ако не лаже, његове информације могу да буду драгоцене. У сваком случају, неће га повезати с људима из покрета. Упознаће само два проверена сељанина из околине Лубека који имају радио-станицу. Ако их изда, издаће и себе и једино може да шаље лажне поруке које ће Интелиценс сервис лако проверити.

Млади Холанђанин послат је на обуку где је брзо савладао командоске вештине и научио напамет организацију немачке армије. Али, он непрекидно инсистира да се подвргне пластичној операцији. Тако је прошло три месеца.

Једног јутра 1943. године пуковнику Пинту пријављена је посета Јана Рибеека. Када је ушао, пуковнику се отело:

— То сте ви!

— Да, пуковниче. Спреман за задатак.

— Прописно су вас удесили!

Од лепог младића који је новембра 1942. ушао у пуковникову канцеларију остао је само атлетски стас и боја гласа. Лице му је сада отромбољено и изборано, нос спљоштен, уста танки прорези.

Пуковник вади из досијеа фотографију од пре три месеца.

— Кроз два месеца направићемо нову слику за документа. Хирург каже да ће дотад зарасти ожиљци од операције.

— Верујете ли још да сам немачки агент?

— У нашем послу никад се не зна, младићу, али ипак сте ме убедили. Само да би до сржи окорели нациста пристао да се овако унакази. Ипак ме збуњујете... ја никад не бих учинио тако нешто!

Где ујна Јулијана крије новац?

Два месеца касније, за време једног британског бомбардовања Холандије маја 1943. Рибеек је падобраном искочио у поље код Лубека. Био је у цивилном оделу, а падобран је брижљиво закопао. Ћопао је али не од повреде при искакању: на једној ципели уграђена му је виша потпетица — Немци нису регрутовали инвалиде.

Избегавајући патроле стигао је до ујаковог хотела у који се увукао кроз широку канализациону цев, прошао неколико метара и стигао до поклопца, подигао га и нашао се у подруму. Ту је чекао читаву ноћ и добар део следећег дана сакривен иза сандука све док није чуо како се кључ окреће у брави. Ујак је, срећом, био сам.

— Не плаши се, ујаче, то сам ја, Јан. Упалићу лампу да осветлим лице, али те упозоравам да су ми га променили операцијом. Погледај!

Уплашени ујак устукнио је према вратима.

— Немогуће! То ниси ти!

— Ујаче, у кухињи је креденац и на њему кутија с пиринчем где ујна Јулија ставља новац. Хоћеш ли још неки доказ?

Ујак је најзад убеђен и упућен у ствар. Још исте вечери Јан је немачким официрима који су становали у хотелу представљен као нови собар доведен са села. Ружан је, ћопа и има глупав израз лица. У року од шест месеци он је за њих постао део хотелског намештаја, па се чак ни генерали не устручавају да у његовом присуству причају свашта и за обедом и у собама. Резултат: до краја 1943. године Британцима је позната половина немачких постројења у Холандији!

Јан Рибеек и даље контактира само са два сељака код којих одлази с времена на време под изговором да набавља намирнице. Они радиом шаљу Лондону његове информације не знајући чак ни где станује. Сва обавештења су се показала као тачна. Пуковник Пинто веома се поноси својим обавештајцем и одлучује да му повери мисију од прворазредне важности.

Као Енглез слажем се, као полицајац не

Пуковник се управо спремао да пошаље поруку у Холандију кад му најављују посету инспектора Џенкинса из Скотланд јарда. Џенкинс вади једну фотографију и пружа је Пинту. На њој је Рибеек пре операције.

— Да ли познајете овог човека, пуковниче?

— Можда... па шта?

— Ништа... осим што је на слици убица. Пре неколико дана деца су на рушевинама пронашла женску ногу како штрчи из онога што је некад био подрум. Мислили смо да се ради о жртви бомбардовања. Смрт је наступила пре више месеци и леш је био у стању поодмаклог распадања. Пажњу нам је привукао начин на који је закопана — бомба није могла да направи рупу тачно по девојчиним димензијама. У ствари, бомба је само избацила ногу из рупе у подрум где је леш пре тога на брзину закопан. Судски лекар је закључио да је жена удављена.

— Побогу, какве везе ми имамо с тим?

— Та девојка је послуживала у једном кафеу, идентификовали смо је по одећи. У ормару у њеној соби нашли смо слику Јана Рибеека. У дневнику који је водила прочитали смо да је њен пријатељ Рибеек веома љубоморан и да јој је претио убиством ако га превари. Последња белешка је од 2. новембра прошле године, ево, прочитајте: „J. P. сумња да га варам са Г. Ј. .. Прети ми. Плашим се...:

— А ко је Г. Ј. Да ли сте га тражили?

— Наравно, без успеха, али он нас и не занима. Ми желимо Рибеека. Како је он холандски избеглица, помислили смо да Интелиценс сервис о њему нешто зна„...

— Да, инспекторе. Он је у Холандији на задатку. Не би требало да вам кажем, али то је један од наших најбољих агената. Сад разумем због чега је тражио да му се измени лице... Чудно је, ипак, што нам шаље информације и то веома важне. Могао је једноставно да се изгуби без трага. Веома нам је драгоцен... У Холандији немамо више много поузданих обавештајаца.

— Драгоцен или не он је ипак обичан злочинац! Захтевам да га вратите у Британију, имам налог за његово хапшење.

— Инспекторе, ми смо у рату и он нам је неопходан у Холандији.

— Једна жена је задављена, пуковниче! Ми смо у Енглеској и рат није разлог да злочинац остане некажњен.

— Јан Рибеек помаже да се спасе на хиљаде Енглеза. И ви као и ја добро знате шта су проклете темпиране бомбе. Од њих овде страда наш народ. Имају упаљач за детонацију који се некад активира пола сата, а некад читав дан пошто падну, а ми не умемо да их демонтирамо. Из сигурних извора сазнали смо да се складиште тих детонатора налази на терену Немачког ратног ваздухопловства у близини Лубека. Рибеек је тамо и осим њега немамо никог ко би се домогао једног од тих сандука!

— Жалим, господине пуковниче. Као Енглез савршено вас разумем и поступио бих као и ви. Као полицајац дужан сам да тражим да убица буде изручен!

— Вршите своју дужност, инспекторе, а ја ћу своју!

Пуковник Пинто је знао да Рибеек мора да се домогне сандука с детонаторима пре него што Ценкинс пошаље извештај генералу, шефу Интелиценс сервиса.

Драгоцени сандук у ђубрету

Исте вечери преко британске радио-станице В.В.С. упућена је шифрована порука двојици Рибеекових сељака за везу. Речено им је да ће Енглези следеће ноћи извршити диверзантско бомбардовање над немачком базом у Лубеку и први пут им је откривена Рибеекова адреса с наређењем да га хитно пронађу. У рану зору, под изговором да допремају повртње, сељаци су отишли у хотел и у кухињи шапнули Рибееку:

— Ноћас у десет!

За то време у Лондону шеф Скотланд јарда већ је телефонирао генералу одговорном за Интелиценс сервис, али је пуковник Пинто на време упозорио свог претпостављеног. Генерал је најљубазније тражио да му се преда налог за хапшење да би га доставио министру одбране.

— Али, налог за хапшење није у ресору ниједног министра. Енглеско правосуђе је независно и суверено! — протестује шеф полиције.

—У том случају — одговара му генерал — пошаљите свог инспектора у Холандију с паром лисица!

У међувремену на енглеској обали шест ескадрила „москито“ товари бомбе спремајући се за ноћни напад Лубека...

У десет увече Јан Рибеек и два сељака су у близини немачке базе на четрнаест километара од Лубека. Лежећи у јарку они кроз троструку ограду од бодљикаве жице назиру уредно поређане сандуке с детонаторима. Колица с ђубривом оставили су у шумарку, три километра даље.

Тачно у десет оглашава се сирена за узбуну. Ваздушни напад! Први талас „москита“ наилази у бришућем лету, засипајући бомбама немачку базу. То је уговорени знак за Рибеека и његове пратиоце. Док Немци јуре као муве без главе а пилоти „москита“ покушавају да што пре умакну, њих троје секу бодљикаву жицу ограде.

— Останите ту, ја ћу сам — каже им Рибеек кад су завршили.

Користећи кратко затишје између два таласа бомбардовања Рибеек се привлачи сандуцима, узима први, подиже га на снажна рамена и враћа се посрћући. Наилази шести и последњи талас „москита“. Сељаци и Рибеек хитају према колицима с ђубривом где ће сакрити драгоцени сандук.

Следеће вечери сељаци су колица с ђубривом одвезли до једне пољане где су фењерима помогли малом енглеском авиону да атерира. Пре свитања сандук с детонаторима био је у Лондону.

Пуковнин се преварио

Ореете Пинто је пресрећан — тајна немачких темпираних бомби је провађена, сада је то само ствар техничара. Он окреће телефон Скотланд јарда.

— Инспектор Ценкинс? Имам за вас велику новост. Ваш злочинац нам је управо послао један пакет.

— То није само мој злочинац, пуковниче, већ и ваш и сваког британског грађанина. Злочинац је увек злочинац!

— А полицајац је увек полицајац! И бомба је увек бомба, а злочинац нам је помогао да спасемо наше грађане.

— Претпостављам да ћете ми рећи како вам је ваш агент још потребан у Холандији?!

— Он није само мој агент, инспекторе, већ и ваш и сваког британског грађанина.

— Још само недостаје да ми кажете како је он и наш херој!

— Слушајте, инспекторе, јемчим вам својом чашћу да га нећу прикривати кад се рат заврши. А дотле ћу и даље користити његове услуге.

Пуковник Пинто се преварио. Пролазили су дани, недеље и месеци, а од Рибеека ни гласа.

Његовим холандским сарадницима поручено је да испитају шта се догодило. Сељаци су у хотелу Рибеековог ујака сазнали да се он после британског бомбардовања вратио кући у зору и истог дана ишчезао.

То издајнично псето

Пуковник Пинто је закључио да се могло и очекивати да ће Рибеек нестати из страха да се, кад се буду рашчишћавале рушевине, не пронађе леш његове пријатељице. Пуковник се још једном преварио.

Маја 1945. Холандија је ослобођена. У часу немачке капитулације Пинто се нашао у Хилверсуму. Ту се срео са личностима холандског отпора и, сећајући се погинулих другова, у разговору је поменуо Рибеека.

— Питам се — рекао је вадећи Рибеекову слику снимљену после операције — да ли је ико од вас видео овог младића?

— Па то је онај тип који се представљао као сестрић власника хотела у Лубеку! — узвикнуо је један од присутних.

— Шта је с њим? — питао је пуковник без даха.

— То никако није могао да буде сестрић власника хотела. Познавали смо правог, веома лепог момка. Ова ругоба која се дружила с Немцима није имала везе с њим.

Пуковник је извадио Рибеекову фотографију пре операције и питао:

— Да није ово прави сестрић?

— Да, видите и сами да се онај лажно представљао!

— И, шта је с њим било?

— Добио је што је тражио. Ликвидирали смо издајничко псето!

— Најгоре од свега је — причао је пуковник Пинто касније — што ми инспектор Ценкинс у овакав крај никада није поверовао!

Б. Д.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ПА ОВО ЈЕ ПРАВА ОТИМАЧИНА!

РАЧУН

КО ЋЕ ДА УХВАТИ ШТА ЈЕ ШТА?

ДОБИО САМ РАЧУН НА ТРИ ХИЉАДЕ ШЕСТО ДИНАРА!

ПА, ШТА...

ВОЛЕО БИХ ДА САЗНАМ СВАКУ СТАВКУ ПОНАОСОБ! МОЛИМ ВАС ДА МИ ИЗДВОЈИТЕ!

БЕЗ БРИГЕ...

СУТРАДАН...

ДАКЛЕ ОВАКО: МЕХАНИЧАР ЈЕ УТРОШИО ТРИ ЧАСА, А ШЕФ СЕРВИСА ЧАС И ПО...

ОБРАЧУНСКИ СЛУЖБЕНИК ЈЕ ИСПИСАО ЊИХОВЕ РАДНЕ ЛИСТЕ, А КОНТРОЛОР ПРОВЕРИО ИЗВЕШТАЈ! НАЈЗАД, БЛАГАЈНИК ЈЕ НАПИСАО РАЧУН!

Distributed by King Features Syndicate.

Copyright © 1982
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ЕВО, ОВО ЈЕ ЦЕЛА ДОКУМЕНТАЦИЈА ВАШЕГ СЛУЧАЈА!

А-УУУ! БАШ ВАМ ХВАЛА ЗА ВРЕМЕ И ТРУД!

ТО ЈЕ МОЈ ПОСАО! А ОН КОШТА ДЕВЕТСТО ОСАМДЕСЕТ ДИНАРА!

8/22

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ПУСТИ МУ ГЛАВУ!

КАД САМ ПОГЛЕДАО НАДОЛЕ, КРВ МИ СЕ СЛЕДИЛА У ЖИЛАМА: УЗ НОГАВИЦУ МИ ЈЕ КЛИЗАЛО ТЕЛО ОГРОМНОГ ПИТОНА. ПРЕ НЕГО ШТО САМ СТИГАО МА ШТА ДА РАДИМ, УЖАСНИ ГМИЗАВАЦ ОБАВИО МИ СЕ ОКО ВРАТА И ПОЧЕО ДА СТЕЖЕ...

Лето 1980. године провео сам неколико дана са пријатељима у Сингапуру и онда одлучио да кренем даље. Мој следећи циљ била је североисточна обала Западне Малезије, тачније град Кота Бхару. На пут сам пошао изнајмљеним, половним камионетом, а да бих стигао до свог одредишта, морао сам, добрим делом пута, ићи кроз пустињу. Мени је то тада изгледало као упуштање у авантуру. Нисам могао ни да сањам шта ће ми се догодити.

На почетку, све је текло лако и лепо. Пустињски путеви били су солидни тако да је први сат вожње прошао без икаквих проблема. Иако као Енглез нисам навикао на тропску климу, заиста сам уживао јер је све то за мене било потпуно ново, дотад невиђено. Не задуго. Изненада, као да су се промениле кулисе — уместо дивног сунчаног дана небо се натушти ло, почеле су да севају муње, а убрзо се сручио и страшан пљусак. Тешком муком сам се пробијао кроз бујицу али ускоро сам морао да дигнем руке и станем крај пута. Брисачи на мом камионету једноставно више нису успевали да савладају такве налете воде.

Паркиран крај пута, усред правог потока, на непознатом терену, осећао сам се потпуно изгубљен. Ниједних кола није било на видику, нисам имао с ким да поделим страх. Имао сам утисак да сам једини човек на свету. Покушавао сам да се тешим, да убеђујем себе да ће невреме брзо проћи. Није вредело. Глава ме је страшно заболела.

А онда, као што је изненада почео, пљусак је нагло и престао. Просто невероватно — кулисе су биле опет као на почетку пута. Небо се разведрило, сунце је почело да суши мокар песак. Сачекао сам још који тренутак па онда упалио мотор и кренуо даље. Опет је све било у реду.

Када сам први пут повукао мењач, учинило ми се да сам осетио нешто лепљиво, али нисам томе придао значај. Међутим, када сам други пут ухватио мењач, био сам потпуно сигуран да нисам сам у камионету. Спустио сам поглед да видим шта то може да буде и, ван себе од ужаса, угледао огромног питона! Инстинктивно сам зауставио кола и руком кренуо у правцу браве на вратима. Само да што пре нестанем одавде! Било је сувише касно. Тежак гмизавац приковао ме је за седиште, обмотао ми се око читавог тела и почео својом снагом да ми стеже врат. Једва сам ослободио руку и ухватио питона за главу. Трудио сам се да животињу што чвршће стегнем око главе, да јој тако ослабим снагу. Борба је међутим била сувише неравноправна, нисам имао никакве шансе да савладам питона. Једино што сам још успевао да урадим било је да му одгурнем главу што даље од лица.

Питон ме је стезао све јаче и јаче. Нисам имао ваздуха, почело је да ми се мути у глави, ништа нисам видео. Из грла су ми излазили неки невероватни крици запомагања. Звао сам некога да дође, да ме ослободи. Кога? То ни сам не знам.

Огроман гмизавац био је надмоћан непријатељ, ништа нисам могао да му учиним. Знао сам да битку губим, да је питање тренутка када ћу умрети. Дах ми је бивао све краћи, ваздуха сам имао све мање. Значи, то је крај, помислио сам.

Баш у том тренутку, учинило ми се да сам чуо шкрипу кочница. То није могуће, пролетело ми је кроз главу, ко би то могао да буде? Сигурно сам почео да халуцинирам. Ипак, опазио сам да ми се нека кола заиста приближавају.

Неки млади Малежанин притрчао је камионету и нагло отворио врата. Само је викнуо:

— Пустите!

Није ми било јасно шта то покушава да ми каже. Гледао сам га крајичком ока док сам сву своју пажњу и даље држао усредсређену на питона. Младић је схватио да га не разумем, па је поново викнуо:

— Пустите питонову главу!

Скупио сам последњу снагу да одбацим од себе главу језивог гмизавца. Још док је његова глава летела ка волану, поред уха ми је прозвиждало сечиво ножа које се непогрешиво забило у главу животиње. Нож је прошао кроз главу и зауставио се на седишту крај мене. Притисак је одмах попустио, могао сам поново нормално да дишем.

Заједно смо ћутећи гледали огромног гмизавца — питон је био дугачак бар 4,5 метра. Сад кад сам био ван животне опасности, чак сам се дивио његовој лепоти — кожа му је светлуцала на јарком пустињском сунцу.

Младић ми је без речи гурнуо у руку пљоску. Отпио сам гутљај неког чудног напитка које је полако почело да ми враћа снагу. Кад сам се мало повратио, упитао сам га:

— Шта мислите, откуд у мом камионету питон?

— Јесте ли се заустављали док је трајало невреме? — интересовао се Малежанин.

— Јесам! Животиња се вероватно увукла кроз неки отвор на дну камионета и она је тражила склониште од кише. То се често догађа људима у овом крају, зато смо обазриви и увек уза се носимо специјалан нож. Ми га зовемо **крис**.

Још једном је погледом одмерио питона и запитао ме:

— Хоћете ли да ми га полоните? — Гледао сам га у чуду. Наравно да нисам имао ништа против да га понесе са собом. Упитао сам га шта мисли с њим да уради.

— Зар не знате да је месо питона изузетно укусно и боље од пилетине. Морате једном обавезно да га пробате!

С тим речима, удаљио се од кола вукући изненадан плен.

Чекао сам док се није изгубио из вида. Тек онда сам схватио да му нисам рекао ни хвала.

Дејвид Милворд

ПАРИСКИ

НОВА

Ситроен BX — највећа француска нада.

И то је стил: „корса“ је изложена подом нагоре.

На овогодишњој изложби у Паризу декор су употпуњавале и атракције попут »астон мартина« чија цена износи више од 500 милиона старих динара

Само за гледање: „алфа ромео спринт“.

„Форд сијера“ већ је кренула у освајање купаца.

За лудирање и замајавање — „самба копакабана“.

САЛОН АУТОМОБИЛА

КУХИЊА

Сваке године с јесени у Паризу се окупе сви чије име нешто значи у аутомобилској индустрији. Светских сајмова аутомобила је неколико, париски је у самом врху по значају. Овогодишњи, 69. по реду био је и најблештавији. Боје су се расипале, налицкани модели сијали. Нису изостале ни лепотице са осмехом. Ваљда да све буде у складу и сам израз сајам одавно је замењен речју салон.

Сав тај вашар за посетиоце је занимљивост. За произвођаче аутомобила, међутим, салон је место и прилика да уз помпу уведу нови аутомобил у продајну машинерију. Истовремено, нуди се и стари модел, разуме се, обновљен и освежен.

У Паризу су били најзаступљенији лагани, покретљиви и лепршави аутомобили. Главну реч водили су произвођачи из Француске и Савезне Републике Немачке. Домаћини су се грудили да свом чеду **ситроену** BX обезбеде сјај звезде. Наменили су му и почасно место. Није се дало: уочи отварања салона дошло је до кратком споја на електроинсталацијама па је у помоћ прискочио генератор. Уместо да шљашти под преливом боја, BX се давио у сивилу!

Према новцу који је уложен у настанак, говори се о суми од неколико стотина милијарди старих динара. BX је највећа нада француске ауто-индустрије и концерна PSA (Пежо — Ситроен — Талбо) Иако је на граници кола средње и више класе, троши једва 6 литара горива на 100 километара а под идеалним режимом рада 5,5!

Ситроен је понудио и оптичке мамце: брзи дракстер и студију **висе** са три осовине и луцкастом каросеријом!

У Паризу, о чијим смо ексклузивним моделима недавно писали светску премијеру је доживео и западнонемачки **ауди 100.** Стручњаци су једнодушни да је то аутомобил са тренутно најаеродинамичнијом линијом на свету. Да ли ће вратити славу баварским произвођачима која последњих година тамни — остаје да се види.

Иако је „рено фуего кабрио" мамио уздахе, питање је да ли ће бити произвођен.

Недалеко од „аудија" стајала је **сијера**, дело „фордове" западнонемачке филијале. Припада колима средње класе и означена је као наследник дуго прекрајаног „таунуса". Истиче се лепим дизајном, нарочито унутрашњост. Ни шеф Мерцедесовог дизајнерског бироа није остао равнодушан: „Сијера има неуобичајену форму. Долази у право време!" „Фордови" људи већ виде новац у џепу који ће им донети аутомобил.

Слично расположење владало је и у табору конкурента, фирме „Опел" која је изложила **корсу**, мали аутомобил значајних могућности, пројектован у западнонемачком граду Риселсхајму, а склопљен у Сарагоси, у Шпанији, где ће се и производити. Фердинанд Бајклер, један од „Опелових" шефова, одушевљено је изјавио: „У зиду наше грађевине „корса" је важан камен. Сигуран сам да ћемо следеће године продати најмање 200 хиљада тих пуслица!" Да није погрешио потврдио је и озбиљни и увек одмерени Фијала, „Фолксвагенов" технички директор изјавивши: „Корса је ђаволски добар ауто"..

Код „Пежоа" није виђено ништа ново. Али, и старо је сјајно. Изложен је преуређени модел 305. Осетно су измењени предњи део и табла са инструментима. Понуђена је и верзија са дизел-мотором од 65 коњских снага (48 киловата). Пажњу је привлачио „505 турбо" са убризгавањем и мотором од 150 коњских снага (110 киловата). Понос фирме и даље остаје „пежо 640" премда се производи у малим количинама.

„Опел монца" делује атрактивно, али и робусно.

На штанду националног штићеника „Реноа" владала је живост. Пошто је у питању државна фирма, изложбени простор је запремао површину фудбалског игралишта! Централно место припало је ексклузивном моделу **рено фуего кабрио**. Дизајн је скројио чувени Хулиц. Форма је нападно стилизована. Сличан утисак остављао је и италијански **алфа ромео спринт** са шестоцилиндричним мотором. Али док ће се суседи Италијани утешити каквом-таквом производњом „спринта" (200 примерака годишње!), „фуего кабрио" тешко да ће ући у серијску производњу. Цена спринта још није утврђена, у сваком случају биће висока јер аутомобил припада категорији спортских кола: развија брзину од 215 километара на час! У његовом мотору „набијено" је 160 коњских снага (118 киловата)!

Рено је изложио и класични фуего који се и пре могао купити. Измењен је мотор: садашњи је турбодизел од 88 коњских снага (65 киловата).

Концерт PSA представио је **самбу копакабану**, аутомобилчић за рекреацију и лично задовољство, шарен као папагај. Иако скромног изгледа, солидне је грађе и измишљен за оне који возе по систему клај-клај. Нејасно је зашто је производња самбе неизвесна.

Јапанци су се држали сложно и у групи. „Нисан" још само у Француској носи име „Датсун". За тржиште је припремио кола дугачка четири метра и око метар и по висока са мотором запремине од 1,5 литра. Назвао их је **прерија**, а путничку кабину наменио за пет особа. У Земљи излазећег сунца највише се очекује од **тојоте терцел.** Израђиваће се у верзији лимузине и комбинацији лимузине и теренског возила са мотором од 71 коњске снаге (52 кило-

Американци су стигли са „гутачима бензина". Иако знају да у Европи немају шта да траже, руководиоци „Џенерал моторса" изложили су **бјуик ривијеру кабрио.** Кола су мамила уздах изгледом, али и ценом која износи око 210 милиона старих

Појавили су се и индивидуалци. Дирекција салона понела се према њима мачехински: једном је понудила само 25 квадратних метара простора. Човек је отишао на обалу Сене и тамо изложио своје моделе. Тако је имао сопствени салон под ведрим **небом.**

М. Тодоровић

АЛГЕ ЗА БУДУЋНОСТ

Позната врста буђи Penicillium била је својевремено позната по незгодној особини да се појављује у лабораторијским посудама и квари експерименте. Године 1928. енглески бактериолог Александар Флеминг променио је улогу ових гљивица откривши пеницилин који је произвео читаву породицу антибиотика и довео до револуције у медицини.

Научници верују да алге, којих има преко сто хиљада врста, пружају сличну могућност, али већину тек треба истражити како би се за нешто употребиле. Већ у блиској будућности могле би да постану ђубрива у пољопривреди, храна за људе и сировина за производњу лекова и хемикалија. Због велике количине беланчевина (до 70 одсто) неке врсте алги и данас служе у разним деловима света за исхрану. Како каже један истраживач, „алге представља ју последњу неиспитану врсту микроорганизама".

Истраживачи су усавршили поступак коришћења алги за производњу глицерола који се употребљава у козметичкој и прехрамбеној индустрији по цени упола мањој од досадашње. Неке врсте ал

Многострука примена: истраживач прегледа морске алге у комори за раст.

ги ускоро би требало да постану замена за класична ђубрива. Познато је да азот, који сачињава највећи део наше атмосфере, представља важну храну за биљке. Већина биљака, међутим, није у стању да га користи у том облику него мора да га апсорбује из тла. Због тога га пољопривредници додају земљишту.

Неке врсте алги које природно расту на тлу у стању су да везују, „фиксирају", азот из ваздуха па је на тај начин доступна другим биљкама. Слично дејство имају неке бактерије које живе у симбиози са алгама алфалфа, детелином и сојом. Научници сада треба да реше проблем развоја врсте алги за везивање азота које би могле да се мере са другим врстама алги на тлу. Могућ је и другачији приступ: велика количина алги посебно би се одгајала а онда применила на тло.

Пошто производња азотних ђубрива односи око трећину укупне енергије која се користи у пољопривреди, развојем успешне врсте алги могла би да се сачува велика количина енергије, а избегли би се и многи проблеми у вези са хемијским ђубривима.

У једном недавно изведеном експерименту стабла парадајза израсла су уз помоћ алги које везују азот за половину више него са обичним ђубривима. Истраживачима се чини да би овако велико повећање могло значити да алге не само обезбеђују азот него и излучују хормон раста.

Алге би могле да буду важан извор масних киселина, које се користе за кување, у козметичким препаратима, средствима за подмазивање и сировинама за разне производе. Оне би чак могле да постану извор нових врста лекова као што су антибиотици.

Данашње знање о алгама и могућностима њихове употребе могле би да се упореде са стањем пољопривреде почетком деветнаестог века или стањем микробиологије пре открића пеницилина. Пред алгама је, дакле, будућност.

Е. Ј.

НАШ (РАЗРЕДНИ) ЉУБИМАЦ

ЛЕПИ

Одељенска заједница одлучила је: прихватиће понуду једне породице да узме још једног заморца. Мима више неће бити сама!

МРТВА ТИШИНА, СВИ СЕДЕ КАО КИПОВИ, ЧУЈЕ СЕ САМО КАД НЕКО ОКРЕНЕ ЛИСТ — ПИСМЕНИ ЈЕ. АЛИ СИМУ ЈЕ БАШ БРИГА: ОН ШЕТА ОД ЈЕДНОГ ДО ДРУГОГ ЂАКА, ЗАВИРУЈЕ ИМ У ТОРБЕ, ГРИЦКА ПЕРТЛЕ И НОГАВИЦЕ...

ТРИДЕСЕТ ПЕТИ

Четврто један, једино одељење у школи које има разредног љубимца, стиже да буде и најбоље, да прикупи највише хартије, да по успеху буде међу најпримернијим, да ван наставе оде у посету различитим радним организацијама. Воле да се друже, да се састају и после школе. Родитељи прискачу у помоћ кад год је потребно. А кад једном месечно организују рођендан за све оне који су у том месецу рођени, неизбежан гост је, наравно, и њихов љубимац. За Миму се увек нађе неко парченце колача или слани штапић. Она је њихов тридесет пети другар.

Пре две године, саданашње IV/1 било је на природњачкој изложби организованој на Београдском сајмишту у оквиру Зимских чаролија. Касније, шетајући између штандова где се продавало све и свашта, тридесет четири основца школе „Радоје Домановић" из Новог Београда нису хтела да се одвоје од Симе, морског прасета. Од једног до другог ђака прошло је питање: „Да га купимо?" Одлука је била једногласна, требало је само да се и њихова учитељица Рада Тодорчевић сложи. Није дуго размишљала. Знала је да родитељи нерадо држе љубимце по кућама: станови су мали, живи се по солитерима, мало ко има ту срећу да се свакодневно дружи са неком животињом. Када је рекла „да", деца су се избезумила од среће. Али, једно је одлучити, требало је дати паре. Почело је извртање џепова и потрага за сваким динаром. Скупили су 28 хиљада (старих динара), нису имали тридесет колико је коштао Сима. Ипак, бела пуфна са црним неправилним тачкама нашла се на крају у њиховим рукама. Продавац им је дао попуст: зар да се прави питање за две хиљаде кад животињица прелази у такве руке!

Аутобусом на Тару

Почео је живот у учионици. Требало је новом члану одвојити парче територије, обезбедити му што пријснији дом. Ђацима II/1 ништа није било тешко. Одмах су набавили посебну кутију за Симу, распитали се шта мали глодар једе. Сваке недеље други ученик водио је рачуна да му кућа буде чиста и „проветрена", да има довољно хране, да све буде у најбољем реду кад завршавају са наставом и остављају га самог у учионици. А он је био толико драг, такав шерет да му је, уз име, ускоро придодат и придев — Лепи.

Свако јутро проналазили су га чилог и веселог у неком другом крају учионице. Као да је обилазио територију и проверавао да ли је све у реду пре него што његови другари дођу да започну нови радни дан. За викенд домаћине је мењао: сваки пут боравио је у дому неког другог ђака. Свако од њих тридесет четворо дошао је бар једном на ред да му пружи гостопримство. Родитељи се нису бунили — Лепи Сима био је врло захвалан и није имао неке велике прохтеве.

Пролазили су дани а Лепи Сима се од мале пуфне претворио у одаслог за-

СИМА И МИМА

Мима није ни свесна да има ретку привилегију да буде — разредна љубимица. Ко зна да ли још игде у Југославији, можда и на свету, постоји још неко морско прасе које ужива такву част!

морца. Сад је знао све и свуда је могао са разредом. Када су ишли на рекреативну наставу на Тару, у аутобусу се нашло место и за њега. За тих петнаест дана долико су остали, становао је у ходнику хотела. Ако је понекад и залутао у нечију собу, то је било сасвим намерно и нико се од особља није због тога бунио. Кад су ишли у шетњу водили су и љубимца. Скакутао је по некој ливади, играо жмурке са својим пријатељима. На Тари је имао толико хране да је порастао и угојио се.

Где је нестао?

У трећем разреду добио је другарицу. Живот у учионици сада је делио са Мимом, није више био сам. А Мима, као да је знала да је друга у срцима, понашала се много обазриви-је — није се тако слободно шетала између клупа као Лепи Сима. Жућкасто-браон, са накострешеним шишкама на очима била је сушта супротност елегантном, белом Сими. На почетку неповерљиви једно према другом, убрзо су постали нераздвојни пар. Правили су свакакве лудорије. Наравно, иницијатор је увек био Лепи Сима. Кад би их и грдили што су неком изгризли кесу и погостили се ужином или поцепали свеску у комадиће. Мима се повлачила у ћошак и окретала главу као да је желела да каже: „Немам ја ништа са тим, питајте Симу!"

На рекреативну наставу која је те године организована на Дивчибарама ишли су заједно. Требало је пазити да се не изгубе када су их изводили напоље.

Једног дана настала је паника: Сима је нестао! Мима је мирно грицкала лист салате у својој кућици, а од Симе ни трага ни гласа. Организована је права потера, свако је имао дужност да га тражи на другој страни. Претражили су ученици III1 читав хотел, улазили у све собе, завлачили се под кревете — без резултата. Као да је у земљу пропао. Неки су већ кришом брисали сузе. Једни другима нису хтели да покажу колико их је погодило што се Лепи Сима изгубио. Покушавали су да се храбре да ће све бити у реду, да ће се Сима сигурно појавити иза неког ћошка. Међутим, добро су знали да није у Симином стилу да се толико дуго крије од њих. А и зашто би икуда отишао без Миме?

Тек негде око подне мистерија је решена. Љубоморни ђаци старијег разреда кришом су узели Лепог Симу, ставили га у кесу са пужевима (!) и однели иза хотела где су га трећаци срећом пронашли. Светозар, Нада, Бојана, Вук, Небојша, Ивана, Никола, Марко, Јелена, Милош, Владислав, Тања, Горана, две Оливере, три Катарине, Мирослав, Пеђа, Мирјана, Марија, Ирена, Љиља, две Данијеле, две Маје, два Милана, Филип и Ана били су ван себе од среће. Лепи Сима био је спасен, помало узнемирен, враћен је у кућицу.

Згрчене шапице

А када се школа завршавала, кад су деца одлазила са родитељима и браћом и сестрама на море, ко је онда бринуо о Сими и Мими? Пред крај године правио се списак ко ће о њима водити рачуна и онда су они летовали у домовима оних који се за-текну у Београду. Прелазили су као штафета из једне у другу кућу, како би се ко вратио с летовања.

Деветог августа прошле године Сима је умро. Баш тако кажу његови другови. Маја Јовановић, код које се затекао, нашла га је ујутру у кутији непомичног, згрчених шапица. Јавила је својим другарима тужну вест. Проливено је суза више него у целом њиховом дотадашњем школовању.

Мима је остала сама.

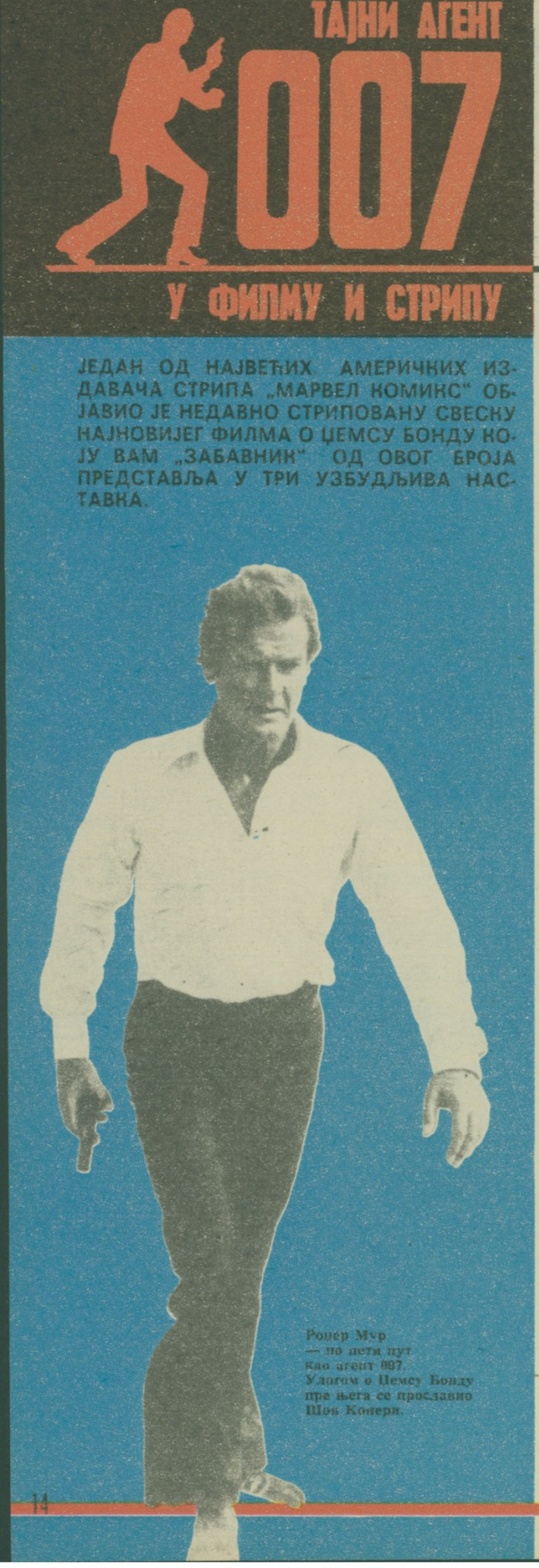
Ову школску годину започели су тужно, требало им је неколико недеља да се навикну да Симе више нема. Са још већом пажњом и бригом окренули су се Мими. Али, она се завукла у свој ћошак и из њега ретко кад излази. Не може ни она да прежали свог Симу.

Весна Софрановић

ТАЈНИ АГЕНТ 007

У ФИЛМУ И СТРИПУ

ЈЕДАН ОД НАЈВЕЋИХ АМЕРИЧКИХ ИЗДАВАЧА СТРИПА „МАРВЕЛ КОМИКС“ ОБЈАВИО ЈЕ НЕДАВНО СТРИПОВАНУ СВЕСКУ НАЈНОВИЈЕГ ФИЛМА О ЏЕМСУ БОНДУ КОЈУ ВАМ „ЗАБАВНИК“ ОД ОВОГ БРОЈА ПРЕДСТАВЉА У ТРИ УЗБУДЉИВА НАСТАВКА.

Роџер Мур — по пети пут као агент 007. Улогом о Џемсу Бонду пре њега се прославио Шон Конери.

САМО ЗА

Главна партнерка Џемса Бонда је Мелина Хевлок која жели да се освети убицама својих родитеља за којима трага и агент 007.

Сећате се сигурно сцене из филма „У тајној служби њеног величанства“ кад Џемс Бонд јури низ падину стрму да не може бити стрмија — само на једној скији? Или призора у коме се стрмоглављује са стене право у амбис што би за сваког обичног, нормалног човека значило сигурну смрт, али не и за тајног агента: у последњем тренутку њему се отвара падобран? Или оно: Бонда избацују из авиона без падобрана, али у слободном паду он успева да се ухвати за падобран свог противника и срећно стиже на земљу.

Таквим сценама обилује и најновији филм о овом свемогућем агенту британске тајне службе чији је творац познати енглески писац криминалистичких романа Јан Флеминг. Филм се зове „Само за твоје очи“, режирао га је Џон Глен, продуцент је, као и у претходним филмовима о тајном агенту 007, Алберт Броколи.

Аутоматски нападач циља

Снимање је почело 15. септембра 1980. и највећи проблем за екипу представљало је — време!? Јер, радња се догађа на различитим странама света: на острву Крфу, у Алпима на северу Италије, у Грчкој, тачније на неприступачним стенама где се уздижу манастири чувених Метеора, па онда на морском дну код Бахамских острва.

Филм, рецимо, почиње спектакуларном сценом с хеликоптером која је снимљена у Лондону изнад огромне Бектонове плинаре — њени џиновски димњаци и фабричке зграде представљају савршен декор за ову акцију. Никад раније таква сцена с хеликоптером није виђена на екрану!

Иначе, у филму постоје два заплета која се међусобно преплићу: један је о кријумчарењу дроге и догађа се у Грчкој, а главни негативци су Колумбо и Кристатос. Други део приче говори о девојци Мелини Хевлок која жели да се освети убицама својих родитеља за којима трага и Џемс Бонд. Мелину игра Францускиња Карол Буке, а убицу њених родитеља Гонзалеса британски глумац Стивен Калифа. Он у ствари трага за потопљеним британским бродом на коме се налази аутоматски нападач циља, моћно оружје које за лансирање балистичких пројектила са подморница користи предајник ултрачиске фреквенце. Неколико земаља и мафија желе да се домогну тог оружја.

Кристатос је милионер који је чврсто решио да се докопа оружја и прода га за скупе паре а игра га британски глумац Џулијен Главер, у својој земљи познатији као позоришни глумац мада се појављивао и у великом броју телевизијских серија. Ми смо га видели у филму „Империја узвраћа ударац“ као заповедника оних џиновских машина које нападају базу побуњеника.

Трећег негативца Колумба игра Чејм Топол. Он је кријумчар и авантуриста, али помаже Џемсу Бонду да уђе у траг Кристатосу.

Роџер Мур се као агент 007 појављује на филму пети пут (први глумац који се прославио улогом о Џемсу Бонду је Шон Конери). Поред њега ту је једанаест лепотица из разних земаља без којих филм авантуре и агзотике не може да се замисли.

Вратоломије по снегу

После пет недеља снимања на Крфу екипа се преселила у средиште Грчке где на западној страни плодне равнице Тесалије почиње планински венац Пинд. Ту се налази јединствен при-

ИЗМИСЛИО ГА ДА СМИРИ ЖИВЦЕ

Јан Флеминг (1908—1964), познати писац криминалистичких романа и творац измишљеног детектива Џемса Бонда, почео је да пише авантуре о овом свом јунаку 1952. „да би мало смирио нерве“, како је сам изјавио. Џемс Бонда је створио према својој личности, мада не у потпуности. И Бонд је, као и он, бивши поморски официр: члан британске обавештајне службе.

За време рата британски адмиралитет одлучио је да искористи знање језика и способности свог официра Јана Флеминга и прими га у поморску обавештајну службу.

Кад је 1945. демобилисан, Флеминг је почео да живи мирно и повучено, па су многи веровали да је Џемс Бонда створио као „вентил“ за своје неостварене снове.

Јан Флеминг је започео каријеру као новинар, написао је укупно једанаест књига о Џемсу Бонду, а завршио као писац бајки јер су му лекари последњих година живота забрањивали да се узбуђује причама о свом детективу!

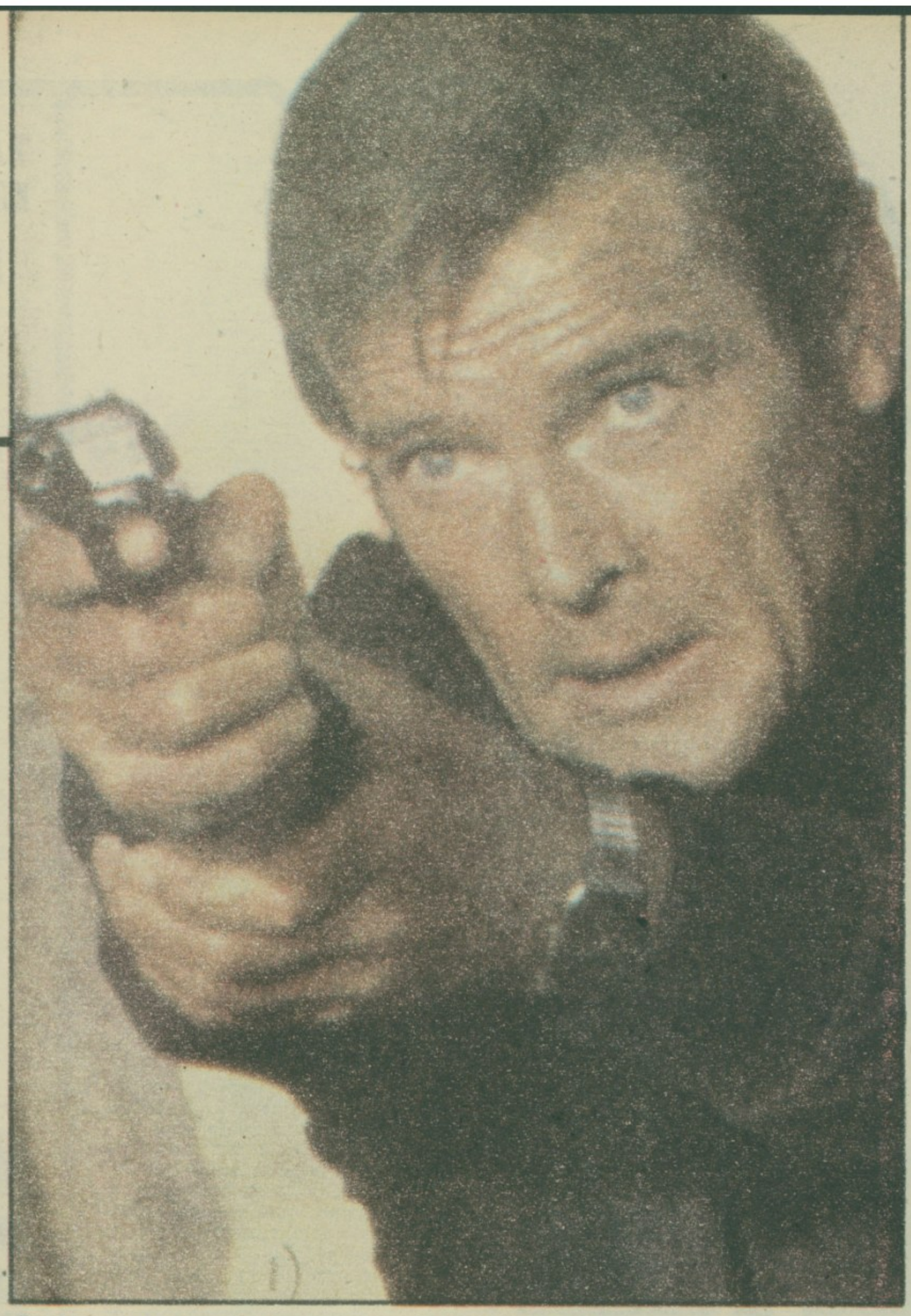
Љубитељи Џемса Бонда и у свом филму уживаће у мноштву авантура, раскошном амбијенту и пејзажу и неизбежној вратоломној јурњави колима.

ТВОЈЕ ОЧИ

Читав заплет у филму догађа се око аутоматског нападача циља. На изглед минијатурни компјутер, у ствари моћно оружје.

Бонд из сваке акције излази као победник јер он је стручњак за све: боксује, пуца, непогрешиво баца нож, плива боље од олимпијских рекордера, рони, скија, вози ауто, моторни чамац, игра голф, а у року од једног дана оздрави и од најтежих повреда.

родни феномен — двадесет четири готово потпуно усправне стене на којима су пре 600 година византијски свештеници подигли своју калуђерску заједницу и назвали је Метеори. Како су у то време манастири могли да буду сагрђени на овом савршено неприступачном месту — може само да се нагађа. Е, управо ту су снимане и најузбудљивије сцене из филма, као што је верање по стенама и борба на врху једне од најстрмијих. У тој акцији појављује си и пољски хеликоптер МІ-2 који је из Варшаве долетео специјално за ту сцену!

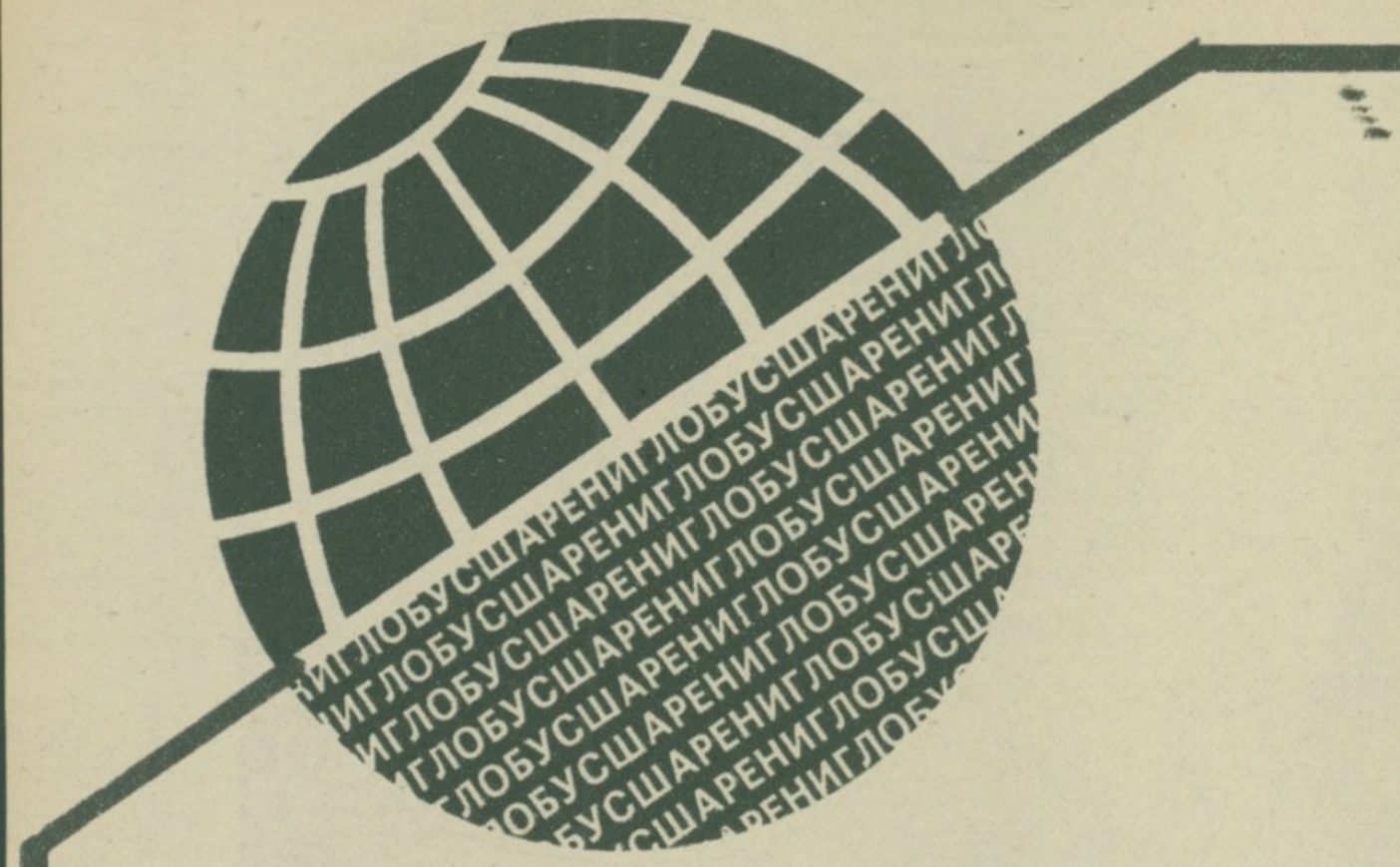
Са Пинда се екипа спустила у „Пајнвуд студио" у Лондону. Када је снимање у студију завршено, нехолико дана после дочека Нове 1981. године, екипа је отпутовала у један од најексклузивнијих скијашких центара — у Кортину Дампецо, на северу Италије. Ту су снимљене и вратоломне сцене на снегу када у лудој трци за Џемсом Бондом криминалци користе боб, скије, па и сноумобиле. У опасној јурњави по снегу Роџера Мура дублира Немац Вили Богнер, некадашњи шампион у скијању.

Део радње догађа се у мору, па се екипа сели на Бахамска острва. Ту Бонд и Мелина откривају потопљени британски брод и покушавају да се домогну драгоценог аутоматског нападача циља. Док се Бонд вози у малој подморници двоседу, долази до драматичне подводне борбе за чије су снимање коришћени најмодернији технички уређаји и гњурачка одела која подсећају на свемирска. Неке од ових сцена нису могле да се сниме у водама око Бахамских острва већ у студију, у огромним резервоарима за воду. Све је то рађено под техничким вођством Дерека Медингса који је за сличан рад у филму „Супермен I" добио највеће филмско признање — „Оскара".

Продуцент филма Алберт Броколи пожелео је да филмује романе Јана Флеминга још 1957, али жеља му се испунила тек 1960. После снимања филма „Само за твоје очи" Броколи је изјавио: „Докле год публика буде ишла у биоскоп да гледа Џемса Бонда, ја ћу радити на филмовима о овом агенту".

Очигледно, подвизи неустрашивог Џемса Бонда и даље привлаче публику која воли акцију и све оно што нуди овакав филм, па обожаваоци тајног агента 007 могу да очекују нове авантуре овог јунака који је надживео и свог аутора Јана Флеминга. Књиге о Џемсу Бонду наставили су да пишу други писци.

С. И.

ГЛОБУССШАРЕНИГЛОБУССШАРЕНИГЛОБУССШАРЕНИ

Мушкарци држе штитове над главама — покушавајући да ублаже ударце жена које их немилице туку где стигну штаповима дугачким два метра.

КАД ЖЕНЕ ТУКУ

Жене се за тај дан облаче у своје најлепше сарије. Лице прекривају најфинијим веловима. Једина ствар која одудара од њиховог „анђеоског" изгледа је дугачак штап од готово два метра који претећи држе у руци. Кога се спремају да туку, чему тај љутити израз на њиховим лицима? То је њихов дан, и оне желе да га искористе до максимума. А жртве су им, веровали или не, њихови рођени мужеви.

Обичај да једном годишње удате жене по многобројним селима Индије имају право да претуку своје мужеве (а и туђе) настао је у далекој прошлости. Кад је тачно први пут организована та јединствена „свечаност", не зна се — извесно је само да је жене Индије сваке године са нестрпљењем и узбуђењем очекују. И ни за шта на свету не би пропустиле тај дан.

По селима Индије и дан-данас жене су у неравноправном положају у односу на мушкарце. Дужност им је да покорно слушају мужеве да им угађају и испуњавају све њихове наредбе, па и хирове. Није чудно да се у њима због тога нагомилава бес, па све то незадовољство бар једном у дванаест месеци имају прилике да испоље и то тако што „своје господаре" поштено испребијају.

Славље почиње још рано ујутру. Читаво село је на ногама, свако има права да на свој начин суделује у фешти. Наравно, главни актери су брачни парови, све очи су упрте у њих. Селом одјекује музика, главна забава почиње тек средином поподнева. За то време удате жене се спремају док мушкарци прошетају у поворци свим улицама и на радознале гледаоце бацају пуне кофе са бојом. То је мала пакост коју они, по правилима игре, имају права да учине, али која, на њихову жалост, не може ни да се упореди с оним што њих чека.

Кад прођу читавим селом, повлаче се на одређено место где се спремају за муке које ће преживети. Пажљиво се умотавају у што дебље крпе, посебно заштићују леђа, рамена и руке, а главу покривају ватираним турбанима. Узимају већ спремљене штитове направљене од бивоље коже украшене разнобојним тракама. Тако опремљени храбро се упућују ка централном сеоском тргу где их њихове „жене" већ очекују. Оне стоје у кругу, запете к'о пушке. Дужност мушкараца, једног по једног, је да уђе у круг, клекне и — да се препусти судбини. А оно што доживљавају није нимало безазлено. Јер прво њихове жене, па онда и остале окупљене, почињу да их ударају бамбусовим штаповима не бирајући ни место а не одмеравајући ни жестину ударца. Све те силовите ударце мушкраци трпе стоички, без јаука. Треба остати достојанствен и не показати ниједним гестом да то боли. А можете замислити колико боли ударац штапа дугачког два метра?!

Срећом по њих, ове ударце прати будно око судије. Уколико му се у чини да су претерале, он улеће у помахнитали ринг и спасава „грешницу". Захваљујући управо томе до сада није забележен ниједан случај да је неки мушкарац подлегао ударцима. Сви преживе, али из окршаја наравно излазе са љутим ранама од којих се данима опорављају. А ко их лечи и превија? Сваког пребијеног његова законита жена. Јер кад се у поноћ заврши славље песмом, игром и великом гозбом, живот се наставља истим током. И тако до следеће године кад жене преузимају власт, односно штап!

БЕСНЕ ЗВЕЗДЕ

Када је наступила у лондонском „Викторија Палас" позоришту у представи „Мале лисице", Елизабет Тејлор захтевала је да јој се читава гардероба опреми у боји јоргована. Сваки и најмањи детаљ морао је да буде у тој боји иначе је одбијала да наступи. Ишла је чак дотле да су специјалне лила руже морале да јој се поручују из Холандије, а и рибице у акваријуму морале су да буду у истој нијанси.

Друга једна славна глумица, Џоан Колинс, такође је имала посебне захтеве. Тражила је да јој гардероба буде верна копија најомиљеније спаваће собе (има их неколико) из куће на Беверли Хилсу. На уређење гардеробе потрошено је 3 хиљаде фунти (око 30 милиона старих динара). Певачица и глумица Барбара Стрејсенд била је нешто „скромнија". Њен једини захтев када је снимала филм „Смешна девојка" био је да се у гардеробу, у којој се спремала пред наступ, унесе фрижидер који је морао да буде напуњен сладоледом од чоколаде. Ако тога није било, одбијала је да наступи. Организатори већ добро знају за ову њену слабост, па се увек труде да сладоледа буде у огромним количинама.

Нису само гардеробе камен спотицања организатора. Звезде имају и других захтева. Певач Семи Дејвис Џуниор никуда не жели да иде уколико му није обезбеђен „ролс-ројс". Понекад, кад је специјално добре воље, онда тражи и два аутомобила све марке: један за себе, други за његове ствари!

Међу певачима зна се тачно ко су они најекстравагантнији. Један од таквих је Алис Купер, нашминкан, бизарно обучен, упадљивих покрета на сцени. За њега је већ стара ствар да се на позорници појављује са питоном који гмиже по њему! Није онда ни чудо да су и његови захтеви потпуно ван устаљених стандарда: једном је захтевао да га у гардероби опслужује седам патуљака!

Било би готово немогуће да се на овој листи неверсватних захтева не појаве и чланови једне од најпознатијих светских група „Ролингстоунса". Кад они крећу на турнеју, састављају посебне листе ствари које су им „неопходне". Те листе знају да буду дугачке и по три густо куцане странице. А шта је то без чега они не могу? Специјалне врсте вискија, белог вина, бурбона, шампањца, текиле, бренди ја и вотке, затим ђуса од поморанџе, јабуке. Неопходне су им огромне количине свежег воћа, хладног нареска, сира. Листе укључују и 50 људи за обезбеђење, пет лимузина, лекара... На крају списка обавезно стоји и „Алка Селцер" (лек који се узима за бољу пробаву).

Међутим, сви ови захтеви падају у сенку оних које има Јул Бринер, познати амерички глумац. Када је ишао на турнеју по Америци са мјузиклом „Одисеја", његова секретарица би неколико дана раније стизала у хотел у коме ће бити смештен, са списком „неопходних" ствари. Ту је, поред осталог, био захтев да кувана јаја за доручак морају да имају тамнобраон љуску, да телефонска жица треба да има одређену дужину, да кревет мора да буде одређене фирме, посебне величине. Затим, хотел је морао да буде снабдевен одређеном врстом вина „бордо", француском минералном водом, мариниранм харинга, пивом одређене марке које он искључиво пије, сланим путером и канадском сланином! То није све. У хотелу је требало да га чека извештај о снабдевености оближњих бакалница и драгстора, затим информација о најбољим специјалистима за грло. Захтевао је и да у сваком тренутку имају за њега две хиљаде долара у новим новчаницама. Ако је и од Јул Бринера, много је!

Алис Купер, чувена рок-звезда, од 1972. године не одваја се од свог љубимца — питона. Змија, у посебној кутији, иде на све турнеје с њим а кад Алис хоће неком да да интервју, услов је да новинар дозволи да му се гмизавац дугачак преко четири метра прошета по телу!!!

ДИКАН И ПРЕТЊА СА ОРИОНА

ВЕЛИКИ ДОГАЂАЈИ ИЗ ДАЛЕКЕ БУДУЋНОСТИ

КО СТЕ ВИ? ЗАШТО НЕ УЛАЗИТЕ НА ВРАТА?

НЕ МОЖЕМО ЈЕР СМО НА ТАЈНОМ ЗАДАТКУ!

ЈА САМ БУКЛОН А ОВО ЈЕ МОЈА ВЕРЕНИЦА ПЛИША. МИ СМО ЧЛАНОВИ АНТИЗГРАБОНСКОГ ПОКРЕТА.

ДОШЛИ СМО ДА ВАМ ПРЕДЛОЖИМО УГОВОР О УЗАЈАМНОЈ ПОМОЋИ.

ПОСТОЈЕ ЛИ НА ОРИОНУ ДВЕ ВРСТЕ ИНТЕЛИГЕНТНИХ БИЋА? ЗГРАБОН И ДРУГИ КОЈЕ СМО ВИДЕЛИ НЕ ИЗГЛЕДАЈУ КАО ВИ!

YU

НА ОРИОНУ ПОСТОЈИ САМО ЈЕДНА ВРСТА, АЛИ ЗГРАБОН ПОМОЋУ ПСИХО-ЗРАКА МЕЊА ИЗГЛЕД. БЕЗ ЊИХ ЈЕ ОВАКАВ КАКВИ СМО МИ.

НИЈЕ БАШ ОВАКАВ. МНОГО ЈЕ РУЖАН, ЕВО КАКО ОН У СТВАРИ ИЗГЛЕДА...

...НА ПОВЕРЉИВОЈ ФОТОГРАФИЈИ. НАРОД ГА, ЗНА СЕ, НИКАД ТАКВОГ НЕ ВИДИ.

УХ! КАКАВ ИМИЋ!*

ЗГРАБОН КАЖЕ ДА ПРИЧА О ПСИХО-ЗРАЦИМА СПАДА У ОРИОНСКО СУЈЕВЕРЈЕ!

ЛАЖЕ! ОН И ЊЕГОВА КЛИКА НОСЕ ОВАКВУ НАРУКВИЦУ, А ТО ЈЕ МИМИКРИОН...

* ИМИЋ = СТРАШИЛО

...НАЈСТРАШНИЈЕ ОРУЖЈЕ! НАПРАВИЋЕМО ЕКСПЕРИМЕНТ. РЕЦИТЕ САМО У ЧИЈЕМ ОБЛИКУ ЖЕЛИТЕ ДА ВАМ СЕ ПРИКАЖЕМ!

ДИКАНЕ, НЕКА НАМ СЕ ПРИКАЖЕ У ОБЛИКУ РОБОТА ЖИКЕ. БИО ЈЕ ВЕТРОПИР, АЛИ НЕКАКО МИ НЕДОСТАЈЕ.

ДОБРО, ИАКО ЈЕ МЕНИ ЖИКЕ ПРЕКО ГЛАВЕ!

ЕВО, ПРИТИСНУЋУ НА ОВАЈ КРИСТАЛ И...

ШЕФЕ, НА СЛУЖБИ! ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ВАМ НЕШТО ОДСВИРАМ?

ДОВОЉНО. ЕКСПЕРИМЕНТ МЕ УБЕДИО У МОЋ ПСИХО-ЗРАКА!

МЕНЕ НИЈЕ.

The Ni!!a and Laza Production © 1982

ЈА НИСАМ ВИДЕЛА ВАШЕГ РОБОТА ЖИКУ НЕГО ЈЕДНОГ ЖИКУ ИЗ "ЦЕНТРОТЕКСТИЛА"!

ВЕСНА, СРЦЕ СИ!

ВЕРОВАТНО НЕ ПОЗНАЈЕТЕ РОБОТА А ТАЈ ЖИКА ВАМ ЈЕ У ПОДСВЕСТИ НА КОЈУ ПСИХО-ЗРАЦИ УТИЧУ!

ЗГРАБОН ЈЕ ЗНАЧИ ОБИЧАН ПРЕВАРАНТ?!

НАЈГОРИ! ПРИКАЗУЈУЋИ СЕ КАО НАРОДНИ ДОБРОЧИНИТЕЉ ПОМОЋУ ПСИХО-ЗРАКА ПОКОРИО ЈЕ ЦЕО ОРИОН А УСКОРО ЋЕ И ВАШУ ПЛАНЕТУ!

ИДУЋЕГ ПЕТКА : РОБОТ ЖИКА НАМЕРАВА ДА ПРИЗНА ГРЕШКУ!

Бемс Бонд: САМО ТВОЈЕ ОЧИ ЗА ОЧИ

I ДЕО

СТЕН ЛИ ПРИКАЗУЈЕ СТРИПОВАНИ ФИЛМ РОЏЕРА МУРА КАО АГЕНТА 007...

НА ЈЕДНОМ ГРОБЉУ У ЕНГЛЕСКОЈ...

НЕ ОСТАВЉАЈУ ВАС НА МИРУ ЧАК НИ НА ГОДИШЊИЦУ СМРТИ ВАШЕ СУПРУГЕ!

АЛ' МОРА ДА ЈЕ НЕШТО МНОГО ВАЖНО КАД СУ ПОСЛАЛИ ХЕЛИКОПТЕР ПО ВАС!

G-BAKS

И МЕНИ СЕ ЧИНИ!

У ЗНАК СЕЋАЊА НА ВОЉЕНУ

ТЕРЕЗУ БОНД

1943 – 1964

ЊЕН СУПРУГ

ЏЕМС БОНД

1G15/1

МАЛО КАСНИЈЕ ИЗ ПЛИНАРЕ КРАЈ ТЕМЗЕ ЈЕДАН ЧОВЕК ЈЕ СТУПИО У ВЕЗУ С ЦЕМСОМ БОНДОМ...

ДОБАР ДАН, БОНДЕ! МИСЛИО САМ ДА ТРЕБА ДА ПРОСЛАВИМО ГОДИШЊИЦУ НАШЕГ СУСРЕТА!

ЖЕЛИМ ДА ТИ КАЖЕМ ДА СИ ОДВОЈЕН ОД ПИЛОТСКЕ КАБИНЕ НЕПРОБОЈНИМ ПЛЕКСИГЛАСОМ!

НЕ УЗБУЂУЈ СЕ ЗБОГ ПИЛОТА! УПРЕКЕ ЧИТ...

...СТАВИ СЛУШАЛИЦЕ НА УШИ? СТРТ ЈЕ ТРЕНУТНА!

ББЗЗЗ!

ХЕЛИКОПТЕР ДА ДА ЛЕТИ ПОМОЋУ ДАЉИНСКОГ УПРАВЉАЧА?

ВРАТА?

ЗАКЉУЧАНА СУ И НЕПРОБОЈНА?

БАНГ!

СТАНИ, БОНДЕ!

НЕ ЖЕЛИМ ДА ГЛЕДАМ ТВОЈУ СМРТ НА ЕКРАНУ!

РАЗМИСЛИ ДОБРО, НУЛА-НУЛА-СЕДАМ! СУВИШЕ ВИСОКО ЛЕТИШ!

ДАЉИНСКИ УПРАВЉАЧ ЈЕ СИГУРНО ВЕЗАН ЗА КОМАНДНЕ ТАБЛЕ ХЕЛИКОПТЕРА...

2

ПРОНАШАО САМ КАМЕРУ...

САД НЕЋЕ ТОЋИ ДА ТЕ ВИДИ НА ЕКРАНУ!

ЕНО ГА! У **ИНВАЛИДСКИМ КОЛИЦИМА**...

ШТА?! НА ЕКРАНУ СЕ НИШТА НЕ ВИДИ?

БАШ МЕ ЗАНИМА КО ЈЕ ТИП КОЈИ ТОЛ'КО ЖУДИ ДА СЕ САСТАНЕ СА МНОМ!

ИЗВИНИ ШТО ОВАКО СЛЕЋЕМ!

АЛИ, ВРЕМЕ ЈЕ ДА И ТИ МАЛО ЛЕТИШ!

А САД, ДОСТА СИ ЛЕТЕО!

Е, ПА СРЕТНА ТИ ГОДИШЊИЦА!

ЗА ТО ВРЕМЕ У БЛИЗИНИ ОБАЛЕ КРФА...

НА ПРВИ ПОГЛЕД БИО ЈЕ ТО ОБИЧАН РИБАРСКИ БРОД...

А ЛИ УНУТРА...

"...СВЕ ЈЕ БИЛО ДРУГАЧИЈЕ"

ИЗГЛЕДА ДА НАС ШПИЈУНИРАЈУ!

ОБАВЕСТИ АДМИРАЛИТЕТ!

УХВАТИО САМ НЕКЕ ШИФРОВАНЕ ПОРУКЕ!

ЈА ЋУ ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ ДА УКЉУЧИМ А.Н.Ц!

КАПЕТАНЕ!

НЕИДЕНТИФИКОВАН ПРЕДМЕТ ПЛОВИ ПРЕМА НАМА!

ПРИБЛИЖАВА НАМ СЕ ВЕЛИКОМ БРЗИНОМ!

ИЗНЕНАДА У РИБАРСКОЈ МРЕЖИ..

МИНА, ЗАОСТАЛА ИЗ II СВЕТСКОГ РАТА, ИМАЛА ЈЕ МАГНЕТСКЕ ДЕТОНАТОРЕ"

"...КОЈИ СУ СВАКОГ ТРЕНУТКА ПРЕТИЛИ ДА РАЗНЕСУ БРОД..."

НАРЕДИ КРМАНОШУ ДА СТУПИ У АКЦИЈУ!

БРУМ!

УНИШТИ А.Н.Ц. СИСТЕМ!

РАЗУМЕМ!

ТРЕБА САМО ЈА...

АЛИ, ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ПРИТИСНУО ДУГМЕ...

ВУШ!

ААХ!

ИЗНЕНАДНИ НЕСТАНАК БРОДА "МОРСКИ ВУК" ОДЈЕКНУО ЈЕ КАО БОМБА...

МОРСКИ ВУК

... У ЛОНДОНУ...

ЗАПАЊУЈУЋА ВЕСТ, МИНИСТРЕ! ИЗГУБИТИ СМО НАШ ЕЛЕКТРОНСКИ ОСМАТРАЧКИ БРОД КОД КРФА!

КОЛИКО ЈЕ МОРЕ ТАМО ДУБОКО?

БОЈИМ СЕ ДА НИЈЕ **ДОВОЉНО** ДУБОКО!

5

ЗА ТО ВРЕМЕ У ТАЈ-ВАНУ...

САД ЈЕ ПРИЛИКА ДА СЕ ДОМОГНЕМО А.Н.Ц. ПРЕДАЈНИ-КА!

ДА, ГЕНЕРАЛЕ! БРИТАН-СКИ ШПИЈУНСКИ БРОД ЈЕ ПОТОНУО КРАЈ КР-ФА!

МОЖДА ЈЕ И ОН УНИШТЕН С БРО-ДОМ, АЛ' ВРЕДИ ПОКУШАТИ!

У РЕДУ! СТУПИЋУ У ВЕЗУ С НАШИМ ПРИЈА-ТЕЉЕМ У ГРЧ-КОЈ!

А НА БРОДУ ЗА АРХЕО-ЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА У ЈОНСКОМ МОРУ...

...СТИГЛА ЈЕ МЕЛИНА ХЕВЛОК У ПОСЕТУ СВОЈИМ РОДИ-ТЕЉИМА ТИМО-ТИЈУ И ЈОНИ...

ЗДРАВО, МИЛА!

ЗДРАВО, ТАТА! ЗДРАВО, ТАТА!

ДОВЕЗАО МЕ ЈЕ ГОН-ЗАЛЕС!

ОТКАД СЕ НИСМО ВИДЕЛИ!

ОБРА-ДОВАО НАС ЈЕ ТВОЈ ПОЗИВ ИЗ АТИ-НЕ!

ИМАЛА САМ СРЕЋУ ДА ВАС ПРОНАЂЕМ! ТАКО СТЕ БРЗО ОТПЛО-ВИЛИ С КРИ-ТА!

ДОШАО САМ ДО НЕКИХ НО-ВИХ ОТКРИЋА МЕЛИНА!

ТИ СИ НА ОД-МОРУ!

СКВИИ! ПОЉУБИ И МЕНЕ! ПОЉУБИ МЕНЕ!

САМО НЕКОЛИКО ДАНА, ПА МОРАМ НАТРАГ У АТИНУ! ИДЕМ ЧАСКОМ ДА СЕ ПРЕСВУЧЕМ!

ТИМОТИ, МИСЛИШ ЛИ ДА МЕЛИНА НЕШТО СУМ-ЊА?

НИ СЛУЧАЈНО!

ТАШИТО ГОНЗАЛЕСУ! ЕНО ГА, ПОЛЕЋЕ!

6

24

1615/6

ЗБОГОМ, ТИМОТИ!

ЗБОГОМ, ЈОНА!

ТИМОТИ, ГОНЗАЛЕС СЕ ВРАЌА! ЗАШТО?

PA-TA-

TA-TA!

ШТА?

НЕЕ!

ГОНЗАЛЕС!

1615/7

У ТОМ ТРЕНУТКУ У ЛОНДОНУ...

ЧЕМСЕ?

ВОЛЕО БИХ ДА С ТОБОМ ПОПРИЧАМ, АЛИ...

ИМАШ ЛИ МАЛО ВРЕМЕНА?

... МОРАМ ПРВО КОД ШЕФА!

ВИДИМО СЕ...

...ОДМАХ СЕ ВРАЋАМ!

ЧИСТО СУМЊАМ!

ШЕФЕ...

ЗНАШ ЛИ ШТА ЗНАЧИ **А.Н.Ц.** ?

АУТОМАТСКИ НАПАДАЧ ЦИЉА! КОРИСТИ ПРЕДАЈНИК УЛТРАЗВУЧНЕ ФРЕКВЕНЦИЈЕ ЗА ЛАНСИРАЊЕ БАЛИСТИЧКИХ ПРОЈЕКТИЛА СА НАШИХ ПОДМОРНИЦА!

ПРЕ ПЕТ ДАНА НАШ БРОД "МОРСКИ ВУК" С ТАКВИМ ПРЕДАЈНИКОМ ПОТОНУО ЈЕ У ЈОНСКОМ МОРУ!

ЗАМОЛИЛИ СМО ТИТОТИЈА ХЕВЛОКА, АРХЕОЛОГА, ДА УТВРДИ МЕСТО БРОДОЛОМА!

АКО ПРЕДАЈНИК ПАДНЕ У **ПОГРЕШНЕ** РУКЕ, НАШЕ ПОДМОРНИЦЕ МОГУ ДА СЕ УПОТРЕБЕ ПРОТИВ НАС САМИХ!

НЕ СМЕМО ДА РИЗИКУЈЕМО!

ВИ У ТО ВЕРУЈЕТЕ?

АЛИ, ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ СТИГАО ДА НАС ОБАВЕСТИ, УБИЈЕН ЈЕ ЗАЈЕДНО СА ЖЕНОМ! УБИЦА СЕ ЗОВЕ ХЕКТОР ГОНЗАЛЕС!

ОВДЕ ТИ СВЕ ПИШЕ!

ГОНЗАЛЕС ЈЕ ТРЕНУТНО У ЈЕДНОЈ ВИЛИ БЛИЗУ МАДРИДА! ПРОНАЂИ ГА И САЗНАЈ СВЕ ШТО МОЖЕШ!

ОПЕРАЦИЈА ПОДВОДНА СТРУЈА

СУТРАДАН У ГОНЗАЛЕСОВОЈ ВИЛИ...

НАШ ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ЗАДОВОЉАН ПОСЛОМ КОЈИ СИ ОБАВИО, ГОНЗАЛЕС!

ХММ! ЕНО ГОНЗАЛЕСА! ОНА ТОРБА ЈЕ ПУНА ПАРА!

А ЧОВЕК С НАОЧАРИМА ЈЕ ПОСРЕДНИК...

НЕ ТРЕБА ДА БРОЈИШ! СВЕ ЈЕ ТУ!

ПАРЕ СУ ЗА БРОЈАЊЕ!

УХВАТИО САМ ГА, ПАБЛО!

... НАШ ТИ ЈЕ САВЕТ ДА ГА БАЦИШ!

ТАКО!

А САД НА РАЗГОВОР С ГОНЗАЛЕСОМ!

АКО ИМАШ ПИШТОЉ...

ММММ! ДОБРО ПАРЧЕ МЕТАЛА! ОБИЧНО ГА НОСЕ БРИТАНСКИ АГЕНТИ!

ОВО ИМ ЈЕ ДОЗВОЛА ДА УБИЈУ...

... ИЛИ ДА БУДУ УБИЈЕНИ!

ВОДИТЕ ГА...

...И ДА ГА ВИШЕ НИСАМ ВИДЕО!

ФИЛУ!

СТРЕЛА!

У ЗАКЛОН, БРЗО!

ОНАЈ ТИП С НАОЧАРИМА ЈЕ УПРАВО ПОБЕГАО С ТАШНОМ ПУНОМ ПАРА!

ГДЕ ЈЕ?

ТАМО!

ДУМ!

МАКНИ СЕ, ХУЛИО, ЈА БУГА СРЕДИТИ!

ИЗВАНРЕДНО!

УТАЋИ ЋЕ НАМ?

БАНГ!

БАНГ!

НЕ ПУЦАЈТЕ! ЈА САМ НА ВАШОЈ СТРАНИ!

ИДЕМО!

МОЈ АУТО ЈЕ БЛИЗУ!

ШТА?!

ПОГЛЕ, ЕМИЛИО, КАКАВ АУТО!

БРУМ!

НАДАМ СЕ ДА ВИ ИМАТЕ АУТО?

НИЈЕ **ПОТОС**, АЛ' НЕКУ ДА ЧЕПИДЛАЧИМ?

БАНГ!

БАНГ!

БАНГ!

ЈЕСТЕ ЛИ МАЛО БРЖЕ? ЗА ПЕТАМА СУ НАМ!

МОЖДА ЈЕ САД КАСНО ЗА ОВО ПИТАЊЕ, ПА ИПАК... КО СТЕ ВИ?

ГОНЗАЛЕС ЈЕ УБИО МОЈЕ РОДИТЕЉЕ!

ФИЈУУУ!

ВИ СТЕ ЂЕЛИНА, ХЕВЛОКОВА КЋИ! КАКО СТЕ ПРОНАШЛИ ГОНЗАЛЕСА?

ПРЕКО ЈЕДНЕ ДЕТЕКТИВСКЕ АГЕНЦИЈЕ! А ШТА СТЕ **ВИ** ТАМО ТРАЖИЛИ?

БАНГ!

И ЈА САМ ДЕТЕКТИВ!

ПРОБИТЕ ИЗМЕЂУ КАМИОНА И СТЕНЕ!

СУВИШЕ ЈЕ УЗАНО!

ЗА МЕРЦЕДЕС ДА...

...АЛ' НЕ И ЗА ВАШ АУТО!

СКРЕНИ ЛЕВО! СКРЕНИ!

А САД ДА ВАМ СЕ ПРЕДСТАВИМ! ЗОВЕМ СЕ ЏЕЈМС БОНД!

12

ТЕ ВЕЧЕРИ У ЈЕДНОМ МАЛОМ ШПАНСКОМ ХОТЕЛУ...

ИМАТЕ АВИОН ЗА АТИНУ У ЈЕДАНАЕСТ! ВРАЋАТЕ СЕ НА ОЧЕВ БРОД?

ДА! НАСТАВИЋУ ЊЕГОВ ПОСАО! АЛИ, СВОЈ НИСАМ ЗАВРШИЛА! ГОНЗАЛЕС ЈЕ БИО ПЛАЋЕНИК И ОНИ КОЈИ СУ ГА НАЈМИЛИ МОРАЈУ УМРЕТИ!

ЈЕДНА КИНЕСКА ПОСЛОВИЦА КАЖЕ: ПРЕ НЕГО ШТО КРЕНЕШ ДА СЕ СВЕТИШ, ИСКОПАЈ ДВА ГРОБА!

НЕ ВОЛИТЕ ЛИ ВИ СВОЈ ЖИВОТ? ДА ЛИ И ВИ НАПУШТАТЕ ШПАНИЈУ?

"ДА! ЛЕТИМ ЗА ЛОНДОН СУТРА УЈУТРО!"

СУТРАДАН...

ПОМОЋУ СВОГ ИДЕНТИФИКАЦИОНОГ ПРОГРАМА ЈЕДНОСТАВНО ЈЕ СТВОРИТИ СЛИКУ ОСОБЕ КОЈУ ТРАЖИШ!

ПОЧНИ, 007!

ЕМИЛ ЛЕОПОЛД ЛОН

ОЧИ СИТНЕ, НОС КРАТАК И...

...ШИРОК! УСНЕ ПУ... НЕ...

...И НОСИ ОСТАЛЕ ОЗНАКЕ НАЧАРИ С МЕТАЛНИМ РАМОМ!

ИДЕМ ДА ВИДИМ ДА ЛИ ГА ИМАМО У КАРТОТЕЦИ!

ТО ЈЕ ОН!

ПРОВЕО НЕКО ВРЕМЕ С БРИСЕЛСКИМ ПОДЗЕМЉЕМ!
ОСУЂЕН ЗА НЕКОЛИКО БРУТАЛНИХ УБИСТАВА.
У ПОСЛЕДЊЕ ВРЕМЕ РАДИ СА ГРЧКИМ КРИЈУМЧАРИМА.
ТРЕНУТНО ЈЕ У КОРТИНИ НА СЕВЕРУ ИТАЛИЈЕ.
НАШ АГЕНТ У ИТАЛИЈИ ДАЋЕ БЛИЖА ОБАВЕШТЕЊА.
ЗОВЕ СЕ ФЕРАРА.

СУТРАДАН УЈУТРО ЈЕДАН "ЛОТОС", ТЕК ИЗИШАО ИЗ ФАБРИКЕ, ЗАУСТАВИО СЕ ИСПРЕД ХОТЕЛА "МИРАМОНТЕ" У КОРТИНИ...

ТУ СУ СЕ ПРВИ ПУТ СРЕЛИ БОНД И ФЕРАРА...

У ОВО ДОБА ГОДИНЕ СНЕГ ЈЕ БОЉИ У ИНСБРУКУ!

НИЈЕ БОЉИ ОД ОНОГ У СЕНТ МОРИНУ!

БОНД!

ФЕРАРА!

ДОЛАЗИШ ИЗ ЛОНДОНА?

ДА! АКО ЈЕ ЛОК У КОРТИНИ, НАЋИ ЋЕМО ГА!

ИМАМ ПОУЗДАНОГ ПРИЈАТЕЉА ГРКА КОЈИ ЋЕ НАМ БИТИ ОД ПОМОЋИ!

ШТА ОН РАДИ ОВДЕ?

ИМА ВИЛУ!

ЗНА СВЕ!

БРИТАНИЈА ГА ЈЕ ОДЛИКОВАЛА ОРДЕНОМ ЗА ПОМОЋ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ! УПОЗНАЋУ ТЕ С ЊИМ НА КЛИЗАЛИШТУ!

АРИ КРИСТАТОС!

ДРАГО МИ ЈЕ, БОНДЕ! ШТА МОГУ ДА УЧИНИМ ЗА ВАС?

ПОТРЕБНА СУ МИ ОБАВЕШТЕЊА О ЈЕДНОМ ЧОВЕКУ! ИМАМ ЊЕГОВУ ФОТОГРАФИЈУ!

ЧИКА АРИ!

ИЗВИНИТЕ, МОЈА ШТИЋЕНИКА БИБИ ДЕЈЛ?

... И ЊЕН ТРЕНЕР ЏЕЈКОБА БРИНК, НЕКАДА И САМА ВРХУНСКА КЛИЗАЧИЦА!

И БИБИ ЈЕ ДАРОВИТА!

ОНА ВЕЋ ПОСТИЖЕ УСПЕХЕ! ПО ЧИТАВ ДАН ТРЕНИРА!

ЧИКА АРИ...

БИБИ, АКО ЖЕЛИШ ДА ТЕ БОНД ВОДИ НА БИАТЛОН, ПИТАЈ ГА САМА!

НЕМАМ НИШТА ПРОТИВ! ЈА САМ У ХОТЕЉУ МИРАМОНТЕ

ДИВНО! ДОЋИ ЋУ ПО ВАС ПОСЛЕ РУЧКА!

А САДА НЕКА НАС ДАМЕ ОСТАВЕ САМЕ! БОНДЕ, ИМАТЕ ЛИ ФОТОГРАФИЈУ?

ОН ЈЕ НЕГДЕ У ГРЧКОЈ! НЕКАДА СМО БИЛИ К'О БРАЋА, А САД СМО ОГОРЧЕНИ НЕПРИЈАТЕЉИ!

КРИЈУМЧАР, ТРГОВАЦ БЕЛИМ РОБЉЕМ, УБИЦА У ГРЧКОМ ПОДЗЕМЉУ, ПОЗНАТ ЈЕ ПОД ИМЕНОМ ГОЛУБ!

ОВО ЈЕ ЛОК, КОЛУМБОВА ДЕСНА РУКА!

КО ЈЕ КОЛУМБО?

ХВАТА ЈЕ НА ПОМОЋИ, АРИ!

АКО НЕШТО САЗНАЋУ, ОБАВЕСТИЋУ ОЕРАРУ!

ЗНАШ ЛИ ТИ НЕШТО О ТОМ КОЛУМБИ, ОЕРАРА?

ОН УПРАВЉА ФЛОТОМ ТЕРЕТНИХ БРОДОВА У ЕГЕЈСКОМ МОРУ! ПОЗВАЋУ СВОЈУ АГЕНЦИЈУ У МИЛАНУ! МОЖДА ТАМО ВИШЕ ЗНАЈУ О ЊЕМУ!

ИДЕМ ДА ТЕЛЕФОНИРАМ! УЗЕЋУ ТАКСИ!

ОДВЕЗИ СЕ МОЈИМ КОЛИМА! ЈА ЋУ ПЕШКЕ ДО ХОТЕЛА!

НЕМОЈ САМО ДА ПРИТИСКАШ ОВУ ДУГМАД!

НАРАВНО ДА НЕЋУ! КОЛА ЋУ ОСТАВИТИ НА ПАРКИРАЛИШТУ ГДЕ СЕ ОДИГРАВА БИАТЛОН! ТАМО ЋЕМО СЕ И ВИДЕТИ!

15

ЧИМЕ МОГУ ДА ВАС УСЛУЖИМ?

ЖЕЛИМ БУКЕТ ЖУТИХ РУЖА?

ТЕЛИ-НА!!!

ШТА ТРАЖИ У КОР-ТИНИ?

ХЕЈ! ОНАЈ МОТОЦИКЛИСТА ИДЕ ПРАВО НА НЈУ!

ПОВЕЋАВА БРЗИНУ!

ТЕЛИНА, ПАЗИ!

ЧЕМСЕ! ОХ!

ХЕЈ, ДРУГАР, ЗАР НЕ ЗНАШ ДА ЈЕ ОПАСНО ВОЗИ-ТИ МОТОЦИКЛ ПО СНЕГУ?

МОГ'О СИ ДА УДАРИШ У ОГРАДУ...

КРЦЦЦ!

...ИЛИ ЈОШ ГОРЕ...

НАСТАВАК У СЛЕ-ЕЂЕМ БРОЈУ

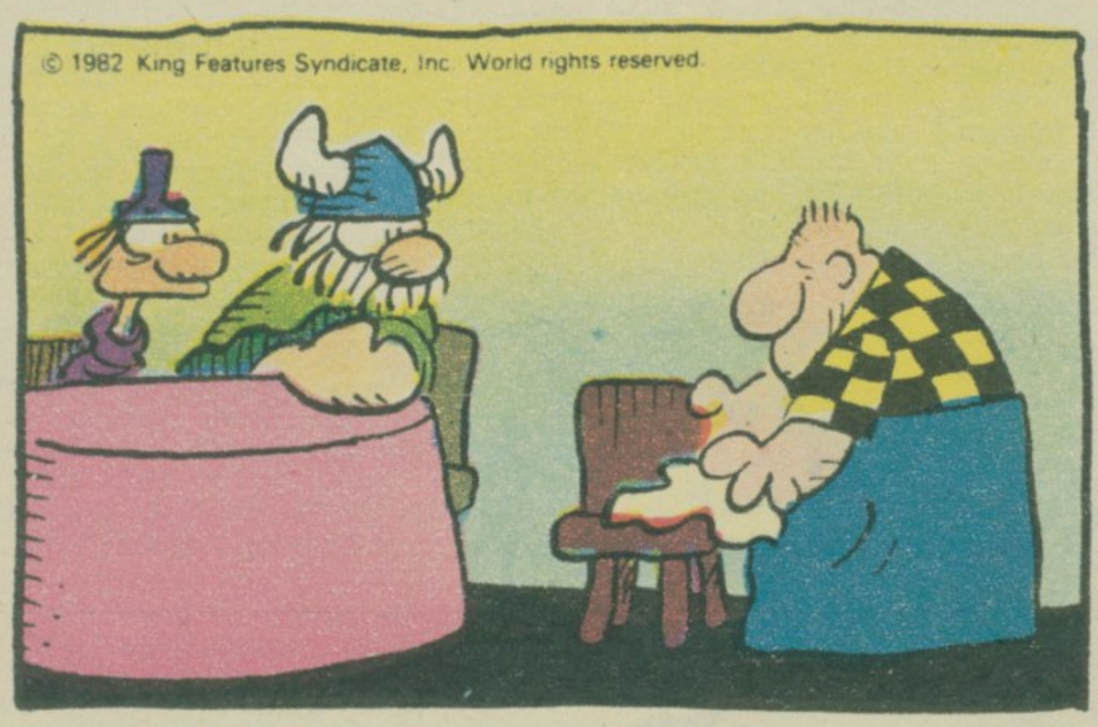
DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

ВЕЛИКА ДИЈАМАНТСКА ПРЕВАРА

ГОСПОДО,

Једног јутра почетком фебруара 1872. Вилијам Релстон, директор моћне Калифорнијске банке из Сан Франциска стајао је крај прозора своје канцеларије и одсутно гледао на улицу под собом. Пажњу су му одмах привукла два копача злата: један је преко рамена носио тешку платнену торбу. Незнанци су прешли улицу и ушли у банку, директор је окренуо леђа прозору и истог тренутка заборавио на њих.

Филип Арнолд и Џон Слек — тако су се, сазнаће се, звали копачи — хтели су да оставе торбу у сеф.

Кад је сазнао за несвакидашњи улог, директор банке наредио је да му муштерије сместа доведу у канцеларију. Закаснио је. Компањони су обавили посао и отишли.

Благајник им је љубазно објаснио да нема никаквих проблема: мораће само да му покажу шта се у њој налази како би могао да им изда признаницу. Арнолд је без речи подигао торбу, отворио је и по пулту је зазвекетала киша небрушених дијаманата, рубина, сафира и смарагда...

Благајник је у чуду зурио у благо пред собом. Иза његових леђа службеници су се узбуђено сашаптавали и измењивали запрепашћене погледе. За пет минута је и директор Релстон обавештен о несвакидашњем улогу:

— Сместа их доведите у моју канцеларију!

Вилијам Релстон је закаснио. Муштерије су обавиле посао и ишчезле.

Неколико дана касније прича о торби пуној драгог камења стигла је и до пензионисаног генерала Џорџа Робертса, банкаревог блиског пријатеља који се досетио да је Арнолд некада радио за њега и сместа се потрудио да обнови старо познанство. Чинило се да је Арнолд срећан што је најзад нашао особу од поверења којој може све да исприча: он и Слек су набасали на планину драгуља. А где то? Е, ту је већ копача злата нагло напустила говорљивост...

Простодушни момци...

Арнолд и Слек су се једно време нећкали, али су на крају ипак попустили — добро, отићи ће до тог банкара кад генерал већ толико наваљује...

Мора бити да је Вилијаму Релстону лакнуло кад је видео с ким има посла: та два простодушна момка очигледно нису знала куд би с толиким благом. Пошто је савладао њихову стидљивост и неповерење, банкар им је до танчина разјаснио огромне предности ортаклука. Неколико недеља су се другари премишљали, а онда пристали да Релстону продају део права на рудник.

— Морате да ме разумете — објаснио им је банкар — али пре склапања посла волео бих да моји људи прегледају налазиште.

Арнолд и Слек су га савршено разумели. Штавише, чинило се да су пресрећни што су скинули терет с врата. Поставили су само један услов: ко год да иде, биће спроведен до рудника и натраг везаних очију. Пошто Релстон није имао ништа против овог захтева, будући партнери су се од срца руковали и неколико дана касније два представника банке кренула су на пут. Вратили су се усхићени оним што су видели, с још једном торбом пуном драгуља и једним огромним дијамантом који је одмах отишао на процену угледном драгуљару. Тежина: 108 карата. Вредност? Деведесет шест хиљада долара, рекао је стручњак одлучно...

Вилијам Релстон је био ван себе од среће. А како и не би? Склопио је посао од 50 милиона долара, по најскромнијим проценама.

Кад неко рачуна на зараду од 50 милиона, издатак од 110 долара је ситница: тачно толико коштао је Релстона телеграм који је послао у Лондон дугогодишњем пријатељу и пословном партнеру Езбериј Харпендингу. Пошто му је прво до детаља све објаснио, Релстон је Харпендингу понудио место генералног директора у фирми коју је је намеравао да оснује.

Уследила је размена телеграма: Езбери се премишљао и сумњао. Неколико недеља касније вест о фантастичном открићу стигла је и до Лондона и неодлучни кандидат за генералног директора добио је неочекивану посету — барона Лајонела Ротшилда који је умирао од жеље да из прве руке сазна нешто више о читавој ствари. Харпендинг му се поверио: њему све то мирише на превару.

— Не будите тако сигурни. Америка је већ толико пута изненадила свет — одговорио му је Ротшилд.

Е, па кад тако мисли најмоћнији банкар света, „финансијски чаробњак" Ротшилд, нема смисла да се и даље премишљам, помислио је Харпендинг и укрцао се на први брод за Америку.

Сто хиљада долара? ... Како да не...

Опрезност изнад свега, гласило је гесло Релстона и Харпендинга: одлучили су да узорак дијаманата пошаљу на експертизу код Тифанија. Буде ли најславнији драгуљар света потврдио њихову вредност, одлично...

И, шта је гдин Тифани имао да каже господи Арнолду, Слеку, Релстону и Харпендингу?

— Ово су ван сваке сумње изузетно вредни драгуљи. Мораћу ипак да их дам на прецизну процену својим људима.

Четрдесет и осам часова касније добијен је одговор у који нико жив није сумњао: драгуљи су вредни 150 хиљада долара. Сада је већ могао да процени и укупан посед будуће компаније — милион и по долара!

Вилијаму Релстону је лакнуло када је видео с ким има посла: па ти смушени момци уопште нису знали шта ће с толиким благом!

Релстон и Харпендинг ништа нису хтели да оставе случају. Њихов следећи корак: ангажовали су Хенрија Ценина, врхунског рударског инжењера, човека који је у току каријере прегледао преко 600 рудника и ни један једини пут се није преварио. Сазнавши за овај потез својих пословних партнера, Филип Арнолд је неочекивано затражио нову „капару". Колико, господине Арнолд? Сто хиљада долара у готовом... Како да не, али тек пошто добијемо и извештај гдина Ценина. Пошто је и ова ситница решена, експедиција је кренула на терен.

Од Сан Франциска до Ролинг Спрингса у Вајомингу путовали су возом. Одатле је друштво натоварено тешком опремом наставило мукотрпно путовање кроз врлети у правцу који су знали само Арнолд и Слек. После четири дана пешачења стигли су на одредиште — висораван од стотинак ари на висини од хиљаду метара.

Сви су зачас заборавили на умор: дијаманти, рубини, смарагди, сафири су били ту... Хенри Ценин је дрхтао од узбуђења. Његово име остаће заувек везано за највеће откриће тога века! И сви остали осетили су пијанство у додиру са невиђеним богатством.

Два дана касније Хенри Ценин више није видео зашто би и даље губили време.

— Двадесет радника могло би месечно да ископа драгог камења у вредности од милион долара — изјавио је без трунке колебања.

Мора да је Езбери Харпендинг до краја живота проклињао барона Ротшилда. Да није било њега, Харпендинг вероватно не би починио највећу грешку свог живота.

Ко да остави рудник без чувара, сада када се коначно знала његова права вредност? Дужност је поверена Слеку, а остатак експедиције вратио се у Сан Франциско. (Џона Слека више нико никада није видео).

Убрзо је основана Рударско-трговачка компанија са филијалама у Сан Франциску и Њујорку. Двадесет и пет најугледнијих банкара из сва два града — финансијски крем, што би се рекло — купило је деонице, сваки у вредности од по 80 хиљада долара. Заступништво новоосноване фирме у иностранству поверено је Лајонелу Ротшилду.

Арнолду и Слеку је према договору исплаћено 660 хиљада долара. Како је имао писмено пуномоћје свог компањона, читаву суму преузео је Арнолд.

Обичним смртницима није ни пружена прилика да се докопају акција. Да су се деонице новооснованог друштва икада појавиле на тржишту, уложили би милионе...

Немогуће, људи

Једанаестог децембра на адресу Вилијама Релстона из једне поштаје у Вајомингу стиже телеграм:

„Ваши рудници дијаманта су лажни. Нема сумње да је реч о дрској превари.

Кларенс Кинг"

Кинг је у рударским круговима уживао велики углед. Непосредно пре оснивања Рударско-трговачке компаније за рачун владе извршио је испитивање терена на коме се налазио и тобожњи рудник драгуља. Вест да је управо на том подручју откривен можда најбогатији рудник дијаманата на свету запрепастила га је: људи, немогуће, па тамо нема ничега!... Кинг је одлучио да још једном испита читаву ствар.

Мада у јавности никада није обелодањена тачна локација, на основу података који су процурели Кинг је био прилично сигуран да се рудник налази на самој граници Јутаха и Вајоминга. Није му требало много да га пронађе и уочи „ситнице" које су Ценину промакле.

На неколико драгуља које је откопао јасно су се видели трагови брусачког алата, велики број примерака лежао је у напрслинама равних стена, на стотинак места у земљу је пободена а затим извучена металне шипка, у отворе је спуштено драго камење, преко њега насута земља а потом су преваранти

НАСАМАРЕНИ СМО!

Кларенс Кинг (први здесна) је зачас уочио „ситнице" које су свима до тада промакле: између осталог, на драгуљима које је ископао нашао је трагове брушења...

УГЛЕДНОМ БАНКАРУ И ЊЕГОВИМ НИШТА МАЊЕ УГЛЕДНИМ ОРТАЦИМА НИШТА НИЈЕ БИЛО СУМЊИВО: НИ ТАЈАНСТВЕНОСТ ОКО ТАЧНОГ МЕСТА НА КОМЕ СЕ РУДНИК НАЛАЗИ, НИ ТО ШТО У ЊЕГА ОДЛАЗЕ САМО ВЕЗАНИХ ОЧИЈУ, НИ ЧИЊЕНИЦА ДА СУ НА ИСТОМ МЕСТУ ПРОНАЂЕНИ И ДИЈАМАНТИ, И САФИРИ, И СМАРАГДИ, И РУБИНИ...

чизмама утабали површину. Истина, киша и ветар заменили су донекле трагове, али је и поред свега било савршено јасно: драгуљи су ту подметнути...

У раскошним просторијама новоосноване компани је у Сан Франциску светла су горела дању и ноћу. Натмурени акционари одржавали су састанак за састанком, али једино што су још могли даураде било је да по други пут пошаљу Ценина у рудник да оповргне или потврди Кингов налаз.

— Господо, насамарени смо! — изјављује Ценин по повратку.

Како је то могуће, пита се Вилијам Релстон. Зар она два смутљивца да нас преваре? С каквим су само одушевљењем прихватили предлог да Тифани процени дијаманте!

— Одлично! То ће нас све умирити једном за свагда — узвикнуо је Арнолд.

Чињеница да су дијаманти, сафири, рубини и смарагди нађени на истом месту морала је бар да збуни толике стручњаке, али су је превидели и славни Тифани, и непогрешиви Ценин, и Лајонел Ротшилд и акционари. Како објаснити њихову кратковидост? Тифанија донекле оправдава то што је читавог живота пословао само са већ обрађеним драгуљима. Што се Хенрија Ценина тиче, он је на сцену ступио тек пошто је славни драгуљар изрекао свој суд. Ко да сумња у Тифанијеву процену?

Најзад, како су два обична копача злата успела да обезбеде новац за тако скупу превару? Испоставило се да су прво за 50 хиљада долара продали два рудника. Потом је Арнолд у два наврата путовао у Европу да би у тамошњим драгуљарницама накуповао несечено драго камење — лепо на изглед, али мале вредности. Све у свему, другари су на неопходне „реквизите" утрошили отприлике 35 хиљада долара. Кад се ова сума одбије од оних 660 хиљада долара које су извукли од компаније, испада да су зарадили 600 хиљада долара

За директора и акционаре Рударско-трговачке компаније наступили су црни дани. Као да им је мало јада, где год су се појавили пратили су их погрде, надимци и грубе шале. Да су бар бес могли да искале на главним кривцима за своју несрећу... Али Арнолд и Олек су нестали...

Вилијам Релстон је широм земље организовао потеру за преварантима и на крају успео да открије Арнолда у Кентакију. Али, тамошње власти одбиле су да кривца испоруче Калифорнији: судови у Кентакију штитили су човека који је надмудрио финансијере светског гласа у њиховој сопственој игри. Ојађеним акционарима Арнолд је великодушно понудио нагодбу — он њима 150 хиљада долара, они њему обећање да га више неће правно гонити. Пристали су.

Сиромашнији за тих 150 хиљада долара, Хенри Арнолд је још увек имао довољно да у округу Хардин отвори банку и следећих шест година проживи више него удобно, изузме ли се неугодна чињеница да и поред свега није смео да мрдне из Кентакија. Године 1878. преварант је ипак платио цех — убијен је у двобоју са једним од својих конкурената.

Од дана када су га оставили да причува рудник, за Џона Олека више нико никада није чуо. Његов ортак Арнолд је до краја живота тврдио да нема појма шта се с њим десило...

Жртве

Релстон и Харпендинг су сваком од акционара исплатили његових 80 хиљада долара. Пољуљани углед нису могли да им врате.

Пошто је у САД заувек изгубио добар глас, осрамоћени Хенри Ценин отишао је у иностранство да тамо зида ране и покуша да започне нов живот.

Езбери Харпендинг није препловио океан, али се зато уз велике губитке повукао из пословног живота. Пред крај својих дана написао је књигу у којој је до детаља описао Велику дијамантску превару.

Хиљаду осамсто седамдесет и пете Калифорнијска банка је банкротирала. Два дана после краха, тело Виљема Релстона извучено је из залива Сан Франциска.

Велика дијамантска превара донела је несрећу свим својим актерима.

М. И.

ЦВИЈЕТА, ЖЕНА КОЈА СЕ ПАМТИ

ИГРАНКА У

Вероватно ниједној жени у нашој прошлости није посвећено толико стихова заливених сузама, толико хвалоспева пуних уздаха као Цвијети Зузорић. И то из пера најзвиђенијих наших и италијанских песника друге половине 16. и прве 17. века. Када се ови детаљни описи у стиху и прози ослободе ренесансне занесености и песничких узлета, имамо пред собом слику вероватно јединствене жене, не само у дубровачкој него и у целокупној нашој култури. Али, било би сасвим погрешно мислити да је изузетна Цвијета усковитлала машту дубровачке властеле, песника и трговаца само својом несвакидашњом лепотом. Напротив, реч је о жени која је својом културом, односом према уметности и уметницима оставила видан траг не само у Дубровнику и Анкони у време кад је живела, него и много шире и много дуже.

Бодежи у луци

Године 1552, или, можда, првих месеци 1553, као друго женско дете у имућној и угледној трговачкој породици Франа и Маре Зузорић, рођена је Цвијета, чије ће име неки песници касније латинизовати у Флора. Један догађај у градској луци вероватно је утицао да Цвијетин отац напусти Дубровник и насели се у Анкони, где је већ водио неке трговачке послове.

У новембру 1554. године Франо Зузорић је са Цвијетиним ујаком Марином Радаљевићем стајао у градској луци и на подругљив начин шалио се с неким Италијаном из Милана. Убрзо је дошло до жестоке свађе, а затим и туче, па рођаци потегоше бодеже и недужног странца бацише у море. Власт Дубровачке Републике је врло оштро кажњавала сваки испад на јавном месту, увек се трудећи да међу градским зидинама сачува ред и мир, а тиме и углед државе. Зато је Радаљевић, као тежи кривац, осуђен на месец дана тамнице, а Франо на новчану глобу. После овог, судећи према подацима у дубровачком Архиву, Франи Зузорићу се губи сваки траг у Дубровнику, па се претпоставља да се с породицом настанио у Анкони. С њима је, наравно, и двогодишња Цвијета. Она ће се петнаестак година касније вратити у родни град и ту заблистати као умна, културна, мудра и лепа жена.

Зузорићи су у Анкони још одраније уживали велики углед, нарочито међу нашим људима, поготово Дубровчанима који су због трговине, школовања или политике долазили у ову луку с друге стране Јадрана. За све њих, а међу гостима су били и многи уметници, врата дома Франа Зузорића била су увек отворена, што је овом трговцу омогућавало да стално буде у живој вези са родним крајем.

У таквој атмосфери расла је Цвијета. За разлику од Дубровника у Анкони су и мушкарци и жене живели слободније, што је девојци омогућило да брзо и добро научи италијански језик, упозна богату уметност Италије тог времена, латински, филозофију, књижевност. Временом је бистра девојчица израсла у образовану и изузетно лепу девојку. Такву је упознао и Бартоломео Пешони, потомак угледне властелинске породице из Фиренце. Кад је имала осамнаестак година, 1570, Цвијета се удаје за Пешонија и одмах после венчања одлази с њим у Дубровник, где је њен муж постављен за фирентинског конзула. А како је Пешони истовремено и имућан трговац, Цвијета му активно помаже и у тим пословима. Дакле, она није била само добар зналац песништва, музике и сликарства, вична вештој конверзацији, него је и те како умела да се снађе и у замршеним трговачким пословима. Међутим, да се бавила само тиме, сигурно је да не би стекла такав углед који је имала не само за живота, већ и данас, 334 године од њене смрти.

Када се вратила у родни град, Цвијета је Дубровник затекла на врхунцу његове политичке, економске и културне моћи. Било је то, вероватно, најсјајније доба овог града-државе, у коме су певали, писали или сликали најзвиђенији дубровачки уметници.

Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“ на Калемегдану.

Стихотворци и вила

Сви су они с нескривеним усхићењем поздравили долазак образоване и лепе младе жене. По обичају тог времена, које су још запљускивали таласи ренесансе, нижу се хвалоспеви у Цвијетину част.

ТОРКВАТО ТАСО НАПИСАО ЈЕ ПО НАРУЏБИНИ НЕКОЛИКО ПЕСАМА О УМНОЈ И ЛЕПОЈ ДУБРОВЧАНКИ. МЕЂУТИМ, ПОСЛЕ ПЛЕСА С ЊОМ И САМ ЈЕ, КАО И ТОЛИКИ ДРУГИ УМЕТНИЦИ, ОСТАО ЗАДИВЉЕН.

АНКОНИ

Као да је у њу био заљубљен цео Дубровник! Највиђенији уметници тог времена били су почаствовани ако би се нашли у друштву Цвијете Зузорић. Она сама искрено је волела уметност, добро осећала ко има дара, па је саветима, бригом и разговорима помогла многим дубровачким уметницима. А како је потицала из угледне породице, уз то још удата за племића на гласу, није јој било тешко да се виђа са песницима, филозофима, музичарима и сликарима.

О Цвијетиној духовној и физичкој лепоти особито надахнуто певао је значајни дубровачки песник 16. века Динко Златарић, даљи Цвијетин рођак. Када је Цвијета дошла у Дубровник, Златарић је имао само петнаестак година. Али, већ тада је у њему букнула љубав, толико силна да га неће напуштати све до смрти. Наравно, у свим овим стиховима и похвалама, не само Златаријевим, стално је присутан врло снажан Петраркин утицај. Јер, као по правилу, сваки ренесансни песник „морао" је у својим сонетима и мадригалима да има и своју вилу, а за тако узвишену улогу Цвијета је била идеална. Сви који су у Дубровнику ковали стихове, а редак је био чак и обичан трговац који није састављао „пјесни љувене", посвећивали су своја стихотворенија управо Цвијети, односно Флори Пешони.

Цвијета је у Дубровнику остала само до 1583. када се, после пропасти мужевљевих трговачких подухвата, враћа у Анкону. Али, то ни у ком случају не значи да су престали хвалоспеви њој у част. На Страдуну и по влаштелинским летњиковцима још се славе њена лепота и образовање, стихове јој ускоро посвећују и у Италији.

Али, њој нису посвећиване само песме, него и целе књиге стихова. Тако је урадио и богати трговац, песник и врло образовани Дубровчанин Михо Монаддовић који је за собом оставио збирку песама посвећену, наравно, Цвијети. Књигу је 1593. године, дакле још за Цвијетина живота, издао његов сестрић Марин Батиторе, испуњавајући ујакову жељу, који „да је жив и да ово дело даје у штампу, не би желео да му уреси чело другим именом до Башим".

Уздаси и горке сузе

Од свих ових песника најзанимљивије је оно што је о Зузорићевој написао знаменити Торквато Тасо, творац познатог епа „Ослобођени Јерусалим".

У Цвијету се, наиме, поред осталих, заљубио и неки Ђулио Мости, добар Тасов познаник. Познати песник испевао је, по нарудби, пријатељу неколико песама. Тасо је сличне услуге чинио Мостију и за друге његове љубави и симпатије, којих је било доста, из захвалности што га је Ђулио брижљиво неговао док је био у болници. Свих осам песама посвећених Цвијети је сачувано, а из њих се види да је по одласку из Дубровника живела у Анкони, где ју је видео не само Мости, него и сам Тасо. О том виђењу постоји и сведочанство у једном Тасовом писму у коме песник истиче да је очаран њеном лепотом.

У првом од њих Тасо пева како је на неком плесу у Анкони видео Цвијету, играо са њом... У другој песми упоређује Цвијету са Афродитом, а Анкону с небеским кругом у коме станује љубав. У трећем сонету каже да је Цвијетина коса лепша од зелене крошње сеновита стабла, очи лепше од јутарњих звезда, а усне румене као руже. Тај је дивни цвет, пун врлина, никао у Илирији, али га је љубав пренела у Италију, где му љубавни уздаси и горке сузе повећавају мирис и лепоту.

Тешко је замислити како Цвијета Зузорић, осећајно и образовано биће, још у таквој средини, и сама није писала стихове. Међутим, од њених евентуалних рукописа није се сачувало или до данас није пронађено ништа. Па ипак, већина познавалаца Дубровника Цвијетиног времена и њеног живота склона је да тврди да је и сама писала.

Спомен на Калемегдану

У пролеће 1593. године умро је Цвијетин муж. И то је била прилика да најодланија песничка пера испевају стихове утехе: велика љубав према Цвијети није усахла, иако је она тада већ била средовечна жена.

Удовица Бартоломеа Пешонија остаје сама у Анкони, у једној од аристократских улица. Богато наследство омогућује јој да и даље живи угодно и упознаје знамените људе свог доба који су јој, сви, подарили најлепше стихсве које су умели да испевају.

У Анкони је и умрла 1648. године, о чему је у „попису мртвих" записано: „Госпођа Цвијета Зузорић умрла је у 96. години, отприлике, у парохији св. Петра; била је сахрањена у светом Франу ад Алто, дана првог децембра 1648."

Како је у тој цркви лежало и тело њеног оца, Цвијета је вероватно била сахрањена у гробници Зузорића, о којој нема више никаквих знакова у бившој цркви Св. Франа.

А једна од најстаријих и најпознатијих београдских галерија, она на Калемегдану, још од пре рата носи њено име у знак сећања и захвалности Цвијети Зузорић због свега онога што је учинила за уметност. Наиме, на предлог београдског Друштва пријатеља уметности „Цвијета Зузорић" подигнуто је на Калемегдану ово здање и свечано отворено уочи 1929. године. И данас се ова угледна установа зове Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић".

И. Лончар

РИПЛИ У МОРОВИЋУ

КУКУРУЗ КАО ШАПА

Стални сам читалац „Забавника" и много ми се свиђају све рубрике, посебно „Веровали или не". Због тога сам и одлучио да вам пошаљем овај кукуруз кокавац који невољиво подсећа на шапу јер, мислим, да се такав нигде није појавио. Још један разлог да наведем. Наиме, у суседству живи мој брат од тетке који ми се стално смеје и зачикава ме кад му читам Риплијеву рубрику „Веровали или не" и упорно тврди да су све то саме глупости, односно да је све то измишљено. Узалуд га убеђујем у супротно па вас зато молим да му ви кажете да греши.

Мате Вукушић,
В. Караџић 27
22245 Моровић

Твоје писамце и фотографију кокавца у облику шапе, као што видиш, објављујемо у овом броју што је још један разлог да твој брат од тетке промени мишљење јер, ево, ни овај кукуруз није измишљен. Што се тиче самог Риплијевог „Веровали или не" Забавник је о њему објавио врло опширан текст пре непуне две године.

Роберт Рипли је, то може да се провери у готово свакој бољој енциклопедији, познати северноамерички карикатуриста и писац који је живео и стварао у првој половини овог века. Године 1928. дошао је на занимљиву идеју да објављује необичне вести са наше планете и једну збирку је објавио већ исте године. Убрзо готово да није било листа у САД, и не само у њима, који на својим странама није доносио и Риплијеве занимљивости са свих страна. Разлог није тешко докучити јер ниједна занимљивост није била измишљена, а да би разуверио неверне Томе, какав је без сумње и твој брат од тетке, обећао је високу награду свакоме ко докаже да је вест објављена у „Веровали или не" измишљена. Колико до данас знамо, ту награду још нико није добио.

ПРВИ СОЛИСТИЧКИ АЛБУМ ЛАЗАРА РИСТОВСКОГ САМО КЛАВИЈАТУРЕ!

Лазар Ристовски, кога многи знају као бившег члана групе Смак и Бијелог дугмета, снимио је свој први солистички албум на коме су заступљене искључиво клавијатуре којима Ристовски суверено влада. **Лаза Ристовски** је имао један сличан покушај када је у сарадњи са бившим бубњарем Бијелог дугмета Ипетом Ивандићем снимио албум „Лаза и Ипе". Овога пута решио је да попут својих славних колега Жан Мишел Жара и Мајкла Олдфилда све уради сам. Плоча је снимљена у МС студију у Београду под снимateљским вођством Веселина Малданера који се појављује и у улози извршног продуцента. На албуму који се зове **MERGE** (Мерц) налази се пет композиција: »Beyond The Horizont«, »Shadow Dance«, сбрада лепе народне песме „Ајде слушај, слушај, калеш бре Анђо", „Домина" и »Poncho«. **Ристовски** је показао да заиста уме да влада инструментима са клавијатуром и да му у томе нема премца. Зато није ни чудно што га многе домаће групе позивају на сарадњу, било на концертима или на снимању плоча. Лаза те позиве понекад и прихвата, отуда и његова сарадња са Вајтом и Здравком Чолићем.

Плоча **»Merge«** поседује једну необичну атмосферу, баш због тога што су ту коришћени најновији инструменти са клавијатурама: осмогласни Оберхајм OBXA, sikvencer DSXA и mini mug. Овај албум објавиће Продукција плоча РТБ.

НОВИ АЛБУМ ГРУПЕ ДРУГИ НАЧИН

ПОНОВО НА ПУТУ

Прича о загребачкој групи Други начин не личи ни на једну у нашој домаћој рок-историји: још давне 1975. године, овај бенд је снимио свој први албум који је међу публиком постигао велики успех. Концерти, турнеје и успешна гостовања на малом екрану учинили су да Други начин тада, пре седам година, буде један од најуспешнијих домаћих састава.

Међутим, како је успех стигао — тако је и нестао. Размирице између чланова групе, проблеми око концепције, долазак нових људи, све се то удружило против и са групом Други начин дуго се није ништа дешавало. Публика као да их је заборавила, али . . .

Други начин се није предавао. Прдвођен Бранком Пожгајцем и Исметом Куртовићем са тројицом нових чланова, бенд је недавно снимио свој нови албум „Поновно на путу" — седам година после свог ЛП дебија!

Укупно 12 песама представљају групу која је музику увен пласирала — на други начин: са жељом да публику приближи мелодији и текстовима, директно, у интимној атмосфери, без позерства или инсистирања на модним трендовима по сваку цену.

Албум „Поновно на путу" објавила је дисно кућа Сузи из Загреба.

ЈЕСТЕ ЛИ ПОП - ЕКСПЕРТ

1. Име гитаристе **Ненада Стаматовића** везано је за групу:

   а) Булевар
   б) Зана
   в) Идоли

2. **Кептен Сензибл** који изводи познати хит „Хепи Тск" члан је групе:

   а) Токинг Хедс
   б) Клеш
   в) Демд

3. Састав **Блек Ухуру** снимио је музичку матрицу за плочу једне познате певачице. Како се она зове?

   а) Ким Вајлд
   б) Дона Самер
   в) Грејс Џонс

4. **Џон Вотс** је некадашњи певач групе:

   а) Парни Ваљак
   б) Сребрна крила
   в) Аеродром

5. Песму **„Додирни ме"** пева бивши бубњар групе:

   а) Парни ваљак
   б) Сребрна крила
   в) Аеродром

6. На свим плочама **Ђорђа Балашевића** пратеће вокале пева:

   а) Биљана Крстић
   б) Драгана Шарић
   в) Јадранка Стојаковић

7. Право име **Ринга Стара** је:

   а) Ричард Старки
   б) Рик Старвуд
   в) Ричард Старс

8. Презиме два брата **Јелић** везано је за групу:

   а) Браћа
   б) Лабораторија
   в) YU група

9. **Небојша Крстић** је члан групе:

   а) Пилоти
   б) Дивљи анђели
   в) Идоли

10. Песму »Only You« (Само ти) пева група:

    а) Хјуман Лиг
    б) Јазу
    в) Софт Сел

Тачни одговори: 1а, 2в, 3в, 4а, 5б, 6а, 7а, 8в, 9в, 10б.

РИНГИШПИЛ

Група ДРУГИ НАЧИН:

(И. Куртовић — Ф. Куртовић — И. Куртовић)

О мама опет сам пао знаш
О мама није срушен свијет
О мама немој плакати
Пробаћу поново све
Пробаћу поново све

О мама живот ти је рингишпил
О мама понеко и падне
О мама помисли на болесне
О мама помисли на гладне

О мама живот ти је аутобус
О мама зависи гдје сједнеш
Онима назад се повраћа
Онима напријед се једе
Онима напријед се једе

О мама нећу бити професор
О мама срушен твој је сан
О мама нису важни рођаци
Важан сам ја ваљда знаш
Важан сам ја ваљда знаш

ШКОЛА ГИТАРЕ

1. Акорди — 2. Теорија
3. Мелодије **180 динара.**
Плаћате поштару
Виши курс — **120 динара**
Васиљевић Милун
пост рестант,
11001 Београд

Читаоци јављају

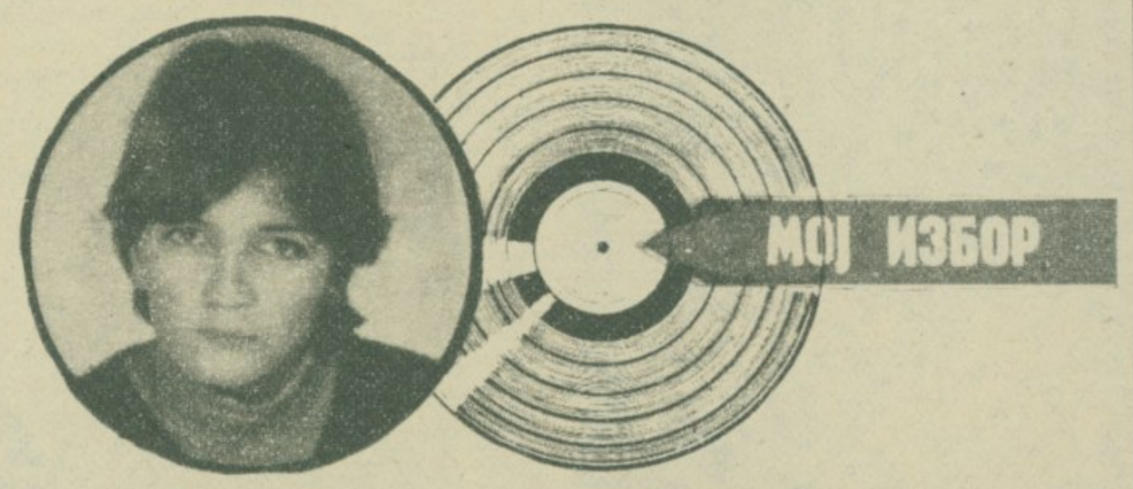
...из СПЛИТА

У организацији Техничког школског и ОК ССОХ Сплита у просторијама Техничког омладинског клуба одржана је финална вечер овогодишњег „СТ-момента". Од седам финалиста (двије групе су отказале своје наступе из објективних разлога) који су у надметању 23 састава сплитске рок-сцене изборили право наступа у финалу, по гласовима публике најуспјешнији је био кантаутор Јакша Матулић и његова пратећа група „Под знаком питања", којему је припала ласкава титула побједника „СТ-рок момента".

Специјални жири састављен од по једног члана сваке групе и новинара „Недјељне Далмације" Златка Гала, за најуспјешнију је изабрао групу „Живи зид".

Осим тих двију побједничких још су наступиле групе: Девети круг, Дуга, Гарантни лист, Млин, своје наступе отказали су састави Потрес и Бетовен бенд.

Анте Шуљак
Р. Маркотић 9
58000 Сплит

МОЈ ИЗБОР

Зовем се Ирена Цирај и ученица сам основне школе „Младост" у Теслићу. Имам тринаест година и редовно читам „Политикин забавник". Највише ми се допада „Хит-страна". Ево десет песама које најрадије слушам.

ДОМАЋЕ:

1. **НА ЗАПАДУ НИШТА НОВО — Рибља чорба**
2. **КРИВО ЈЕ МОРЕ — Дивље јагоде**
3. **ФА-ФА-ЛА . . . — Азра**
4. **ПЕКАР, ЛЕКАР, АПОТЕКАР — Рибља чорба**
5. **ЖИВИО РОКЕНРОЛ — Ватрени пољубац**

СТРАНЕ:

1. **BOAT ON THE RIVER — Стинс**
2. **ANGIE — Ролингстонс**
3. **T.N.T. — AC/DC**
4. **SMOKE ON THE WATER — Дип Парпл**
5. **PARANOID — Блек Сабат**

МУЗИЧКА ПОШТА

Драги Забавниче,

Редовно читам ваш лист а највише ми се допада „Хит-страна" Моја омиљена група је Dire Straits па сам хтео да вас замолим да ми кажете шта значи њихово име?."

Рефик Пајазедовић
Велика Кладуша

Њихово име у преводу значи „Ужасно уско".

Молим читаоце „Политикиног забавника" да ми пошаљу „Јежеве магазин" бр. 6 и „Стрип 82" где је текст о Џиму Морисону са сликама. Заузврат дајем цртане романе, „Двоје", украсна писма и разгледнице.

Зорица Радосављевић
Расадник II П5 1/20
37000 Крушевац

Писала нам је *Снежана Станић*, ученица V. разреда Основне школе „Доситеј Обрадовић" из Крушевца. Снежана обожава Нове фосиле и у тренутку инспирације док је слушала њихову музику спевала је песму о њима.

О НОВИМ ФОСИЛИМА

Кад су Фосили мали били
често су о музици снили.

Рајко је још као беба
певао песму како треба.

А зец, то је јасно свима,
увек је био међу првима.

Моња, свака му част,
увек је певао уз бубањ и бас.

Маринко је радост њима,
увек је био друг свима.

А Ђурђа?
Ђурђа је мила свима,
само пева о њима.

П. С. (Ову песмицу нек' свако запише, тешко њему ако је избрише)

БЕРЗА ПЛОЧА

Купујем касету »Наив« (Коса). Цена по договору.

Митровић Јасмина
Маршала Тита 83/А
19000 Зајечар

Продајем добро очуване плоче: „Недовршене приче" Нових фосила (100 динара), »The Non - stop Dancing Sound Of The 80' s« Џемс Ласта (100 дин.), „Што се боре мисли моје", Звонко Богдан (80 дин.), „Мојој мами", Рани мраз (120 ди.), „Ја сам само један од многих са гитаром" Сребрних крила (120 дин.), Сребрна крила, први ЛП (120 дин.). Плоче су као нове.

Ивана Лепојевић
Кларе Цеткин 3а
11080 Земун

Продајем следеће ЛП плоче „Градске приче" групе Парни ваљак, „Зона сумрака" група Филм, Корни група, албум из 1972. године, „Највећи успеси" Јосипе Лисац, „Увек има неки ђаво" Срђана Марјановић, „Белозија" Оливера Драгојевића, као и плоче »The Happiest Of The Happy Hits« разних извођача, »Happy Accordion Good Time Dancing« разних извођача и »Great Country Songs«. Цена плоча је од 120 до 170 динара. У цену је урачуната и поштарина. Продајем и двадесетак сингл плоча. Заинтересованима шаљем списак.

Миљкан Видовић
Станка Пауновића 43
11090 Београд

Купујем добро очувану плочу „Ти и ја" Здравка Чолића а нудим и у замену за ову плочу — „Пуб" Ђорђа Балашевића и „Ноћна птица" ЛП Јосипе Лисац.

Хазим Летић
Лукавичка 153
71000 Сарајево

Продајем ЛП Сребрних крила „Ша-ла-ла" а купујем касету или ЛП од групе AC/DC »Let there Be Rock«.

Ђуро Приселец
О. Ш. „Гргур Карловчан"
43350 Ђурђевац

Купујем оригиналне добро очуване касете по цени од 120 динара: »Back In Black«, »Powerage«, »Highway To Hell« групе AC/DC, »Srange Days« групе Дорс, »Screaming Blue Murder« групе Герлскул, »Electric Ladiland« Џими Хендрикса и плоче »Unmasked« и »Dinasty« групе Кис.

Бобан Ђурић
Његошева 10
35230 Ћуприја
тел. 035 62-080

Купујем одлично очуване ЛП плоче »Lodger« и »Scary Monsters And Super Creeps« Дејвида Боувија. Цена по договору. Плаћам поузећем.

Марија Стојковић
Дравска 4
18000 Ниш

Дајем 3 разгледнице, 3 салвете, 2 хемијске оловке и 2 љубавна викенд романа за једну касету Рибље чорбе, Сребрних крила, Битлса или било које домаће или стране групе.

Снежана Дрљача
М. Гроздића 23
25230 Кула

Продајем следеће плоче: »Saturday Night Fever« Џона Траволте (250 динара), »Spirits Having Flown« Би Џиса и „Филм" први албум групе Филм по цени од 180 динара, по цени од 150 динара продајем следеће плоче: „Ето, баш хоћу" и „Доживјети стоту" групе Бијело дугме, као и ЛП „Битанга и принцеза", „Црно-бијели свијет" Пријавог казалишта, „Мртва природа", Пријава мајмута и покварене страсти" Рибље чорбе, »Greatest Hits VOL. 1 i Vol. 2« групе ABBA, „Дивље јагоде" Дивљих јагода, »Ocean Of Fantasy« групе Бони М. По цени од 130 динара продајем следеће плоче: ЛП групе 7 младих, „В-52" с, „Мојој мами . . ." Ђорђа Балашевића, Сребрна крила, први албум, „Теби љубави" Златка Пејаковића, „Једна жена чека брод" Душка Локина, један ЛП Здравка Чолића, »Nightflight To Venus« групе Бони М и „Најљепши хитови" групе Смоки. По цени од 100 динара продајем плочу „Малинковија" Оливера Драгојевића.

Арсо Бошковић и Горан Лазаревић
4. јул 22/3,
15300 Лозница

Продајем добро очуване сингл и ЛП плоче. Синглови стају 15 динара а ЛП плоче 70 динара. Синглови: „You are one that I want« Џона Траволте, „Рецепт за љубав" Слађана Милошевић, »Oh, Carol« и »Mexican Girl« групе Смоки, »Romeo And Juliet« групе Dite Straits, »Miss You« Ролингстонс, »Super Trouper« и »Gimme, Gimme, Gimme« групе ABBA, »Tragedy« групе Би Џис, „Пристао сам бићу све што хоће" групе Бијело дугме, „Назад у велики пријави град" групе Рибља чорба, „Распућин" групе Бони М, „Моја прва љубав" групе Хаустор, „Он" групе Зана, затим ЛП плоче: „Због тебе" Здравка Чолића, „Рокери с Мораву", „Доживјети стоту" групе Бијело дугме, „Мини албум" групе Идоли (50 динара), »Vienna« групе Алтравокс, а у обзир долази и замена за ЛП Рибље чорбе „Кост у грлу", „Сунчана страна улице" групе Азра, „Равно до дна" или „Филигрански плочници" групе Азра или било који албум група Вајтснејк, Рејнбоу или AC/DC. Заинтересовани могу да се јаве на телефон 013-851-424.

Зоран Динов
Трг маршала Тита 13
26340 Бела Црква

За плоче група AC/DC, Кис, Ван Хален, Моторхед, Чудас Прист и Скорпионс дајем „Параноид" групе Блек Сабат, »Denim And Leather« групе Саксон, „Вајта 2" Сеида Мемића Вајте, »Love For Sale« групе Бони М, »Hit And Run« групе Герлскул, „Обарај ме с ногу" Дејана Петковића и још десетак сингл-плоча.

Жељко Јокић
Булевар
Лењина 201/17
11070 Нови Београд

ГОГАЈ

By Bud Sagendorf

ОДО' ЈА СА ОЛИВОМ НА МОДНУ РЕВИЈУ!

!

САМ, САМЦИЈАТ!

БАР ДА ИМАМ БРАТА ИЛИ СЕСТРУ...

ШМРК!

БАКА ЈЕ ОТИШЛА КОД ФРИЗЕРА...

...ДЕДИЦА НА ПАРТИЈУ ДОМИНА...

ОСТАО САМ БЕЗ НАДЗОРА ОДРАСЛИХ!

ШМРК!

МОЖЕ СЕ ДОГОДИТИ ДА ДОБИЈЕМ НЕЖЕЉЕНЕ КОМПЛЕКСЕ САМОЋЕ...

БУУУА!

© 1982 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

...ПА ДА ТО ИМА УТИЦАЈА НА ЧИТАВУ МОЈУ БУДУЋНОСТ!

РЕЦИ НЕШТО!

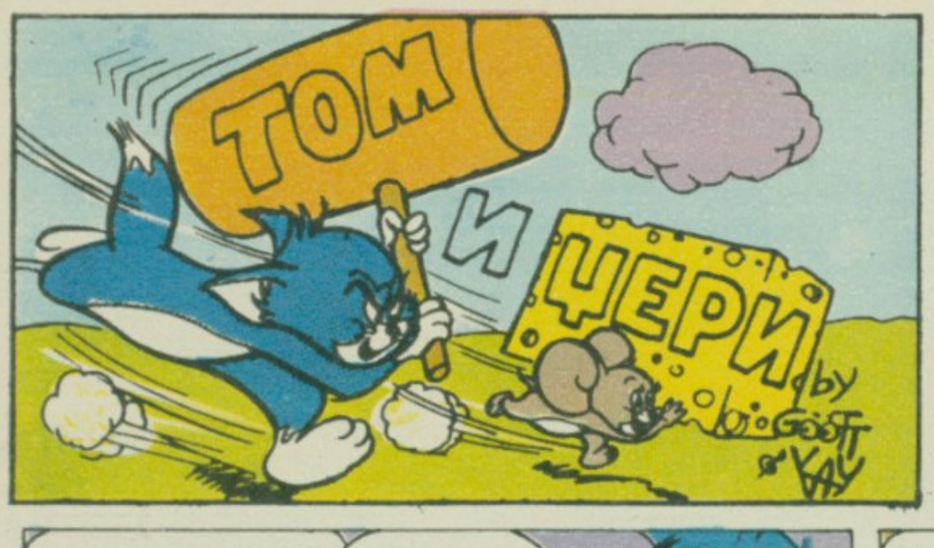
МОЈА БУДУЋНОСТ ЈЕ У ТВОЈИМ РУКАМА!

?

?

?

Bud Sagendorf 6-13

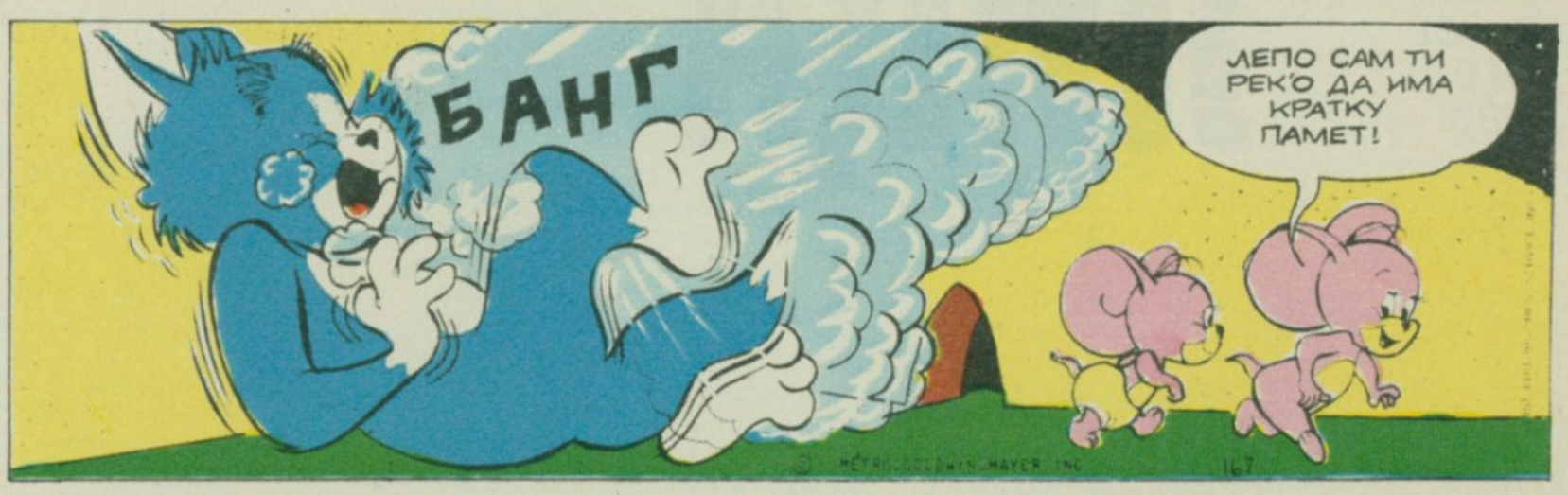

PEZ ФИГУРИЦЕ — ПРИЈАТЕЉИ У ИГРИ!

Pez фигурице Мики, Пата, Паја, Шиља и Плутон вас чекају у трговини. Играјте се PEZ фигурама, сладите се Pez бомбонама!

ЗАНИМАЊЕ НОВИНАР

СА СВИХ СТРАНА ДОПИРАЛИ СУ ЈАУЦИ И ЗАПОМАГАЊЕ АЛИ ОН ЈЕ И ДАЉЕ ТРЧАО МИСЛЕЋИ САМО НА ЈЕДНО: ДА ЈАВИ РЕДАКЦИЈИ ШТА СЕ ДОГОДИЛО.

ЧОВЕК БЕЛОГА ЛИЦА

За Божидара Милошевића, дописника „Политике“ из Бара, којег сви житељи овог града на југу Јадрана знају једноставно као Бошка, тај дан почео је сасвим уобичајено.

Чим је грануло сунце, ушао је у купатило свог стана у центру Бара и насапуњао лице да би се обријао. Журио је: на путу до дописништва видео би се са пријатељима и с њима попио јутарњу кафу у бифеу „Веселица“, код Бранке. Следило је трчање по терену, прикупљање материјала за јављање редакцији, састанци. Било је јутро 15. априла 1979, приближавала се туристичка сезона, па је за дописнике са овог подручја, од Улциња до Херцег-Новог, било доста занимљивих тема. Најзад, како један дописник, поготово таквог темперамента као Бошко, може дуго да буде на једном месту?

Трљајући четкицом за бријање сапун по лицу, Бошко је гледао кроз прозор, у светлоплаво, прозирно априлско јутро над Баром, море и околна брда. Још мало па ће се видети са пријатељима, затим јавити редакцији, а онда — пут под ноге...

Међутим, управо кад је узео „машиницу“ у руке и принео је лицу, све око њега се заљуљало. Моћно, страшно, громогласно.

Потпуно одсечени

Бошку у први мах није било јасно шта се око њега догађа. Можда је све од умора, па ако буде причао пријатељима — смејаће му се. Али, љуљање се наставило, праћено потмулом и језивом шкрипом из утробе земље. Угледао је кроз прозор прве облаке прашине. Зачула се ломљава стакла. Малтер је почео да отпада са зидова. Земљотрес!

Ни данас Бошко Милошевић не зна како је из свог стана на првом спрату истрчао на улицу. А прво што је видео око себе била је паника: из рушевина су допирали јауци и запомагања.

Још са сапуницом на лицу, новинар је за тих неколико страшних тренутака заборавио и пријатеље, и дописништво и обавезе према породици. Све што је мислио и осећао тада сводило се на једно: мора што пре да јави редакцији шта се догодило. Али, како? Катастрофа је прекинула све везе. Нису радиле телефонске ни телеграфске везе, Бар и јужно Приморје били су одсечени од осталих делова Југославије. Међутим, „Политика“ мора да сазна за овај догађај, земља мора да се обавести.

То су они „обичном“ човеку тешко схватљиви тренуци када новинар заборавља на све сем на — вест, информацију. Али, све као да се заверило против њега.

Божидар Милошевић, дописник „Политике“ из Бара, сутрадан после земљотреса. Снимљен је негде на терену, необријан ...

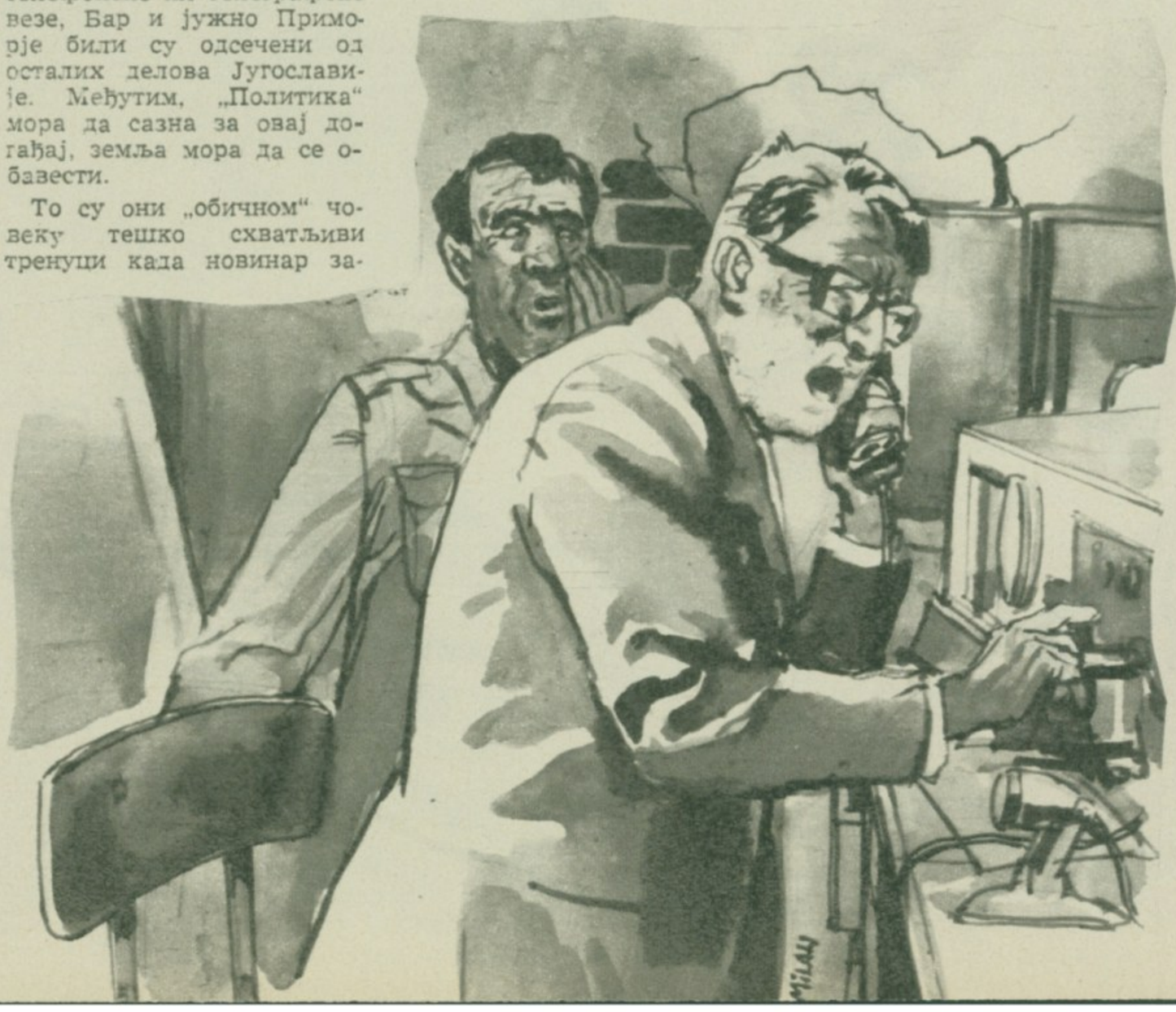
Запамтио заувек: 4883

— Онако насапуњаног лица трчао сам улицама разореног родног града, гледао људску несрећу, желео истовремено да помогнем свима, а у ствари мислио сам како да се јавим редакцији — прича Бошко Милошевић. — У једном тренутку сетим се да Бар има поморску радио-станицу. Можда сам се тог сетио због тог што сам десетак дана пре земљотреса био у њој, разговарао с људима и мислио да за свечани првомајски број „Политике“ напишем репортажу о њима. Јер, то је најстарија радио-станица на Балкану: ради од 1904. године и пројектовао је познати Маркони за везу Бар—Бари. Вредни и упорни радио-телеграфисти непрекидно одржавају радио-везу са нашим бродовима на свим морима Земљине кугле. „Само они могу да ми помогну“, мислио је док је трчао према радио-станици.

Наравно, није могао да не види потресне сцене око себе. Сада после првог узбуђења и утисака, било је сигурно да је Бар, а вероватно и шире подручје, задесио снажан, катастрофалан земљотрес. Људи су још били у паници, видео је рањене, крв, чуо запомагање и гледао како се руше куће.

Сав у зноју, још са сапуницом на лицу, дојурио је на улаз барске Поморске радио-станице. И ту су људи били пренераженi земљотресом, али, и поред свега, дежурни је био на свом месту. Међутим, у првом тренутку он није могао да схвати ко је ни шта тражи човек белог лица: у страху и прашини људи који годинама живе заједно сад су се тешко препознавали.

— Објашњавам дежурном ко сам и шта желим — сећа се Бошко Милошевић. — Истог часа закључим да људи на одговорним местима ни у таквим језивим тренуцима нису заборавили своја задужења, нису напустили радна места чувајући друштвену имовину. Јер, ко зна... И тако, дежурни затражи новинарску легитимацију. Машим се за џеп и, срећом, била је ту. До тада нисам ни знао њен број, али тог јутра те четири цифре запамтио сам заувек: 4883. Кад сам утрчао у радио-станицу, осећао сам да сам надомак циља. Јер, моје је било само да се сетим како да се јавим редакцији у тим трагичним минутима. Све остало урадили су храбри радио-телеграфисти Радивоје Тодоровић и Радован Улићевић. Морзеовом азбуком послали су вест у Дубровник, такође у поморску радио-станицу где је поруку примио Васко Стојић и телексом проследио у Београд. Ето, то је та вест која је обишла Југославију и цео свет...

Хало, „Политика“!

Сутрадан ујутро „Политика“ је на средини прве стране донела вест која је ушла у историју нашег новинарства:

— Хало, „Политика“, Београд, овдје Поморска радио-станица Дубровник. Преносимо вам поруку коју смо добили од Поморске радио-станице Бар, односно вашег новинара јер су све везе Бар—остали дио СФРЈ у кварy. Ова порука је и за све радио-станице и друге. Јутрошњи земљотрес за Бар и Улцињ био је катастрофалан. Само захваљујући Поморској станици успјели смо ову вијест да предамо. Ово јавља дописник „Политике“ Божидар Милошевић!

Ускоро је у Бару проради радиофонијска веза и Бошко је „Политици“ данонoћно слао вести и репортаже, разговарао „уживо“, трчао и описивао. Видео је ретке примере људскости, пожртвовања, самопрегора, солидарности. Дивио се непознатим људима који су нудили крв и по цену сопственог живота спасавали туђе. Несрећа је одједном зближила све, сви су наједном заборавили раније међусобне неспоразуме.

Браду коју је требало да обрије тог трагичног 15. априла 1979. године новинар Божидар Милошевић скинуо је тек неколико дана касније. А када је специјални жири Новинске организације „Политика“ разматрао предлоге о додели годишње награде новинарима, једногласно је, између осталог, закључио да то треба да буде Бошко Милошевић.

„То је признање за вишеструки напор и домет. Заслужила би га и једна једина вест која се уткала у легенду о новинарској дужности. Она вест која је у редакцију „Политике“ стигла у рано јутро 15. априла 1979. само десетак минута после земљотреса, који је опустошио Црногорско приморје...“

Кад је то сазнао, Бошко Милошевић је скинуо фармерке и мајицу, обукао тамноплаво одело, ставио кравату, допутовао у Београд, примио награду, частио пријатеље, да би се првим возом вратио у Бар.

А за разлику од Њујорка, Москве, Пекинга и толико других вишемилионских градова, Бар је најмање место где „Политика“ има своје стално дописништво, и у њему — Бошка Милошевића.

Иван Лончар

НОВА НАГРАДНА ИГРА

КОЛИКО ПОЗНАЈЕТЕ СВЕТ?

У прошлом броју „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“ вас је позвао да се укључите у НОВУ НАГРАДНУ ИГРУ „КОЛИКО ПОЗНАЈЕТЕ СВЕТ“. Поставили смо вам и три прва наградна питања која су била везана за симболе југословенских градова. Верујемо да вам није било тешко да решите задатке и сигурно сте већ тачне одговоре уписали у купон број 1.

Сви који пошаљу тачне одговоре на три питања из прошлог броја и три питања која вам постављамо у овом броју могу постати добитници једне од 222 вредне награде.

222

НАГРАДЕ

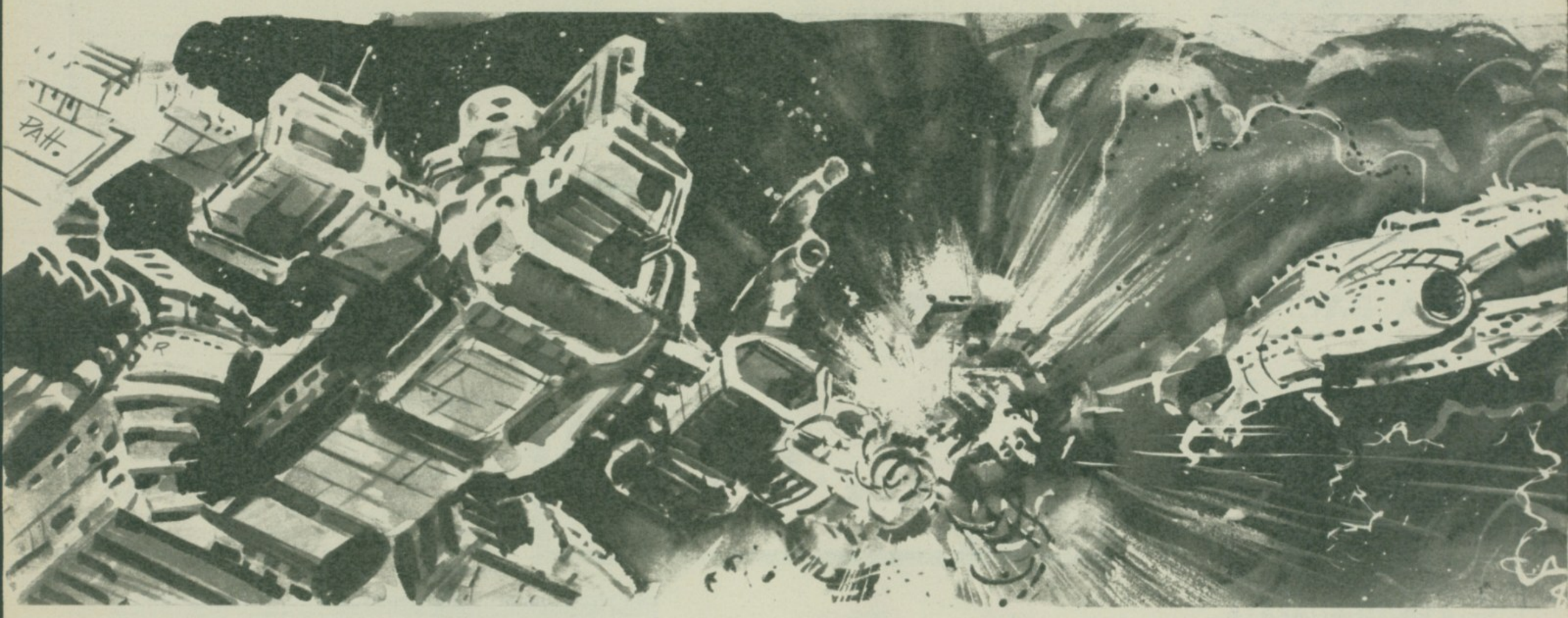
ЧЕКА ВАС:

- МОПЕД „АУТОМАТИК 3“
- 3 бицикла са десет брзина
- 10 пари СКИЈА СА ВЕЗОВИМА
- 1 ТЕЛЕВИЗОР
- 1 ЛАЈТ ШОУ (комплетан уређај)
- 6 ФОТО-АПАРАТА
- 200 НАЈПОПУЛАРНИЈИХ ЛП ПЛОЧА

BIJELO DUGME
BIJELO DUGME
BIJELO DUGME

НЕПОБЕДИВО О

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Дајући добровољно ову изјаву не покушавам да придобијем наклоност или утичем на суд. Пишем је у жељи да оповргнем нетачне новинске извештаје и емисије које слушам преко затворског радија. Они дају потпуно лажну слику правог узрока пораза нашег галактичког савеза. Сматрам да ми је као врховном команданту оружаних снага моје расе дужност да се сада, кад је рат изгубљен, одупрем клеветама упућеним мени и мојим људима.

Одмах да кажем: нисмо изгубили рат због кукавичлука наших људи, поразила нас је једна једина ствар — наука и техника непријатеља, неразвијенија од наше.

Кад је рат почео, нисмо нимало сумњали у нашу победу. Здружене свемирске флоте нашег савеза знатно су надмашивале непријатељске и бројем и наоружањем. Свака јединица флоте била је опремљена диригованим пројектилима и разним врстама клајдонског зрака. Непријатељ је имао слична оружја, али су његови уређаји били, углавном, слабији.

Све се одвијало према плану док није дошло до битке код Пет сунаца у којој смо, наравно, победили, али је отпор био далеко већи од очекиваног. Постало је јасно да ће битка до победе бити много тежа и дужа него што смо претпостављали. Сазвана је хитна конференција Врховне команде којој је присуствовао и професор Норден, шеф војноистраживачког института. Забринути војни саветници затражили су помоћ од научника. Хтели су да знају је ли могуће усавршити постојеће оружје како би се повећала наша војничка надмоћност.

Норденов одговор био је неочекиван:

— Сумњам да је то изводљиво. Постојеће оружје је до краја усавршено. Зар не знате да већ више од једног века нема никаквих битних промена у наоружању? Ми смо стално усавршавали старо уместо да правимо ново оружје! Срећом, ни противник није био паметнији. Потребно нам је ново оружје, потпуно различито од било ког претходног, али за то треба много времена.

Иако Норден никад није обећавао нешто што није претходно испитано у лабораторији, ипак смо прилично сумњичаво примили његове тврдње. Међутим, он нас је изненадио: после месец дана приказао је „лопту уништења" која је изазивала потпуно разарање на удаљености од више стотина метара. Толико смо били задивљени снагом новог оружја да смо превидели један његов недостатак — лопта је у тренутку дејства уништавала и саму себе, што је значило да се не може поставити на свемирске ратне бродове, већ само на дириговане пројектиле! Започет је огроман посао прилагођавања свих пројектила због чега су привремено обустављене даље операције.

Данас је јасно да је то била наша прва грешка, али онда смо сматрали да је према новом проналаску класично наоружање смешно. Међутим, пошто су стари пројектили били сувише мали да би носили „лопту уништења" и како су за веће пројектиле били потребни огромни свемирски бродови, протекло је пуних 6 месеци док пробе нису показале да смо спремни за дејство. Прва пробна лађа настрадала је за време лета, а истрага је показала да под извесним условима радар може да активира „лопту уништења" чим је пројектил испаљен! Било је потребно још месец дана да се исправи ова грешка. Кад смо коначно били спремни за акцију, Норден је изјавио да је лабораторијски постигнут десетоструко већи домет дејства „лопте", односно да је могућност уништења циљева 1000 пута увећана, па да зато треба обавити нове измене.

У међувремену непријатељ је изненада напао наше лађе које су биле без довољно пројектила, па су оне морале да се повуку и препусте му планете Кирен, Флоран и планетарну базу Рамсандрон. Нисмо то схватили преозбиљно. Надали смо се да ћемо новим оружјем брзо повратити изгубљене положаје. Али, у томе нисмо успели. Док смо ми опремали бродове страховитим новим оружјем, непријатељ је грозничаво градио нове лађе са старомодним наоружањем. Сад их је било двоструко више него наших, што је у бици код наших аутоматских оружја стварало забуну у погледу циља и доводило до великих губитака. А непријатељ их је имао знатно мање него што се очекивало. Ускоро смо изгубили и Еристон, Дуран, Кармаридор и Фаранидон...

Наравно, војници су за неуспех бацали кривицу на научнике, а научници су оптуживали војнике! Норден је, позивајући се на пробне резултате с „анализатором битке", тврдио да ће упркос двоструко већем броју непријатељских бродова наша надмоћност бити утростручена. „Анализатор битке" ће помоћу електронских рачунара потпуно заменити навигаторе у свемирским бродовима.

„Анализатор" је уграђен у 4 највеће лађе тако да су све четири главне флоте имале по један нови изум. На жалост, анализатор је имао око милион цеви и жица и за управљање њима било је потребно око 500 техничара! Како је било немогуће да сви они стану у ратни брод, сваки од четири брода пратио је један огроман теретњак са техничарима! За све то требало нам је нових 6 месеци!

Прва флота са анализатором добила је наређење од тадашњег врховног команданта Таксариса да поново заузме Еритон. Она је у почетку успела да поред Еритона освоји још и Серан, Леукон и Хексаханеракс, али је непријатељ убрзо уочио присуство тешког брода усред наше ратне флоте, па је зато великим бројем лађа и не обазирући се на губитке напао брод са анализатором и успео да га уништи. Наша флота се распала и морала је да се повуче. Тако смо, поред свих повраћених планета, изгубили још и Лоринију, Исмаријус и Беронис.

Командант Таксарис је после тога извршио самоубиство и тако изразио своје неслагање с професором Норденом, а ја сам постао главнокомандујући. Стање је било веома озбиљно. Непријатељ је тврдоглаво и са потпуним недостатком маште продужио да гради старомодне, али од наших далеко бројније свемирске бродове. Била је очевидна истина да бисмо били у неупоредиво бољем положају да смо само продужили да градимо бродове уместо да усавршавамо нова оружја, али куд би се ми враћали на старо! То је било просто увредљиво. На многим састанцима сви су окривљавали научнике за неуспех, али професор Норден је имао готов изговор за сваку несрећу која се догодила. Тврдио је да сад не може да се узмиче и да се мора наставити трагање за непобедивим оружјем. Само, раније је његов основни циљ био скраћење рата, а сад спас од пораза.

Нисмо били нимало узбуђени кад нам је Норден саопштио да је армија од 20.000 научника пронашла непобедиво оружје са наивним именом „експоненцијално поље". Веома је

РУЖЈЕ

АЛЕН ВЕЦВУД

ДОК СМО МИ ОПРЕМАЛИ СВЕМИРСКЕ БРОДОВЕ СТРАХОВИТИМ НОВИМ ОРУЖЈЕМ, НЕПРИЈАТЕЉ ЈЕ ГРОЗНИЧАВО ГРАДИО НОВЕ ЛЕТЕЛИЦЕ СА СТАРОМОДНИМ НАОРУЖАЊЕМ.

тешко објаснити шта је то „поље" у ствари представљало. Према стручном опису оно „производи експоненцијално стање свемира тако да коначно удаљеност у правом свемиру може постати бесконачно у лажном свемиру". Или, једноставније речено, то би било као кад би човек узео гумени тањир и истезао његово средиште до бесконачности: обим тањира остао би неизмењен, али би његов пречник био бесконачан. Нешто слично радио је и генератор „поља" у односу на свемир око себе.

На пример, претпоставимо да је наша лађа, снабдевена генератором, окружена непријатељским бродовима. Кад би укључила „поље", сваки непријатељски брод закључио би да су она и њихови сопствени бродови на супротној страни круга изненада ишчезли. Обим круга остао би исти, као пре, али би путовање до његовог центра било бесконачно дуго.

Било је то невероватно али веома драгоцено откриће. Ништа није могло да стигне лађу опремљену „пољем". Могла је да буде окружена непријатељском флотом, па ипак неухватљива као да се налази на другој страни свемира; могла је неприметно да се приближи непријатељској флоти и изненада појави у њеном средишту.

Непријатељ је сигурно поверовао да смо овладали тајном невидљивости, што је на известан начин и било тачно. Али, тада се догодило нешто необјашњиво.

Кад је невоља започела, био сам на адмиралском броду „Хирканија". Радари су ухватили непријатељску флоту, укључили смо генератор „поља" у тренутку кад је требало да прођемо кроз средиште непријатеља, али смо се на своје запрепашћење нашли у „правом" свемиру, на удаљености од неколико стотина километара! Кад смо угледали непријатеља, он је нас већ приметио! Повукли смо се и поново покушали, али без успеха. Нешто, очигледно, није било у реду. Кад смо покушали да ступимо у везу с осталим бродовима флоте, установили смо да је то немогуће иако систем везе правилно ради!

Не желим да описујем мучну слику повратка разбијене флоте у базу. Губици су били мали али смо били сасвим обесхрабрени. Било је очевидно да нешто није у реду са „експоненцијалним пољем". Као што сам већ објаснио, приликом укључивања генератора удаљеност од центра вештачког свемира чинила се све већом и већом приликом приближавања, а кад је генератор искључен, услови су се враћали на нормално стање. Али — НЕ САСВИМ! Било је немогуће вратити се тачно у првобитно стање, јер је укључивање и искључивање „поља" изазивало мало, али стално продужавање и скраћивање свемирског брода који је носио генератор, што је довело до потпуног отказивања система везе. Једна једина лађа никад није могла да утврди промену док не би упоредила своју опрему са неком другом или док не би покушала да ступи у везу са њом.

Немогуће је описати збрку која је овако настајала. Ниједан податак, ниједан уређај једне лађе није могао бити примењен на другој! Чак ни завртњи с једног брода нису били употребљиви на другом, тако да је систем залиха на летелицама постао потпуно бесмислен. Можда бисмо успели да савладамо и ову тешкоћу да је било времена, али непријатељске лађе нападале су нас старомодним, мала убилачким оружјем. Наша величанствена флота, обогаљена нашом сопственом науком, борила се храбро и што је боље могла све док није савладана и принуђена на предају. Лађе које су имале „поље" биле су нерањиве, али су као борбене јединице биле готово беспомоћне. Сваки пут кад би укључиле генератор да избегну непријатеља, долазило је до постепеног али трајног поремећаја на уређајима. После месец дана све је било готово.

То је истинита прича о нашем поразу. Надам се само да ће суд сада увидети да је оправдано да усвоји мој захтев. Услови под којима смо смештени и стални надзор коме смо дан-ноћно подвргнути веома су непријатни. Ипак се на све то не жалим, нити што морамо да будемо по двојица у истој ћелији. Али не одговарам за своје будуће поступке ако и даље будем присиљен да делим ћелију са професором Новаченом, бившим шефом војноистраживачког института мојих некадашњих оружаних снага!

УКРШТЕНИЧИ

аутор BeMak	НАГЛО ИЗЛИВАЊЕ ВОДЕ	СРПСКИ ВЛАДАР МИТОШ	ДАН У НЕДЕЉИ	ПРИХВАТИТИ СЕ ЧЕГА	ВЕРНОСТ	САМОГЛАСНИК	ВРСТА ВРБЕ	ЈАКО УТВРЂЕЊЕ (ФРАНЦ.)	НАША ГЛУМИЦА ДАНИЦА
СЛИКОВИТА ИЗРЕКА, ГНОМА									
НАШ ПРОСВЕТИТЕЉ ДОСИТЕЈ									
ПРЕЛИВАТИ ТОЧЕЊИ									
НЕОБРАЂЕНА ЗЕМЉА							ДЕО КОЊСКЕ ОПРЕМЕ		
ФРАНЦ. ПИСАЦ ФРАНС							АФИРМАНИЈА		
ДОТАЋЕ ПОВЕЧЕ			ОЗНАКА ИСПАНДА / ПОДРАЖАВАТИ			ПЛАШЉИВА ЖИВОТИЊА / УЧЕЊЕ АРИСТОТЕЛА			
ПОВИЈЕЊУ (ИТАЛ.)							"ЛИТРА" / УСНА ШУПЉИНА		ЗАПРЕВАЧКИ ГЛУМАЦ АНТУН
ПОДИГНУТИ	НАЗИВ / ИЗБОЧИНА НА ЗГРАДИ				ГРАД У ФРАНЦ. / ПАМЕТАН (ТУРЦ.)				
Δ				ПОВИШЕНА НОТА "А" / БПСКО ПЕСНИШТВО				ИМЕ ГЛУМИЦЕ РИНЕ	
"ДИНАР" / ЗНАК ЗА СУМПОР		ТКАНИНА / ЗАЛИСТАК НА ЧАКШИРАМА							
УЗГРЕД УПИТАТИ									
ФРАНЦ. СЛИКАР ТОРИС							ПРВАК / ВАРНИЧИТИ		
ПРОПАСТ СВЕТА					ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА / ИНДИЈАЦ ЕП			ЦРКВЕНИ ПРОПИС	РАНО УСТАТИ
РУМУНСКИ ПИСАЦ ГЕОРГЕ									
КОНТРОЛА СТАЊА БОЛЕСТИ	КИНЕСКИ ПЕСНИК ЈАН			УЧЕСНИК У СИЊСКОЈ АЛИЈИ / СТУЧКЕ					
АУТООЗНАКА ПАНЧЕВА			ГРАД У ТУРСКОЈ / ОПРАТИ ВОДОМ						
"РАДИЈУС" / НЕУГОДНИ, НЕПРИЈАЗНИ		ОКАЗИЈА / ФРАНЦУС. ЕКОНОМ. ПЈЕР							
Δ									
ЗНАК ЗА ЊУТН / ПРОСТ БРОЈ				МАРКА АУТА / КАМИШ				ФРАНЦУС. МОДНИ КРЕАТОР КРИСТИЈАН	
ДРАГИ КАМЕН ЦРВЕНЕ БОЈЕ						ЈУЖНИ ВЕТАР СТАРИХ ГРКА	Л.И. / ТЕХНИЧКИ НОКАУТ (СКР.)		
ДИЈАМАНТИ									ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА
ГРАД У ДР НЕМАЧКОЈ					МЕТАЛНИ ОКВИР КАО УКРАС				
ЦРТАЧИ ЦРТАНИХ ФИЛМОВА									

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: Пристанак, распарати, историчар, Марна, Ика, инат, стас, тигањ, „ами", титан, Инар, ви, Осло, и, Н, искоса, ОС, Тевтон, сто, Ли Ра, Та, рекети, леут, сав, такт, зт, а, аквамарин, став, бар, митолог, ж, Атос, роса, он рт, Анор, РИ ув, д, појединац, сламати се, телевизор.

РАТРАК

Смучарски центар »Маврово« набавио је необичну машину која, кад затреба, може да послужи и као возило хитне помоћи.

Крајем јануара ове године Смучарски центар „Маврово“ био је препун света, како то само може да буде за време школског распуста. Две жичаре и пет ски-лифтова радили су пуном паром док су белим стазама јурили смучари обучени у шаролику одећу. Најшареније је, ипак, било код једне необичне црвене машине. Толико необичне да њеном возачу Ивану Симеском радознали нису дозвољавали ни чај да попије. Морао је стрпљиво, понављајући по ко зна који пут исту причу, да им објашњава шта све ради машина око које су се у гомилама окупљали.

Изненада је зазвонио телефон — сви ски-лифтови су овде повезани телефонским везама — и тридесетогодишњи Симески потрчао је и прихватио слушалицу.

— Иване, хитно дођи на Галички ски-лифт! — чуо је узбуђен глас човека који се старао о овом лифту. — Један гост је, по свој прилици, сломио ногу. Морамо га одмах пребацити до Маврова, до најближег лекара...

Велика црвена машина одмах је затутњала ка једном од врхова планине Бистре. За непуних десет минута, преваливши за то време готово четири километра уз висинску разлику од 250 метара, Иван Симески стигао је до места где се налазио повређени, на преко 2000 метара надморске висине. Повређеног су на носилима, које поседује сваки ски-лифт у Маврову, сместили на задњи део ратрака, како се зове ова по много чему чудна машина, и возач је похитао ка амбуланти у подножју планине. Савладавши десетак километара, сада низа страну, уз висинску разлику од преко 600 метара, ратрак је за мање од пола часа безбедно спустио повређеног у Маврово. Иван Симески је одахнуо и с нескривеним поносом погледао возило које тек што је за суму од око 800 милиона девизних динара приспело у овај најлепши смучарски центар Македоније. Није ни чудо, јер ратрак који сада вози Иван последња је реч технике, за прављење смучарских стаза готово да му нема премца у свету. А, ето, кад затреба, може да послужи и као возило хитне помоћи у пределима завејаним снегом где је другим возилима приступ немогућ.

Са подигнутим плугом ратрак као да објављује рат џомбама од снега и свему што смета смучарима.

Заједнички производ италијанске фирме „Лејтнер“ и њеног аустријског партнера „Хамерла“ покреће „Фиатов“ дизел-мотор са шест цилиндара радне запремине 9572 ccm. Снагом од 187,5 kw (популарније 250 KS овај ратрак у стању је да с лакоћом савлада успоне и под углом од 75 степени! У савлађивању тих најтежих деоница користи прву брзину (до 14 km/h), док смучарске стазе у равнијим деловима прави максималном брзином од 25 km/h.

Кад планину Бистру над Мавровским језером стегну мразеви и снег се заледи, ратрак ни тада не зна за одмор. Захваљујући металним гусеницама које имају специјалне канџе, ова машина, тешка преко пет и по тона, креће се врло стабилно леденим стазама. Врсни смучари, зна се, воле залеђене стазе јер се тада брже спуштају, али су зато и те како ојађени кад ојужи и снег постане мекан и топи се. Некада су били приморани да данима чекају да захладни, да се, како то кажу, стаза стегне. Међутим, овај ратрак и за то има лек: возач тада једноставно ставља посебан прикључак за бацање шалитре која, познато је, ослобађа хладноћу и тако замрзава дотле мекану стазу. Једна ратракова „шетња“ са овим прикључком довољна је да стаза остане залеђена пуних пет часова.

А ако на стази нема довољно снега, ту поново ратрак ступа на сцену, и то са новим прикључком, са специјалном цеви. Са даљине и до 25 метара машина, кроз отвор цеви пречника четрдесетак центиметара, баца снег на стазу где га нема довољно. Захваљујући електроници возач овај посао, и све друге везане за ратрак, обавља притискањем дугмади, попут пилота у кабини млазног авиона.

Но, умало да заборавимо да објаснимо како у тзв. нормалним приликама ратрак прави те смучарске стазе. Прво плугом гура снег и равна стазу од џомби уз пут је сецкајући челичним ножевима. За то време задњи део — стручно га зову фреза — дроби снег и сабија га, већ по потреби, снагом од 30 до 50 атмосфера. Овај део посла овде се обавља искључиво ноћу да би већ рано изјутра смучари, орни и одморни, одмах могли на припремљене стазе.

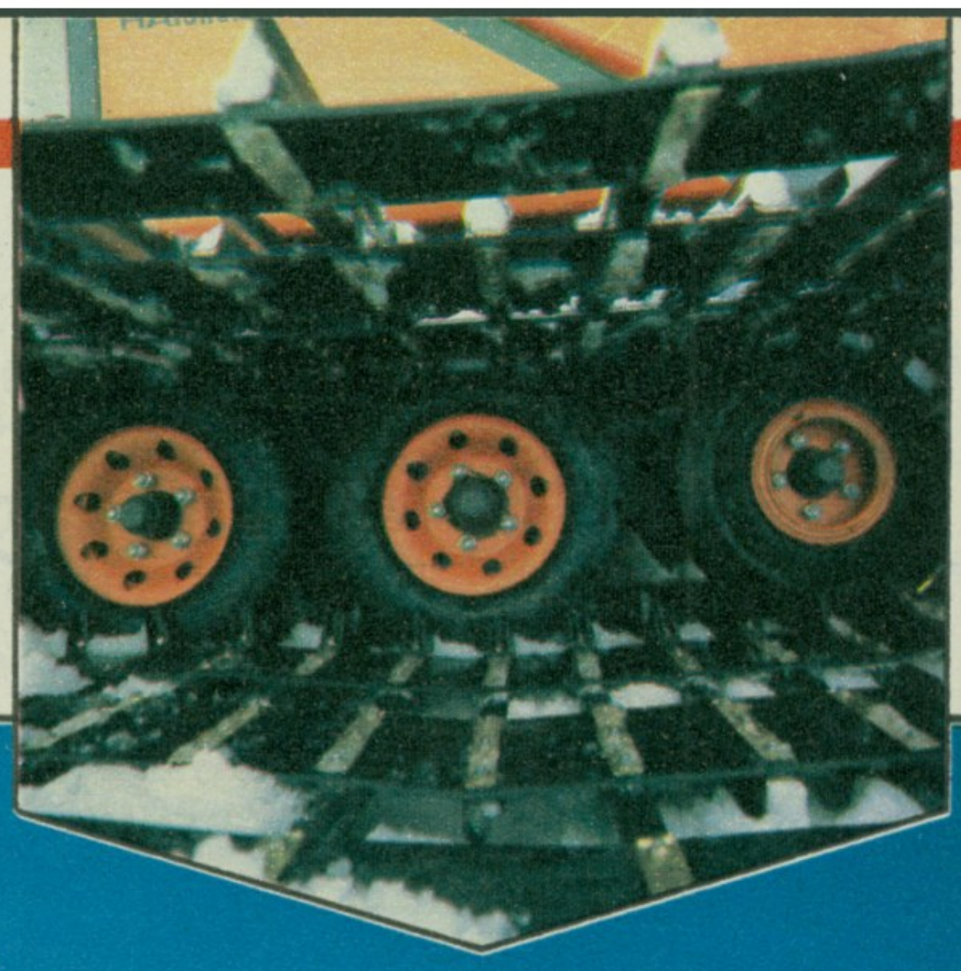
П. Милатовић

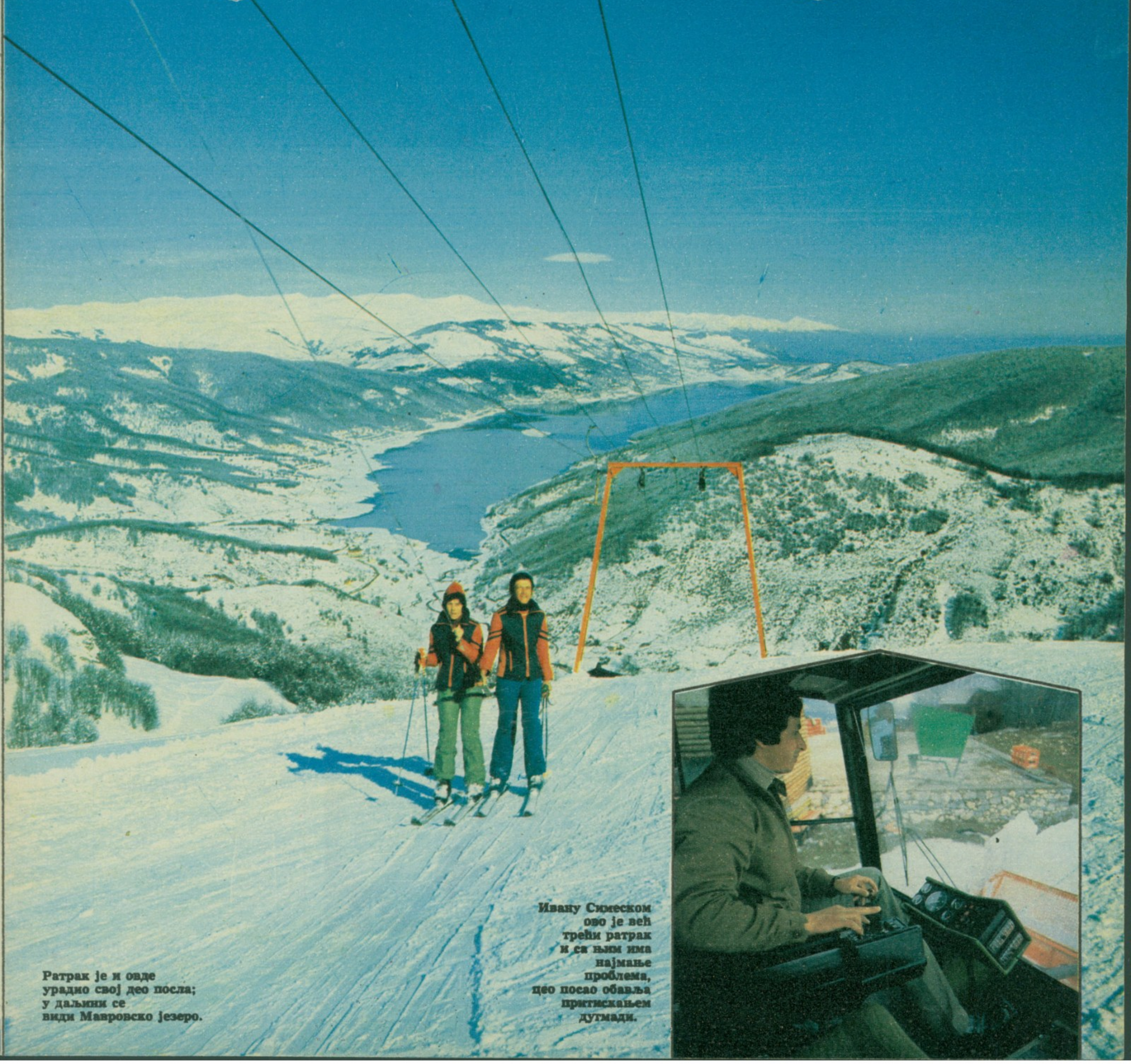
Снимио:
Љубомир Патрногић

У исто време задњи део, тзв. фреза спрема се да дроби снег и сабије га снагом и до 50 атмосфера.

Металне гусенице повезане гуменом траком дугачке су 7730 мм

Ратрак је и овде урадио свој део посла; у даљини се види Мавровско језеро.

Ивану Симеском ово је већ трећи ратрак и са њим има најмање проблема, цео посао обавља притискањем дугмади.

Речника има!

У једном од бројева „Политикиног забавника" дали сте одговор Љиљани из Новог Сада у којем сте рекли да у нашој земљи не може да се набави српскохрватско-чехословачки речник. Тај одговор је тачан али непотпун. Речник који Љиљана жели да набави заиста не може да се купи код нас али га зато има у Чехословачкој. Прво издање објављено је 1963. године и отада поновљено неколико пута. Речник је саставио др Милош Ноха а издао га Statni pedagogicke nakladatelstvi *из Прага под насловом* SRBOCHARVATSKO-ČESKI A ČEŠKO-SRBOCHARVATSKI KAPESNI SLOVNIK. *Књига је штампана у џепном формату на 732 стране и кошта 25 круна. Исти издавач штампао је и* ČESKO SRBOCHARVATSKA KONVERZACE *са веома добрим садржајем свакодневних израза у разним приликама у којима може да се нађе странац. Цена јој је 17 круна. Дакле, ако Љиљана има неког познаника у Чехословачкој, он ће моћи да јој врло брзо набави и пошаље поменути речник.*

Влада,
Београд

Мораш мноїо да мењаш!

Желим да од мотора АПН-4 направим петнаестицу. Знам да треба мијењати неке дијелове, па вас молим да ми одговорите који би то били и по којој цијени могу да их купим?

Читалац из Пореча

Преправку коју имаш у виду је веома тешко извести јер је карбуратор на цилиндру нових модела

15 SLC постављен централно у односу на рам. Значи, морао би да набавиш цилиндар старе Т 15 а њега у продавницама више нема. Осим тога морао би да промениш цилиндарску главу, клип, карбуратор са усисном граном и ауспух. Зависно од тога да ли радиш сам или ћеш све препустити неком искусном мајстору, као и да ли ћеш користити нове или половне делове, ова преправка може да те кошта од 8 до 15 000 динара. Колико сваки појединачни, нов, део кошта не можемо да кажемо јер их углавном нисмо ни успели да пронађемо у продавницама.

Ни їола

Сакупљам цигарете, па те молим да ми кажеш колико се врста производи у нашој земљи?

Драган С.
Србац

Од око 200 врста колико је регистровано, тренутно се производи

само 80. То значи да у просеку свака фабрика, а има их 15, производи по пет разних врста.

Шта је тайеш їрема маши?

Твој сам вјерни читалац и надам се да ћеш одговорити на моје писмо. Ја, као и други тинејџери, имам доста маште па бих хтјела промијенити већ помало досадан изглед своје собе. Оно што је проблем јесте како да то учиним а не оптеретим родитеље куповином самољепљивих тапета у других потребних ситница? Они иначе већ имају доста брига око тога како да мене и брата опреме за школу. Размишљајући о свему одлучила сам да покушам уновчити неке ствари које сам недавно нашла у бакином ормару: ради се о једном потрганом златном ланчићу и 3 новчанице од 1000 динара из 1955. године. Имам и 2 новчанице од 10 динара из 1956. године, те неколико новчића од 1, 2 и 5 динара из 1938. и 1963. Занима ме гдје и по којој цијени бих то могла продати у Загребу?

Ира,
Загреб

Добро је што размишљајући о томе како да промениш изглед собе водиш рачуна и о могућности-

ма родитеља. Међутим, чини нам се да би било боље да си им ипак поверила своје жеље. Требало би да им кажеш шта си и где нашла (јер те ствари не припадају теби) и да се са њима посаветујеш о томе шта даље: можда они не желе да се ланчић прода већ поправи. Уосталом, новац који би добила његовом продајом далеко је од тога да би био довољан за куповину тапета јер за грам 14 каратног злата добија се 330 динара а грам 22 каратног 423. Што се тиче новчаница и новчића које си нашла, они не представљају баш никакву реткост па према томе и немају никакву другу вредност осим номиналне.

Мада наш одговор не изгледа нарочито охрабрујуће, бар што се новца тиче, он не значи да твоја соба мора да остане таква каква је сада. Она ће, сасвим сигурно, изгледати друкчије ако промениш распоред ствари, ставиш на кревет или поред њега неколико јастука пресвучених цицом, унесеш мало цвећа. Сигурни смо да ти, пошто већ кажеш да си маштовита, неће бити тешко да учиниш да соба изгледа као нова и без самолепљивих тапета.

ПИСМО НЕДЕЉЕ

СПАС У ПЕГЛИ

Обраћам ти се због великог проблема: сад над су честе рестрикције струје, многи од нас принуђени су да користе свеће. На жалост, мени се догодило да се онај растопљени восак разлије по тепиху и то се сада веома примећује. Како да га уклоним?

ГОРДАНА СИМИЋ,
Београд

Једини начин да уклониш восан са тепиха је следећи: „препеглај" флеку топлом (не врелом) пеглом испод које си претходно ставила чист папир, који добро упија.

Себа душе

Желео бих да знам шта значи реч реинкарнација и где у Скопљу постоји школа за гитару?

Читалац из Скопља

Реинкарнација, од латинског reincarnatio, „преведено" на наш језик значи оваплоћење, отеловљење, враћање душе у тело, поновно оживљавање тела, сеоба душе. По учењу хиндуизма душа после смрти, због очишћења или казне, мора да се настани у неком другом бићу, свеједно је да ли је то људско, животињско или биљно како би, мењајући станишта, дошла до правог спасења у бестелесности.

Где би могао да научиш да свираш гитару распитај се на Музичком училишту, Дане Крапшева 21.

За моделаре

Дуго се већ бавимо бродомоделарством па бисмо желели да сазнамо где у Београду можемо да набавимо материјал за израду макета бродова, чамаца, једрењака, једрилица. интересује где можемо да набавимо мале електро-моторе за покретање ових и других макета?

Зоран Павловић,
Велика Моштаница

С обзиром да сте редовни читаоци, чуди нас да вам је промакла адреса коју смо само током ове

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Оливера Добросављевић, 18000 Ниш, Браће Тасковић 3/16 — 14 година

Корнелија Коше, 43400 Вировитица, Кершованија бб, солитер II — 10 година, воли клизање и навија за Црвену звезду

Jacek Kopczynski, 93-481 Lodz, Ul. Arabska 5, Polska — сакупља књиге, постере и ЛП плоче познатих певача и група

Биљана Предић, 19000 Зајечар, Косовска 14 — 13 година, сакупља значке и разгледнице, одговара на свако писмо

Људевит Љубичић, 41000 Загреб, Павлетићева 8 — воли све што воле млади

Блаженка Масаловић, 18500 Врање, Партизански пут 12/23 — 16 година, воли забавну музику, сакупља значке и навија за Црвену звезду

Душица Пртењак, 31205 Севојно, В. Бугариновића 14 — 10 година, воли забавну музику

Весна Штимац, 41310 Иванић-Град, Шестог маја 15 — 13 година, воли све што воле млади, одговара на свако писмо

у рибарским мрежама. Дужина њихових пипака је различита а неретко достиже и читав метар.

Воле тојло

Летос сам посејала семе поморанџе и из њега су већ избили изданци. Међутим, како су две семенке биле једна уз другу, моје поморанџе су готово потпуно срасле. Хтела бих да их раздвојим али не знам када. Да ли да их преко зиме оставим у саксији у соби, па да их у пролеће пресадим у башту или да то учиним одмах јер су изданци већ високи 7—8 см?

Гордана,
Бела Црква

Пошто је поморанџа биљка топлијег поднебља него што је оно на северу наше земље, не би било

добро да изданке пресадиш у башту ни сада ни у пролеће. Ако желиш да их сачуваш, мораћеш да их држиш у кући.

Како до лека?

Интересује ме начин допреме лека из СР Немачке кога у нашој земљи нема, односно не производи се. Да ли могу да га увезем и шта ми је још потребно осим рецепта?

Инес Петровић,
Београд

После ступања на снагу нових прописа, 24. октобра ове године, из иностранства могу да се набављају лекови у вредности до 1500 динара (нових). Осим рецепта на основу кога ће ти издати лек, није ти потребно ништа више. Скрећемо ти пажњу да ако је препарат који користиш скупљи од 1500 динара, можеш да га увозиш у количинама до ове вредности. То значи да ако, рецимо, бочица са 100 таблета кошта, прерачунато у динре, 3000 можеш да увезеш половину, тј. 50 таблета и то са наплатом царинских дажбина.

НАЈЕФИКАСНИЈИ НАЧИН РАЗВОЈА ТЕЛА!
По методи Петра Челика, југословенског и европског шампиона свих категорија у обликовању тела (на слици).
Успех загарантован ако се придржавате упутства објављених у брошурама за поједине мишићне партије. Довољно је да пишете које делове тела желите да поправите, да вам пошаљемо одговарајућу брошуру, а платићете приликом пријема. Цена по комаду 90 динара, а за целу фигуру (шест различитих брошура) само 400 динара. Наручите одмах на адресу:
РЕДАКЦИЈА ЧАСОПИСА **ХЕРКУЛЕС**, ФАХ 97, 21400 **БАЧКА ПАЛАНКА**

године бар десетак пута објавили а она гласи: Центар за ваздухопловно моделарство, Вишеградска 27.

Дневни боравак — дубина

Желео бих да ми одговориш да ли у нашем мору има октопода, где и на којим дубинама живе?

Богољуб Ристић,
Кикинда

Октопода има свуда у Јадрану па и поред обале. Преко дана обично бораве на дубинама од 30 до 40 метара а ноћу излазе ближе површини па се тако често нађу и

Бољи »дешњаци«

Желео бих да се бавим једриличарством и моторним летењем, али ми је слух ослабљен са леве стране. Имам ли какве шансе?

Ловћенац

Експерименти које је спровела једна група совјетских научника показали су да су изразито успешнији они пилоти који боље чују на десно уво. Према томе, ти ћеш вероватно моћи, наравно у зависности од степена оштећења, да се бавиш моторном пилотажом. Да би тачно знао на чему си, обрати се најближем аеро-клубу.

Ако болите исто

Молимо вас да објавите да VIII-4 одељење осмогодишње школе „Учитељ Таса", Раићева 24, из Ниша жели да се дописује са вршњацима из земље. Ми иначе скупљамо значке и плоче а волимо музику и спорт. Посебно, бициклизам и тенис. Наша имена су: МИЛАН АЛИТОВИЋ, ЖАНА ВЕЉИЋ, МАЈА ГОЈКОВИЋ, НИНОСЛАВА ДИМИТРОВ, АЛЕКСАНДАР ЖИВАНИЋ, ЉИЉАНА ЈАЊИЋ, АЛЕКСАНДРА КАТАНИЋ, АЛЕКСАНДАР КИТАНОВИЋ, ДЕЈАН ЛИСТЕШ, ЛИВИЈА ЛУКАЧ, МИЛАН МИЛЕНКОВИЋ, БРАТИСЛАВ МИЛЕНКОВИЋ, ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ, МАРТИН НОВАК, ЈЕЛЕНА ОГЊАНОВИЋ, ИВАНА ПЕТРОВИЋ, БОЈАН ПЕТРОВИЋ, СПОМЕНКА ПЕТРОВИЋ, ИГОР СИЛАЈЕВ, МАРИЈА ПРВУЛОВИЋ, МИЛОШ СТЕВАНОВИЋ, ЛИДИЈА ФИЛИПОВИЋ, СПАСОЈЕ ЦВЕТКОВИЋ и МАРИНА МИЛОЈКОВИЋ.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Главни и одговорни уредник
Раде Шошкић

Одговорни уредник
Вера Смиљанић

Ликовно-графички уредник
Александар Мартиновић

Издавачки савет:

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Сурудић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Владимир Гајтовић, Светлана Ивановић, Александар Мартиновић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Чедељка Сташић, Миленко Тодоровић и Милош Томић.

Секретаријат:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић, Даринка Тодоровић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" — ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 20 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 220,00 динара, полугодишња 440,00 динара и годишња 880,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 440,00 динара, полугодишња 880,00 динара и годишња 1.760,00 динара.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" — претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ ГОДИШЊА:

САД	$	65.—
СР НЕМАЧКА	DM	115.—
ШВАЈЦАРСКА	Šfr.	107.—
ФРАНЦУСКА	Ffr.	267.—
ШВЕДСКА	Škr.	271.—

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" — Београд, број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

WALT DISNEY

МИКИ

Distributed by King Features Syndicate.